వేమూరీ దుర్గానాగేశ్వర రావుగారు స్మృతి గ్రన్థావలీ

వేమూరీ దుర్గానాగేశ్వర రావుగారు స్మృతి గ్రన్థావలీ

శాస్త్ర శృఙ్ఖలా

ఫలదీపికా

ప్రథమోఽధ్యాయః

రాశిభేద

శుక్లామ్బరధరం దేవం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।

ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్సర్వవిఘ్నోపశాన్తయే

సన్దర్శనం వితనుతే పితృదేవనౄణాం

మాసాబ్దవాసరదలైరథ ఉర్ధ్వగం యత్ ।

సవ్యం క్వచిత్ క్వచిదుపైత్యపసవ్యమేకం

జ్యోతిః పరం దిశతు వస్త్వమితాం శ్రియం నః ॥౧॥

వాగ్దేవీం కులదేవతాం మమ గురూన్ కాలత్రయజ్ఞానదాన

సూర్యదీంశ్చ నవగ్రాహన్ గణపాతిం బక్త్యా ప్రణమ్యేశ్వరమ్

వేమూరీ దుర్గానాగేశ్వర రావుగారు స్మృతి గ్రన్థావలీ

సంక్షిప్యాత్రిపరాశరాదికథితాన్ మన్త్రేశ్వరో దైవవిద్

వక్ష్యేఽహం ఫలదీపికాం సువిమలాం జ్యోతిర్విదాం ప్రీత్యే ॥౨॥

పదాభాద్యైర్యన్త్రైర్జననసమయోఽత్ర ప్రథమతో

విశేషాద్విజ్ఞేయః సహ విఘటికాభిత్తువత తదా ।

గతైర్దృక్తుల్యత్వం గణితకరణైః కేచరగ్గాతిం

విదిత్వా తద్భావం బలమపి ఫలం నైః కథయతు ॥3॥

శిరోవక్త్రోరోహృజ్జఠరకటివస్తిప్రజనన

స్థలాన్యూరూజాన్వోర్యుగలమితి జంఘే పదయుగమ్ ।

విలనాత్కాలాఙ్గాన్యలిఝుషకులీరాన్తిమమిదం

భసన్ధివిఖ్యాతా సకలభవనాన్తానపి పరే ॥ ౪ ॥

అరణ్యే కేదారే శయనభవనే స్వభగలిలే

గిరీ పాథ సస్యాన్వితమువి విశాం ఘోరిన సువిరే ।

జనాధీశస్థానే సజలవిపినే ధామ్ని విచరత్

కులాలే కీలాలే వసతిరుదితా మేషభవనాత్ ॥౫॥

భౌమః శుక్రబుధేన్దుసూర్యశశిజాః శుక్రారజీవార్కజాః

మన్దో దేవగురుః క్రమేణ కథితా మేషాదిరాశీశ్వరాః ।

సూర్యాదుచ్చగృహాః క్రియో వృషమృగస్త్రీకార్కమీనాస్తులా

దిక్యంశైర్మనుయుక్తిథీషుభనకాంశైస్తేఽస్తనీచాః క్రమాత్ ॥౬॥

సిమ్హోక్షాజవధూహయాఙ్గవణిజః కుంభస్త్రికోణా రవేః

జ్యేన్దోస్తూచ్చలవాన్నఖోద్వినశరైర్దిగ్భూతకృత్యంశకైః ।

చాపాద్యర్ధవధూనృయుస్ఘటతులా మర్త్యాశ్చ కీటోఽలిభం

త్వాప్యాః కర్కమృగాపరార్ధశఫరాః శేష్వశ్చతుష్పాదకాః ॥౭॥

గోకర్క్యశ్వ్యజనక్రభాన్యథ నృయుజ్మీనౌ పరే రాశ్యస్తే

పృష్ఠోధయకోదయాః సమిథునాః పృహెూదయాశ్చైన్దవాః ।

సౌరాః శేషగృహాః క్రమేణ కథితా రాత్రిద్యుసంజ్ఞాః క్రమా

దూధ్వార్ధఃసమవక్రభాతి తు పునస్తీక్ష్ణాంశుముక్తాద్ గృహాత్ ॥౮॥

మేషాదాహ చరం స్థిరాఖ్యముభయం ద్వారం బహిర్గర్భభం

ధాతుర్మూలమితీహ జీవ ఉదితం క్రుర్రం చ సౌమ్యం విదుః ।

మేషాద్యాః కథితాస్త్రికోణసహితాః ప్రాగాదినాథాః క్రమా

దోజర్క్షం సమభం పుమాంశ్చ యువతిర్వ్యామాఙ్గమస్తాదికమ్ ॥౯॥

లగ్నం హోరా కల్యదేహోదయాఖ్యం రూపం శీర్షం వర్తమానం చ జన్మ

విత్తం విద్యా స్వాన్నపానాతి భుక్తిం దక్షాక్ష్యాస్యం పత్రికా వాక్కుటుమ్బమ్ ॥౧౦॥

దుశ్చిక్యోరో దక్షకర్ణం చ సేనాం ధైర్యం శౌర్యం విక్రమం భ్రాత్రం చ

గేహం క్షేత్రం మాతుల భాగినేయం బన్ధుం మిత్రం వాహనం మాతరం చ ॥౧౧॥

రాజ్యం గోమహిషసుగన్ధవస్త్రభూషాః పాతాలం హిబుకసుఖామ్బు సేతునద్యః ।

రాజాఙ్కం సచివకరాత్మధీభవిష్యజ్ఞానాసూన్ సుతజటరశ్రుతిస్మృతీశ్చ ॥ ౧౨ ॥
ఋణాస్త్రచోరక్షతరోగశత్రూన్ జ్ఞ్యత్యాజిదుష్కృత్యాఘభీత్యవజ్ఞాః ।
జామిత్రచిత్తోత్థమదాస్తకామాన్ ద్యునాధ్వలోకాన్ పతిమార్గభార్యాః ॥౧౩॥
మాఙ్గల్యరన్ధ్రమలినాధిపరాభవాయుః

క్లేశాపవాదమరణాశుచివిఘ్నదాసాన్

ఆచార్యదైవతపితౄన్ శుభపూర్వభాగ్య

పూజాతపఃసుకృతపౌత్రజపార్యవంశాన్ ॥ ౧౪ ॥

వ్యాపారాస్పదమానకర్మజయసత్కీర్తిం క్రతుం జీవనం

వ్యోమాచారగుణప్రవృత్తిగమనాన్యాజ్ఞ్యామ్ చ మేషూరణమ్ । లాభాయాగమనాప్తిసిద్ధివిభవాన్ ప్రాప్తిం భవం శ్లాధ్యతాం

జ్యేష్ఠభ్రాతరమన్యకర్ణసరసాన్ సన్తోషమాకర్ణనమ్ ॥౧౫॥
దుఃఖాంఘ్రివామనయనక్షయసూచకాన్త్య

దరిద్ర్యపాపశయనవ్యయరిఃఫబన్ధాన్ ।

భావాహ్వ్య నిగదితాః క్రమశోఽథ లీన

స్థానం త్రిషడ్వ్యయపరాభవరాశినామ్ ॥౧౬॥

దుఃస్థానమష్టమరిపువ్యయభావమాహుఊ సుస్థానమన్యభవనం శుభదం ప్రదిష్టమ్ ।

ప్రాహుర్విలగ్నదశసప్తచతుర్థభాని కేన్ద్రం హి కణ్టకచతుష్టయనామయుక్తమ్ ॥ ౧౭॥

పణకరమితి కేన్ద్రాదూర్ధ్వమాపోక్కిమన్తత్

పరమథ చతురస్త్రం నైధనం బన్ధుభం చ ।

అథ సముపచయాని వ్యోమశౌర్యరిలాభా

నవమసుతభయుగ్మం స్యాత్ త్రికోణం ప్రశస్తమ్ ॥ ౧౮ ॥

ద్వితీయోऽధ్యాయః

గ్రహ భేద

తానం స్వర్ణం పితృశుభఫలం చాత్మసౌఖ్యప్రతాపమ్

ధైర్యం శౌర్యమ్ సమితివిజయం రాజసేవం ప్రకాశమ్ ।

శౌవం కార్యం వనగిరిగతిమ్ హోమకార్యప్రవృత్తిం

దేవస్థానం కథయతు బుధస్తైక్ష్ణ్యముత్సాహమర్కాత్ ॥౧॥

మాతుః స్వస్తి మనఃప్రసాదముదధిస్నానం సితం చామరం

ఛత్రం సువ్యజనం ఫలాని మృదులం పుష్పాణి సస్యం కృషిమ్ ।

కీర్తిం మౌక్తికకాంస్యరౌప్యమధురక్షీరాదివస్త్రామ్బుగో

యోషాప్తిం సుఖభోజనం తనుసుఖం రూపం వదేచ్చన్ద్రతః ॥ ౨॥

సత్త్వం భూఫలనం సహోదరగుణం క్రౌర్యం రణం సాహసం

విద్వేషం చ మహానసాగ్నికక్ష్మాత్యస్త్రచోరానిపూన్ ।

ఉత్సాహం పరకామినీరతిమసత్యోక్తిమ్ మహజాద్వదే

ద్వీర్యం చిత్తసమున్నతిం చ కలుషం సేనాధిపత్యం క్షతమ్ ॥ ౩ ॥

పాణ్డిత్యం సువచః కలాతిపుణతాం విద్వత్స్తుతిం మాతులం

వాక్చాతుర్యముపాసనాదిపటుతాం విద్యాసు యుక్తిం మతిమ్ ।

యజ్ఞం వైష్ణవకర్మ సత్యవచనం శుక్తిం విహారస్థలం

శిల్పం బాన్ధవయౌవరాజ్యసుహృదస్తద్భాగినేయం బుధాత్ ॥ ౪ ॥

జ్ఞానం సద్గుణమాత్మజం చ సచివం స్వావారమాచార్యకం

మాహాత్మ్యం శుతిశాస్త్రధీస్మృతిమతిం సర్వోన్నార్తం సద్గతిమ్ ।

దేవబ్రాహ్మణభక్తిమధ్వరతపఃశ్రద్ధాశ్చ కోశస్థలం

వైదుష్యం విజితేన్ద్రియం ధవసుఖం సంమానమీడ్యాద్ధయామ్ ॥ ౫ ॥

సంపద్వాహనవస్త్రభూషణనిధిద్రవ్యాణి తౌర్యత్రికం

భార్యసౌఖ్యసుగన్ధపుష్పమదనవ్యాపారశయ్యాలయాణ్ ।

శ్రీమత్త్వం కవితాసుఖం బహువధూసఙ్గం విలాసం మదం

సాచివ్యం సరసోక్తిమాహ భృగుజాద్వాహకర్మోత్సవమ్ ॥౬॥

ఆయుష్యం మరణం భయం పతితతాం దుఃఖావమానామయాన్

దారిద్రయం భృతకాపవాదకలుషాణ్యాశౌచనిన్ద్యాపదః ।

స్థైర్యం నీచజనాశ్రయం చ మహిషం తన్ద్రీమృణం చాయసం

దాసత్వం కృషిసాధనం రవిసుతాత్కారాగృహమ్ బన్ధనం ॥ ౭॥

పిత్తాస్థిసారోఽల్పకచశ్చ రక్తశ్యామాకృతిః స్యాన్మధుపిఙ్గలాక్షః ।

కౌసుభ్భవాసాశ్చతురస్రదేహః శూరః ప్రచణ్డః పృథుబాహురర్కః ॥ ౮॥

స్థూలో యువా చ స్థవిరః సితః కాన్తేక్షణశ్చాసితసూక్ష్మమూర్ధజః ।

రక్తైకసారో మృదువాక్ సితాంశుకో గౌరః శశీ వాతకఫాత్మకో మృదుః ॥౯॥

మధ్యే కృశః కుఞ్చితదీప్తకేశః కూరేక్షణః పైత్తిక ఉగ్రబుద్ధిః ।

రక్తామ్బరో రక్తతనుర్మహీజశ్చణ్డోఽత్యుదారస్తరుణోఽతిమజ్జః ॥౧౦॥

దుర్వలతాశ్యామతనుస్త్రిధాతుమిశ్రః సిరావాన్మధురోక్తియుక్తః ।

రక్తాయతాక్షో హరితంశుకస్త్వక్సారో బుధో హాస్యరుచిః సమజ్ఞః ॥౧౧॥

పీతద్యుతిః పిఙ్గకచేక్షణః స్యాత్ పీనోన్నతోరాశ్చ బృహచ్ఛరీరః ।

కఫాత్మకః శ్రేష్ఠమతిః సురేడ్యః సింహాబ్జనాదశ్చ వసుప్రధానః ॥౧౨॥

చిత్రామ్బరాకుఞ్చితకృష్ణకేశః స్థూలాఙ్గదేశ్చ కఫానిలాత్మా ।

దూర్వఙ్కురాభః కమనో విశాలనేత్రో భృగుః సాధితశుక్లవృద్ధిః ॥౧౩॥

పఙ్గునిమ్నవిలోచనః కృశతనుదరీర్ఘః సీరాలోఽలసః

కృష్ణాఙ్గః పవనాత్మకోఽతిపిశునః స్నాయ్వాత్మకో నిఘృణః ।

మూర్ఖః స్థూలనఖద్విజః పరుషరోమాఙ్గోఽశుచిస్తామసో

రౌద్రః క్రోధపరో జరాపరిణతః కృష్ణామ్బరో భాస్కరిః ॥ ౧౪ ॥

శౌవం ధామ బహిఃప్రకాశకమరుద్దేశో రవేః పూర్వదిక్

దుర్గాస్థనచధూలౌషధిమధుస్థానం విధోర్వాయుదిక్ ।

చోరమ్లిచ్ఛకృశానుయుద్ధభువి దిగ్యామ్యా కుజస్యోదితా

విద్వద్విష్ణుసభావిహారగణకస్థానాన్యుదీచీమ్ విదుః ॥ ౧౫ ॥

కోశాశ్వత్థసురద్విజాతినిలయస్త్వైశానదిగ్గీష్పతే

వేశ్యాఽవీథ్యవరోధనృత్తశయనస్థానం భృగిరగ్నిదిక్ ।

నీచశ్రేణ్యశుచిస్థలం వరుణదిక్చాస్తుః శనేరాలయో

వల్మీకాహితమోబిలాన్యహిశిఖిస్థానాని దినక్షసః ॥౧౬॥

శైవో భిషఙ్నృపతిరధ్వరకృత్ప్రధానీ

వ్యాఘ్రో మృగో దినపతేః కిల చక్రవాకః

శాస్త్రాఢ్యనారజకర్కషకతోయగాః స్యు

రిన్దోః శశశ్చ హరిణశ్చ బకశ్చకోరః ॥ ౧౭ ॥

భౌమో మహానసగతాయుధభృత్సువర్ణ

కారాజకుక్కుటశివాకపిగృధ్రచోరాః ।

గోప'డ్న్యశిల్పగణకోత్త మవిష్ణుదాసా

స్తార్క్ష్యః కికీ దివీశుకౌ శశిజో బడాలః ॥ ౧౮ ॥

దైవజ్ఞ్యమన్త్రిగురువిప్రయతీశముఖ్యాః

పారావతః సురగురోస్తురగశ్చ హంసః ।

గానీ ధనీ విటవణిజ్నటతన్తువాయ

వేశ్యామయూరమహిషాశ్చ భృగోః శుకో గౌః ॥ ౧౯ ॥

తైలక్రయీ భృతకనీచకిరాతకాయ

స్కారాశ్చ దన్తికరటాశ్చ పికాః శనేః స్యుః ।

బౌద్ధహితుణ్డికఖరాజవృకోష్ట్రసర్ప

ధ్వాన్తాదయో మశకమత్కుణకృమ్యులూకాః ॥ ౨౦॥

సౌమ్యః సమోఽర్కజసితావహితౌ ఖరాంశో

రిన్దోహితౌ రవిబుధావపరే సమాః స్యుః ।

భౌమస్య మన్దభృగుజౌ తు సమౌ రిపు'ర్జ్యః

సౌమ్యస్య శీతగురరిః సుహృదౌ సితార్కౌ ॥ ౨౧॥

సూరేర్ద్విషో కవిబుధౌ రవిజః సమః స్యా

న్మధ్యౌ కవేర్గురుకుజౌ సుహృదౌ శనిజ్ఞౌ ।

జీవః సమః సితవిదౌ రవిజస్య మిత్రే

జ్ఞ్యేయా అనుక్తఖచరాస్తు తదన్యథా స్యుః ॥ ౨౨॥

ఆన్యోన్యం త్రిసుఖస్వఖాన్త్యభవగాస్తత్కాలమిత్రాణ్యమీ

టన్నైసర్గికమప్యవేక్ష్య కథయేత్తస్యాతిమిత్రాహితాన్ ।

శౌర్యాజ్యే రవిజో గురుర్గురుసుతౌ భౌమశ్చతుర్థాష్టమౌ

పుర్ణం పశ్యతి సప్తమం చ సకలాస్తేష్వంధ్రివృద్ధ్యా క్రమాత్ ॥౨౩॥

సూర్యాదేరయనం క్షణో దినమృతుర్మాసశ్చ పక్షః శర

ద్విప్రౌ శుక్రగురూ రవిక్షితిసుతౌ చన్ద్రో బుధోఽన్త్యః శనిః ।

ప్రాహుః సత్త్వరజస్తమాంసి శశిగుర్వర్కాః కవిజ్ఞౌ పరే

గ్రీష్మాదర్కకుజౌ శశీ శశిసుతో జీవః శనిర్భార్గవః ॥౨౪॥

తాతామ్బే రవిభార్గవౌ దివి నిశి ప్రాభాకరీన్దూ స్మృతౌ

తద్వ్యస్తేన పితృవ్యమాతృభగినీసంజ్ఞౌ తదా తత్క్రమాత్ ।

వామాక్షీన్దురినోఽన్యదక్షి కథితో భౌమః కనిష్ఠానుజో

జీవో జ్యేష్ఠసహోదరః శశిసుతో దత్తాత్మజః సమ్మతః ॥ ౨౫ ॥

దేహో దేహీ హిమరుచిరినస్త్విన్ద్రియాష్యారపూర్వా

ఆదిత్యద్విగులికశిఖినస్తస్య పీడాకరాః స్యుః ।

గన్ధః సౌమ్యో భృగుజశశినౌ ద్వౌ రసౌ సూర్యభౌమౌ

రూపౌ శబ్దో గురురథ పరే స్పర్శసంజ్ఞాః ప్రదిష్టాః ॥౨౬॥

క్షీణేన్ద్వర్కకుజాహికేతురవిజాః పాపాః సపాపశ్చ విత్

క్లీబాః కేతుబుధార్కజాః శశితమఃశుక్రాః స్త్రియోఽన్యే నరాః ।

రుద్రామ్బాగుహవిష్ణుధాతృకమలాకాలాహ్యజా దేవతాః

సూర్యాదగ్నిజలాగ్నిభూమిఖపయోవాయ్వాత్మకాః స్యుర్గ్రహాః ॥ ౨౭ ॥

గోధూమం తణ్డులం వై తిలచణకకులుత్థాఢకశ్యామముద్గా

నిష్పావా మాష అర్కేన్ద్వసితగురుశిఖిక్రురవిద్ధృగ్వహీనామ్ ।

భోగీనార్క్యారజీవ'డ్న్యమశశిశిఖిసితేష్వమ్బరాఖ్యం కలిఙ్గం

సౌరాష్ట్రావన్తిసిన్ధూన్సుమగధయవనాన్పర్వతాన్కీకటాంశ్చ ॥ ౨౮ ॥

మాణిక్యం తరణేః సుధార్యమమలం ముక్తాఫలం శీతగో

ర్మాహేయస్య చ విద్రుమం మరకతం సౌమ్యస్య గారుత్మతమ్ ।

దేవేడ్యస్య చ పుష్పరాగమసురామాత్యస్య వజ్రం శనే

ర్నీలం నిర్మలమన్యయోశ్చ గదితే గోమేధవైదూర్యకే ॥ ౨౯ ॥

తామ్రమ్ కాంస్యం ధాతుతానం త్రపు స్యాత్ స్వర్ణం రౌప్యం చాయసం భాస్కరాదేః ।

వస్త్రం తత్తద్వర్ణయుక్తం విశేషాజ్జీర్ణం మన్దస్యాగ్నిదగధం కుజస్య ॥౩౦॥

భానోః కటుర్భూమిసుతస్య తిక్తం లావణ్యమిన్దోరథ చన్ద్రజస్య ।

మిశ్రీకృతం యన్మధురం గురోస్తు శుక్రస్య చామ్లం చ శనేః కషాయః ॥ ౩౧ ॥

భాస్వద్గీష్పతిచన్ద్రజక్షితిభువాం స్యాద్దక్షిణే లాఞ్ఛనం

శేషాణామితరత్ర తిగ్మకిరణాత్కటయాం శిరఃపృష్ఠయోః ।

కక్షేఽసే వదనే చ సవిధచరణే చిహ్నమ్ వయాంస్యర్కతో

నేమే నాథ తటం నఖం నగ సని ద్ణ్ణానాద్య నగ్నాటనమ్ ॥౩౨॥

నీలద్యుతిర్దీర్ఘతనుః కువర్ణః పామీ సపాషణ్డమతః సహిక్కః ।

అసత్యవాదీ కపటీ చ రాహుః కుష్ఠీ పరాన్నిన్దతి బుద్ధీనః ॥౩౩॥

రక్తోగ్రదృష్టివిషవాగ్దేహః సశస్త్రః పతితశ్చ కేతుః ।

ధూమ్రద్యుతిధూమప ఏవ నిత్యం వ్రణాఙ్కితాఙ్గశ్చ కృశో నృశమ్సః ॥ ౩౪ ॥

సీసం చ జీర్ణవసనం తమసస్తు కేతో

ర్మృద్భాజనం వివిధచిత్రపటం ప్రదిష్టమ్ ।

మిత్రాణి విచ్ఛనిసితాస్తాస్తమసోద్ర్వ్యాస్తు

భౌమః సమో నిగదితో రిపవశ్చ శేషాః ॥ ౩౫ ॥

మూఢోఽపి నీచరిపుగోఽష్టమషడ్వ్యయస్థో

దుఃస్థః స్మృతో భవతి సుస్థ ఇతీతరః స్యాత్ ।

చన్ద్రేవ్యయాయతనుషట్సుతకామసంస్థే

తోయాభివృద్ధిమిహ శంసతి వృద్ధికార్యే ॥ ३६ ॥

అన్తః సారసమున్నతదురరుణో వల్లీ సితేన్దూ స్మృతౌ

గుల్మః కేతురహిశ్చ కణ్టకనగౌ భౌమార్కజౌ కీర్తితౌ ।

వాగీశః సఫలోఽఫలః శశిసుతః క్షీరప్రసూనద్రుమౌ

శుకేన్దూ విధురోషధిః శనిరసారాగశ్చ సాలద్రూమహః ॥ ३८ ॥

తృతీయోఽధ్యాయః

వర్గవిభాగ

క్షేత్రత్రిభాగనవభాగదశాంశహోరాత్రింశంశసప్తలవషష్టిలవాః కలాంశాః ।

తే ద్వాదశాంశసహితా దశవర్గసంజ్ఞ్యా వర్గోత్తమో నిజనిజే భవనే నవాంశః ॥

దశాంశషష్ట్యంశకలాంశహీనాస్తే సప్తవర్గాశ్చ విసప్తమాంశాః

షడ్వర్గసంమాస్త్వథ రాశిభావతుల్యం నవాంశస్య ఫలం హి కేచిత్ ॥౨॥

క్షేత్రేషు పూర్ణముదితం ఫలమన్యవర్గే

ష్వర్ద్ధం కలాదశమషష్ఠిలవేషు పాదమ్ ।

బాలః కుమారతరుణౌ ప్రవయా మృతః షడ్

భాగః క్రమాద్యుజి విపర్యయమిత్యవస్థాః ॥3॥

క్షేత్రస్యార్ద్ధం హి హెూరా త్వయుజి రవిసుధాంశోర్వః సమే వ్యస్తమేతద్

ద్రేష్కాణేశాస్త్రిభాగైస్తనుసుతశుభపా ద్వాదశాంశస్తు లగ్నాత్ ।

భౌమార్కిడ్యజ్యశుక్రాః శిశుజసమలవా హెూ్యజభే యుగ్మభే తద్

వ్యస్తం త్రింశాంశనాథాః క్రియమకరతులాః కర్కటాద్యా నవాంశాః ॥ ౪ ॥

యజ్న్యం రత్న జనం ధనం నయ పటం రూపం శుకం చిటినా

నాగం యోగ ఖగం బలం భగ శిలా ధూలిర్నవం ప్రస్వనమ్ ।

లాభం విశ్వ దివం రమ ధమ‘ం షష్ట్యంశకాశౌజభే

క్రూరాఖ్యాః సమభే విపర్యయమిదం శేషాస్తు సౌమ్యాహ్వయాః ॥ ౫ ॥

స్వాత్ సప్తాంశదశాంశకౌ తు విషమే తు కామాచ్ఛుభాత్

స్వాదీశాశ్చ కలాంశపా విధిహరీశార్కాః సమర్క్షేఽన్యథా ।

ఖ్యాత్రైః కోణయుతైస్త్రికోణభవనస్వర్క్షోచ్చకేన్ద్రోత్తమై

వర్గాః సప్త దశ త్రయోదశమితా వర్గాః ప్రదిష్టాః పరైః ॥ ౬ ॥

వర్గాన్యోజయతు త్రయోదశ సుహృత్స్వర్క్షోచ్చభేషు క్రమాద్

ద్విత్రిః పఞ్చ చతుర్నాద్రివసుషట్సంఖ్యాసు వర్గకృతః ।

ప్రాహుశ్చోత్తమపారిజాతకథితౌ సింహాసనం గోపురం

చేత్యన్యావతదేవలోకసురలోకాంశాంశ్చ పారావతమ్ ॥ ౭ ॥

ఆర్యనిల్పగుణార్థసౌఖ్యవిభవాన్యః పారిజాతాంశకః

స్వాచారం వినయాన్వితం నిపుణం యద్యుత్తమాంశే స్థితః ।

ఖేతో గోపురభాగగః శుభమతిం స్వక్షేత్రగో మన్దిరం

యః సింహాసనగో నృపేన్ద్రదయితం భూపాలపుల్యం నరమ్ ॥ ౮ ॥

శ్రేష్ఠాశ్వద్విపవాహనాది విభవం పారావతాధిష్ఠితః

సత్కీర్తిం యది దేవలోకసహితో భూమణ్డలాధీశ్వరమ్ ।

వన్ద్యం భూపతిభిః సురేన్ద్రసదృశం త్వైరావతాంశాస్థితః

సద్భాగ్యం ధనధాన్యపుత్రసహితం భూపం విదధ్యాద్ గ్రహః ॥౯॥

యద్వర్గేష్వఖిలేషు మృత్యురబలేష్వత్రాథ వక్ష్యే క్రమా

నాశం దుఃఖమనర్థతాం చ విసుఖం బన్ధుప్రియం తద్వరమ్ ।

భూపేష్టం ధనినం నృపం నృపవరం వర్గే బలిష్ఠేఽఖిలే

వధిష్ణుం సుఖినం నృపం గదమృతీ బాలాద్యవస్థాఫలమ్ ॥ ౧౦॥

షడ్వర్గేషు శుభగ్రహాధికగుణైః శ్రీమాంశ్చిరం జీవతి

క్రూరాంశే బహులే విలగ్నభవనే దీనోఽల్పజీవః శఠః ।

తన్నాథా బలినో నృపోఽస్త్యథ నవాంశేశో దృగాణేశ్వరో

లగ్నేశః క్రమశః సుఖీ నృపసమః క్షోణీపతిర్భాగ్యవాన్ ॥౧౧॥

ఓజే కూరేఽర్క హోరాం గతవతి బలవాన్ కురవృత్తిర్ధనాఢ్యో

యుగ్మే చాన్ద్రీంశుభేషు ద్యుతివినయవచోహృద్యసౌభాగ్యయుక్తః ।

వ్యస్తం వ్యస్తేఽత్ర మిశ్రే సమఫలముదితం లగ్నచన్ద్రౌ బలిష్ఠౌ

తన్నాథౌ ద్వౌ చ తద్వద్యది భవతి చిరంజీవ్యదుఃఖీ యశస్వీ ॥౧౨॥

సింహాజాశ్వితులాన్నృయుగ్మభవనేష్వన్త్యా హయాజాదిమాః

మధ్యా స్త్రీయమయోరిహాయుధభృతః పాశోలిమధ్యో భవేత్ ।

నక్రాద్యో నిగలో మృగేన్ద్రఘటయోరాద్యో వణిఙ్మధ్యమో

గృధ్రాస్యో వృషభాన్తిమశ్చ విహగః కర్క్యాది కోలాననమ్ ॥ ౧౩ ॥

కౌర్ప్యద్యః కర్కటాన్త్యో ఝూషచరమమహిశ్చాజగోమధ్యసింహా

ద్యల్యన్త్యం స్యాచ్చతుష్పాదిహ ఫలమధనక్రూరనిన్ద్యా దరిద్రాః ।

ద్వన్ద్వాః స్యుర్ధగాణైరధమసమశుభాన్యస్థిరే చోత్క్రమేణ

ప్రాహుస్తజ్జ్ఞాః స్థిరర్క్షేవేష్వశుభశుభసమాన్యేవ లగ్నే ఫలాని ॥ ౧౪ ॥

ద్రేక్కాణేశే స్వవర్గే శుభఖగసహితే స్వోచ్చమిత్రర్క్షగే వా

తద్వ త్రింశాంశనాథే బలవతి యది చేద్ ద్వాదశాంశాధిపే వా

హోరానాథే తథా చేన్నిఖిలగుణగణో నిత్యశుద్ధప్రవీణో

దీర్ఘాయుః స్యాద్దయావాన్ సుతధనసహితః కీర్తిమానాజభోగః ॥ ౧౫ ॥

మాన్దిస్థరాశిపతిసఙ్గతత్రికోణం

తస్యాంశరాశిపతిసంయుతమంశకోణమ్ ।

లగ్నం వదన్తి గులికాంశకరాశికోణం

తద్వద్విధౌ బలయుతే శశినైవ విద్యాత్ ॥౧౬॥

కుర్యాదాత్మసుహృదగాణగశశీ కల్యాణరూపం గుణం

శ్రేయాంస్యుత్తమవర్గజస్త్వపరగస్తన్నాథజాతాన్ గుణాన్ ।

స్వత్రింశాంశగతా గ్రహా విదధతే తత్కారకత్వోదితం

తత్రైకోఽపి సుహృద్గ్రహేక్షితయుతః స్వోచ్చేఽర్థయుక్తం నృపమ్ ॥౧౭॥

స్వోచ్చే ప్రదీప్తః సుఖితస్త్రికోణే స్వస్థః స్వగేహే ముదితః సుహృభే ।

శాన్తస్తు సౌమ్యగ్రహవర్గయుక్తః శక్తో మతోఽసౌ స్ఫుటరశ్మిజాలః ॥ ౧౮ ॥

గ్రహాభిభూతః స నిపీడితః స్యాత్ ఖలస్తు పాపగ్రహవర్గయాతః ।

సుదుఃఖితః శత్రు గృహే గ్రహేన్ద్రో నీచేఽతిభీతో వికలోఽస్తయాతః ॥౧౯॥

పూర్ణం ప్రదీప్తా వికలాస్తు శూన్యం మధ్యేఽనుపాతాచ్చ శుభం క్రమేణ ।

అనుక్రమేణాశుభమేవ కుర్యుర్నామానురూపాణి ఫలాని తేషామ్ ॥ ౨౦॥

చతుర్థోఽధ్యాయః

గ్రహ బల

వీర్యం శడ్విధమాహ కాలజబలం చేఅబలం స్వోచ్చజం

దిగ్వీర్యం త్వయనోద్భవం దివిషదాం స్థానోద్భవం చ క్రమాత్ ।

నిశ్యారేన్దుసితాః పరే దివి సదా జ్ఞ్యః శుక్లపక్షే శుభాః

కృష్ణేఽన్యే చ నిజాబ్దమాసదినహోరాస్వజిత్ధ్రవృధ్ధ్యా క్రమాత్ ॥౧॥

రాకాచన్ద్రస్య చేఆబలముదగయతే భాస్వతో వక్రగానాం

యుద్ధే చోదస్థితానాం స్ఫుటబహులరుచాం స్వోచ్చవీర్యం స్వతుఙ్గే ।

దిగ్వీర్యం ఖేఽర్కభౌమౌ సుహృది శశిసితౌ విద్గురూ లగ్నగౌ

చేన్మన్దేఽస్తే యామ్యమార్గే బుధశనిశశినోఽన్యేఽయనాఖ్యే పరస్మిన్ ॥౨॥

స్వోచ్చస్వర్క్షేసుహృద్గృహేషు బలినః షట్సు స్వవర్గేషు వా

ప్రోక్తం స్థానబలం చతుఅయముఖాత్పూర్ణార్ద్ధపాదాః క్రమాత్ ।

మధ్యాద్యన్తకషణ్ఢమర్త్యవనితాః ఖేటా బలిఆః క్రమాత్

మన్దారజ్ఞ్యగురూశనోబ్జరవయో నైజే బలే వర్ద్ధనాః ॥3॥

వక్రం గతో రుచిరరశ్మిమసమహపూర్ణో

నీచారిభాంశసహితోఽపి భవేత్స ఖేటః ।

వీర్యానివతస్తుహినరశ్మిరివోచ్చమిత్ర

స్వక్షేత్రగోఽపి విబలో హతదీధితిశ్చేత్ ॥౪॥

తుఙ్గస్థా బలినోఽఖిలాశ్చ శశినః శ్లాఘ్యం హి పక్షోద్భవం

భానోర్దిగ్బలమాహ వక్రగమనే తరాగ్రహాణాం బలమ్ ।

కర్క్యుక్షాజఘటాలిగోహిరబలాన్త్యోక్షాశ్విపాశ్చాత్యగః

కేతుస్తత్పరివేషధన్వసు బలీ చన్ద్వర్కయోగో నిశి ॥౫॥

రూపం మానుషభేఽలిభేఽబ్ధేరపరేష్వర్ద్ధం బలం స్యాత్తనోః

తుల్యం స్వామిబలేన చోపచయగే నాథేఽతివీర్యోత్కటమ్ ।

స్వామీడ్యబ్జ్యుతేక్షితే కవియుతే చాన్యైరయుక్తేక్షితే

శర్వర్యాంన్నిశి రాశయోఽహని పరే వీర్యాన్వితాః కీర్తితాః ॥౬॥

స్వోచ్చే పూర్ణం స్వత్రికోణే త్రిపాదం స్వక్షేత్రేఽర్ద్ధం మిత్రభే పాద్ధమవ ।

ద్విట్క్షేత్రేఽల్పం నీచగేఽస్తం గతేఽపి క్షేత్రం వీర్యం నిష్పలం స్యాద్ గ్రహానామ్ ॥ ౭॥

కేన్ద్రే గ్రహాణాముదితం బలం యత్సుఖే భవస్యస్తగృహే విలగ్నే ।

ఉపర్యుపర్యుక్తపదక్రమేణ బలాభివృద్ధి హి వికల్పయన్తి ॥౮॥

శ్రేష్ఠేతి సా సప్తమదృష్టిరేవ సర్వత్ర వాచ్యా న తథాఽన్యదృష్టిః ।

యోగాదిషు న్యూనఫలప్రదేతి విశేషదృష్టిర్న తు కైశ్చిదుక్తా ॥౯॥

నైసర్గిగం శత్రుసుహత్త్వమేవ భవేత్ప్రమాణం ఫలకారి సమ్యక్ ।

తాత్కాలికం కార్యవశేన వాచ్యం తచ్చత్రుమిత్రత్వమనిత్యమేవ ॥౧౦॥

నిఃశేషదోషహరణే శుభవర్ద్ధనే చ

వీర్యం గురోరధికమస్త్యఖిలగ్రహేభ్యః ।

తద్వీర్యపాదదలశక్తిభృతౌ జ్ఞ్యశుక్రౌ

చాన్ద్రం బలం తు నిఖిలగ్రహవీర్యబీజమ్ ॥౧౧॥

చన్ద్రక్రియాది

జన్మర్క్షవిఘటీ నీత్రైజ్ర్న్యానాఘ్నైర్నయైర్భజేత్ ।

లబ్ధాశ్చన్ద్రక్రియావస్థావేలాఖ్యాస్స్యుస్స్వఫలం క్రమాత్ ॥౧౨॥

చన్ద్రక్రియా ఫల

స్థానాద్భ్రష్టః పీప్స్వి పరయువతిరతో ద్యూతకృద్ధస్తిముఖ్యా

రూఢః సింహాసనస్థో నరపతిరరిహా దణ్డనేతా గుణీ చ ।

నిష్ప్రాణశ్ఛిన్నమూర్ద్ధా క్షతకరచరణో బన్ధనస్థో వినష్టో

రాజా వేదానధీతే స్వపితి సుచరితః సంస్మృతో ధర్మకర్తా ॥ ౧౩ ॥

సద్వంశ్యో నిధిసంగతః శ్రుతకులో వ్యాఖ్యాపరః శతుహా

రోగీ శత్రుజితః స్వదేశచలితో భృత్యో వినష్టార్థకః ।

అస్థానీ చ సుమన్త్రకః పరమహీభర్తా సభార్యో గజ

త్రస్తః సంయుగభీతిమానతిభయో లీనోన్నదాతాగ్నిగః ॥౧౪॥

క్షుద్వ్యాధాసహితోఽన్నమత్తి విచరన్మాంసానోఽస్త్రక్షతః

సోద్వాహో ధృతకన్దుకో విహరతి ద్యూతైర్నృపో దుఃఖితః ।

శయ్యాస్థో రిపుసేవితశ్చ ససుహృద్యోగీ చ భార్యాన్వితో

మిష్టాహీ చ పయః పిబన్ సుకృతకృత్ స్వస్థస్తథాస్తే సుఖమ్ ॥౧౫॥

చన్ద్రావస్థా ఫల

ఆత్మస్థానాత్ప్రవాసో మహితనృపహితో దాసతా ప్రాణహాని

ర్భూపాలత్వం స్వవంశోచితగుణనిరతో రోగ ఆస్థానవత్త్వమ్ ।

భీతిః క్షుద్బాధితత్వం యువతిపరిణయో స్వశయ్యానుషక్తి

మృర్ధ్వాశిత్వం చ గీతా ఇతి నియమవశాత్సద్భిరిన్ద్రోరవస్థా ॥౧౬॥

చన్ద్రవేలాఫల

మూర్ద్ధమయో ముదితతా యజనం సుఖస్థో

నేత్రమయః సుఖితతా వనితావిహరః ।

ఉగ్రజ్వరః కనకభూషణమశుమోక్షః

క్ష్వేలా నం నిధువనం జఠరస్య రోగః ॥౧౭॥

క్రీడా జలే హసనచిత్రవిలేఖనే చ

క్రోడశ్చ నృత్తకరణం ఘృతభుక్తినిద్రే ।

దానక్రియా దశనరుక్ కలహః ప్రయాణ

మున్మత్తతా చ సలిలాప్లవనం విరోధః ॥ ౧౮ ॥

స్వోచ్ఛాన్స్త్రానం క్షుద్భయం శాస్త్రలాభం స్వైర గోష్ఠీ యోధనం పున్యకర్మ ।

పాపా చారః కూరకర్మా ప్రహర్షం ప్రాజ్యైరేవం చన్ద్రవేలా ప్రదిష్టా ॥ ౧౯॥

జాతకే చ ముహూర్తే చ ప్రశ్నే చన్ద్రక్రియాదయః ।

సమ్యక్ ఫలప్రదాస్తస్మాద్విశేషేణ విచిన్తయేత్ ॥౨౦॥

ఓఅక్షోద్భవం హిమకరస్య విశేషమాహుః

స్థానోద్భవం తు బలమప్యధిక్రం పరేషాం ।

తత్సంప్రయుక్తమితరైరధికాధికం స్యా

దన్యాని తేన సదృశాని బహూని తే స్యుః ॥ ౨౧॥

బలపిండ

సార్ద్ధాని షశతీక్ష్ణకరో బలీయాన్ చన్ద్రస్తు షశపఞ్చ వసున్ధరాజః

సప్తేన్దుసూనో రవివద్గురోస్తు సార్ద్ధాని పఞ్చాథ సితో బలీ స్యాత్ ॥ ౨౨॥

మన్దస్తు పఞ్చైవ హి షడ్బలానాం సంయోగ ఏవాపరథాన్యథా స్యుః ।

ఏవం గ్రహాణాం స్వబలాబలాని విచిన్త్య సమ్యక్కథయేత్ఫలాని ॥౨౩॥

లగ్నాదికానామధిపస్య పిణ్డే రూపాన్వితే తద్బలపిణ్డమాహుః ।

గృహస్య యస్యాం దిశాదిగ్బలం స్యాత్తద్భావవీర్య సహితస్య దృష్ట్యా ॥ ౨౪ ॥

పంచమోఽధ్యాయ
కర్మాజీవ ప్రకరణ

అర్థాప్తీ కథయేద్విలనశశినోః ప్రాబల్యతః ఖేచరే:

కర్మస్థైః పాతృమాతృశాత్రవసుహృద్భ్రాత్రాదిభః స్త్రీధనాత్ ।

భృత్యాద్వా దిననాథలగ్నశశినాం మధ్యే బలీయాంస్తతః

కర్మేశస్థనవామ్శరాశిపవశాద్వృత్తిం జగుస్తద్విదః ॥ ౧ ॥

ఫలదుమైర్మన్త్రజపశ్చ శాత్యాజ్ఞానృత్రైః కంబలభేషజాద్యైః

ద్యాతుక్రియాద్వా క్షితిపాలపూజ్యాజ్జీవత్యసౌ పఙ్కజవల్లభాంశే ॥౨॥

జలోద్భవానాం క్రయవిక్రయేణ కృషిక్రియాగోమహిషీసముత్థైః ।

తీర్థాటనాద్వా వనితాశ్రయాద్వా నిశాకరాంశే వసనక్రయాద్వా ॥౩॥

భౌమాంశకే ధాతురణప్రహారైర్మహానసాద్భూమివశాత్సువర్ణాత్ ।

పరోపతాపాయుధసాహసైర్వా మ్లేచ్ఛాశ్రయాత్సూచకచోరవృత్యా ॥౪॥

కావ్యాగమైర్లేఖకలిప్యుపాయైర్జ్యోతిర్గణజ్ఞ్యానవశాద్బుధాంశే ।

పరార్థవేదాధ్యయనాఙ్జపాచ్చ పురోహితవ్యాజవశాత్రవృత్తిః ॥ ౫ ॥

జీవాంశకే భూసురదేవతానాం సమాశ్రయాద్భూమిపతిప్రసాదాత్ ।

పురాణశాస్త్రాగమనీతిమార్గాద్ధర్మోపదేశేన కుసీదవృత్త్యా ॥ ౬ ॥

స్త్రీసంశ్రయాద్గోమహిషీగజాశ్వస్తౌర్యత్రికైర్వా రజతైశ్చ గన్ధైః ।

క్షీరాద్యలఙ్కారపటీపటద్యైః శుక్రాంశకేఽమాత్యగుణైః కవిత్వాత్ ॥ ౭ ॥

శన్యంశకే మూలఫలైః శ్రమేణ ప్రేష్యైః ఖలైర్నీర్చధనైః కధాన్యైః ।

భారోద్వహాత్కుత్సిరమార్గవృత్త్యా శిల్పాదిభిర్దారుమయైర్వధాద్యైః ॥ ౮ ॥

అంశేశే బలవత్యయత్నసంప్రాప్తిం బలోనేశపే

స్వల్పం ప్రోక్తఫలం భవేదుదయతః కర్మదదేశే ఫలమ్ ।

అంశస్యోక్తదిశం వదేత్పతియుతే దృష్టే స్వదేశే ఫలం

సత్యన్యైః పరదేశజం తదధిపస్యాంశే స్వదేశే స్థిరే ॥ ౯ ॥

షష్ఠోఽధ్యాయః

యోగాధ్యాయ

రుచకభద్రకహంసకమాలవాః సశశకా ఇతి పఞ్చ చ కీర్తితాః ।

స్వభవనోచ్చగతేషు చతుష్టయే క్షితిసుతాదిషు తాన్ క్రమశో వదేత్ ॥౧॥

దీర్ఘాస్యో బహుసాహసాప్తవిభవః శూరోఽరిహన్తా బలీ

గావిష్టో రుచకే ప్రతీతగుణవాన్ సనాపతిర్జిత్వరః ।

ఆయుష్మాన్ సకుశాగ్రబుద్ధిరమలో విద్వజ్జనశ్లాఘితో

భూపో భద్రకయోగజోఽతివిభవశ్చాస్థానకోలాహలః ॥ ౨॥

హంసే సద్భిరభిష్టుతః క్షితిపతిః శఙ్ఖబ్జమత్స్యాఙ్కుశై

శ్చిహ్నైః పాదకరాఙ్కితః శుభవపుర్మృష్టాన్నభుగ్ధార్మికః ।

పుష్టాఙ్గో ధృతిమాన్ధనీ సుతవధూభాగ్యాన్వితో వర్ధనో

మాలవ్యే సుఖభుక్సువాహనయశా విద్వాన్ప్రసన్నేన్ద్రియః ॥3॥

శస్తః సర్వజనైః సుభృత్యబలవాన్ గ్రామాధిపో వా నృపో

దుర్వృత్తః శశయోగజోఽన్యవనితావిత్తః సౌఖ్యవాన్ ।

లగ్నేన్ద్వోరపి యోగపఞ్చకమిదం సామ్రాజ్యసిద్ధిప్రదం

తేష్వేకాదిషు భాగ్యవాన్ నృపసమో రాజా నృపేన్ద్రోఽధికః ॥ ४ ॥

విధోస్తు సునఫానఫాధురుధురాః స్వరిఃఫోభయ

స్థితైర్వ్యంరవిభిర్గ్రహరితరథా తు కేమద్రుమః ।

హిమత్విషి చతుష్టయే గ్రహయుతేఽథ కేమదుమో

న హీతి కథితోఽథవా హిమకరాద్గ్రహైః కేన్ద్రగైః ॥ ५ ॥

స్వయమాధిగతవిత్తః పార్థివస్తత్సమో వా

భవతి హి సునఫాయాం ధీధనఖ్యాతిమాంశ్చ ।

ప్రభురగదశరీరః శీలవాన్ ఖ్యాతకీర్తి

విషయసుఖసువేషో నిర్వృతశ్చానఫాయామ్ ॥६॥

ఉత్పన్నభోగసుఖభాగ్ధనవాహనాఢ్య

స్త్యాగాన్వితో ధురుధురాప్రభవః సభృత్యః ।

కేమదృమే మలినదుఃఖితనీచనిఃస్వాః

ప్రేష్యాః ఖలాశ్చ నృపతేరపి వంశజాతాః ॥ ౭॥

హిత్వేన్దుం శుభశుభసివేవాస్యుభయచర్యాఖ్యాః స్వరిఃఫోభయ

స్థానస్థైః సవితుః శుభైః స్యురశుభైస్తే పపసంజ్ఞ్యాః స్మృతాః ।

సత్స్వర్వేశ్వ శుభకర్తరీత్యుదయభే పాపేస్తు పాపాహ్వయో

లగ్నాద్విత్తగత్రైః శుభైస్తు సుశుభో యోగో న పాపేక్షితైః ॥ ౮॥

జాతః స్యాత్ సుభగః సుఖీ గుణనిధి/రో నృపో ధార్మికో

విఖ్యాతః సకలప్రియోఽతిశుభగో దాతా మహీశప్రియః ।

చార్వఙ్గః ప్రియవాక్ప్రపఞ్చరసికో వాగ్మీ యశస్వీ ధనీ

విద్యాదత్ర సువేసివాస్యుభయచర్యఖ్యేషు పాదక్రమాత్ ॥౯॥

అన్యాయాజ్జననిన్దకో హతరుచిర్దీనప్రియో దుర్జనో

మాయావీ పరనిన్దకః ఖలయుతో దుర్వృత్తశాస్త్రాధికః ।

లోకే స్యాదపకీర్తిదుఃఖితమనా విద్యార్థభాగ్యైశ్చ్యుతో

జాతశ్చాశుభవేసివాస్యుభయచర్యఖ్యేషు పాదక్రమాత్ ॥౧౦॥

జైవాతృకో విభయరోగరిపుః ఉఖీ స్యా

దాఢ్యః శ్రియా చ శుభకర్తరియోగ జాతః ।

నిఃస్వోఽశుచిర్విసుఖదారసుతోఽఙ్గహీనః

స్యాత్పాపకర్తరిభవోఽచిరమాయురేతి ॥౧౧॥

ఆచారవాన్ ధర్మమ్తిః ప్రసన్నః

సౌభాగ్యవాన్ పార్థివమాననీయః ।।

మృదుస్వభావః స్మితభాషణశ్చ

ధనీ భవేచ్చామలయోగజాతః ॥౧౨॥

సుశుభే శుభకర్తర్యాం వేస్యాదౌ సునభాదివత్ ।

శుభైః క్రమాత్ఫలం జ్ఞేయం విపరీతంఅసద్గ్రహైః ॥ ౧౩॥

ఓజేష్వర్కేన్దులగ్నాన్యజని దివి పుమంశ్చేన్మహాభాగ్యయోగః

స్త్రీణాన్తద్వ్యత్యయేస్యాచ్చశిని సురగురోః కేన్ద్రగే కేసరీతి ।

జీవన్త్యాష్టరిసంస్థే శశిని తు శకటః కేన్ద్రగే నాస్తి లగ్నా

చ్చన్ద్రే కేన్ద్రాదిగేఽర్కాదధమసమవరిష్ఠాఖ్యయోగాః ప్రసిద్ధః ॥ ౧౪ ॥

మహాభగ్యే జాతః సకలనయనానన్దజనకో

వదాన్యో విఖ్యాతః క్షితిపతిరశీత్యాయురమలః ।

వధూనాం యోగేఽస్మిన్ సతి ధనసుమాఙ్గల్యసహితా

చిరం పుత్రైః పౌత్రైః శుభముపగతా సా సుచరితా ॥ ౧౫ ॥

కేసరీవ రిపువర్గతిహన్తా ప్రౌఢవాక్ సదసి రాజసవృత్తః ।

దీర్ఘజీవ్యతియశాః పటిబుద్ధిస్తేజసా జయతి కేసరియోగే ॥౧౬॥

క్వచిత్క్వచిద్భాగ్యపరిచ్యుతః సన్పునః పునః సర్వముపైతి భాగ్యమ్ ।

లోకేఽప్రసిద్ధోఽపరిహార్యమన్తః శల్యం ప్రపన్నః శకటేఽతిఃఉఖీ ॥ ౧౭ ॥

కష్టమధ్యమవరాహ్వయయోగే ద్రవ్యవాహనయశః సుఖసంపత్ ।

జ్ఞ్యానధీవినయ నైపుణవిద్యాత్యాగభోగజఫలాన్యపి తద్వత్ ॥ ౧౮ ॥

చన్ద్రాద్వా వసుమాంస్తథోపచయగైర్లగ్నాత్సమస్తైః శుభై

శ్చన్ద్రావ్యోన్మ్కలాహ్వయః శుభకగైోగో విలగ్నాదపి ।

జన్మేశే సహితే విలగ్నపతినా కేన్ద్రేఽధిమిత్రర్క్షగే

లగ్నం పశ్యతి కశ్చిదత్ర బలవాన్యోగో భవేత్పుష్కలః ॥౧౯॥

తిష్ఠేయుః స్వగృహే సదా వసుమతి ద్రవ్యాణ్యనల్పాన్యపి

క్ష్మేశః స్యాదమలే ధనీ సుతయశః సంపద్యుతో నీతిమాన్ ।

శ్రీమాన్ పుష్కలయోగజో నృపవరైః సంమానితో విశ్రుతః

స్వాకల్పామ్బరభూషితః శుభవచాః సర్వోత్తమః స్యాత్ప్రభుః ॥౨౦॥

సర్వే పఞ్చసు షట్సు సప్తసు శుభా మాలాశ్చ పఙ్క్త్య స్థితా

యద్యేవం మృతిషద్వ్యయాదిషుగృహేష్వత్రాశుభాఖ్యాః స్మృతాః ।

స్వర్క్షోచ్చే యది కోణకణ్టకయుతౌ భాగ్యేశశుక్రావుభౌ

లక్ష్మ్యాఖ్యోఽథ తథావిధే హిమకరే గౌరీతి జీవేక్షితే ॥౨౧॥

జనాధికారీ క్షితిపాలశస్తో భోగీ ప్రదాతా పరకార్యకర్తా ।

బన్ధుప్రియః సత్సుతదారయుక్తోంధిరః సుమాలాహ్వయయోగజాతః ॥ ౨౨॥

కుమార్గయుక్తోఽశుభమాలికాఖ్యే దుఃఖీ పరేషాం వధకృత్ కృతఘ్నః ।

స్వాత్మకతరో భూసురభక్తిహీనో లోకాభిశప్తః కలహప్రియః స్యాత్ ॥ ౨౩॥

నిత్యం మఙ్గలశీల్యా వనితయా క్రీడత్యరోగీ ధనీ

తేజస్వీ స్వజనాన్ సురక్షతి మహాలక్ష్మీప్రసాదాలయః ।

శ్రేష్ఠాన్దోలికయా ప్రయాతి తుగస్తమ్బేరమధ్యాసితో

లోకానన్దకరో మహీపతివరో దాతా చ లక్ష్మీభవః ॥ ౨౪॥

సున్దరగాత్రః శ్లాఘితపుత్రః పార్థివమిత్రః సద్గుణపుత్రః ।

పఙ్కజవక్త్రః సంస్తుతఙ్గత్రో రాజతి గౌరీయోగసముత్థః॥ ౨౫॥

శుక్రవాక్పతిసుధాకరాత్మజైః కేన్ద్రకోణసహితైర్ద్వితీయగైః ।

స్వోచ్చమిత్రభవనేషు వాక్పతౌ వీర్యగే సతి సరస్వతీరితా॥ ౨౬॥

ధీమ న్నాటకగద్యపద్యగణనాలఙ్కారశ స్త్రేష్వయం

నిష్ణాతః కవితాప్రబన్ధరచనాశాస్త్రార్థపారంగతః

కీర్త్యాకాన్తజగత్రయోऽతిధనికో దారత్మజైరన్వితః

స్యాత్ సారస్వతయోగజో నృపవరైః సంపూజితో భాగ్యవాన్॥ ౨౭॥

లగ్నాధీశ్వరభాస్కరామృతకరాః కేన్ద్రత్రికోణాశ్రితాః

స్వోచ్చస్వర్క్షసుహృద్గృహానుపగతాః శ్రీకణ్ఠయోగో భవేత్ ।

తద్వద్భార్గవభాగ్యనాథశశిజాః శ్రీనాథయోగస్తథా

వాగీశాత్మపసూర్యజా యది తదా వైరిఞ్చియోగస్తతః॥౨౮॥

రుద్రాక్షాభరణో విభూతిధవలచ్ఛాయో మహాత్మా శివం

ధ్యాయత్యాత్మని సన్తతం సునియమః శైవవ్రతే దీక్షితః

సాధూనాముపకారకః పరమతేష్వేవ నసూయో భవేత్

తేజస్వీ శివపూజయా ప్రముదితః శ్రీకణ్ఠయోగోద్భవః ॥౨౯॥

లక్ష్మీవాన్ సరసోక్తిచాటునిపుణో నారయణాఙ్కాఙ్కితః

సర్వేషం నయనప్రియోऽతిసుభగః శ్రీనాథయోగోద్భవః ॥౩౦॥

బ్రహ్మోధ్యానపరాయణో బహుమతిర్వేదప్రధనో గుణీ

హ్రోష్ట్రే వైదికమార్గతో న చలతి ప్రఖ్యాతశిష్యవ్రజః ।

సౌమ్యోక్తిర్బహువిత్తదారతనయః సద్బ్రహ్మతేజోజ్వలన్దీ

ర్ఘయుర్జితేన్ద్రియో నతనృపో వైరిఞ్చియోగోద్భవః ॥౩౧॥

అన్యోన్యం భవనస్థయోర్విహగయోర్లగ్నాదిరిప్ఫాన్తకం

భవధీశ్వర్యోః క్రమేణ కథితాః షట్షష్టియోగా జనైః ।

త్రిశద్దైన్యముదీరితం వ్యయరిపుచ్ఛిద్రాదినాథోత్థితా

స్త్వష్టౌ శౌర్యపతేః ఖలా నిగదితాః శేషా మహాఖ్యాః స్మృతాః ॥౩౨॥

మూర్ఖః స్యాదపవాదకో దురితకృన్నిత్యం సపత్నార్దితః

క్రూరోక్తిః కిలదైన్యజశ్చలమతిర్విచ్ఛిన్నకార్యోద్యమః।

శ్రీకటాక్షనిలయః ప్రభురాఢ్యశ్చిత్రవస్త్రలగ్నాధిపాప్తభపతిస్థితరయది కోణచతుష్టయస్థః

యోగఃస కహల ఇతి ప్రథితోఽథత్తద్వత్

లగ్నాధిపాప్తభప్తిర్యది పర్

వార్ధిష్ణురార్యః సుమతిః ప్రసన్నః క్షేమఙ్కరః కాహలజో నృమాన్యః ।

స్థిరార్యసౌఖ్యః స్థిరకార్యకర్తా క్షితీశ్వరః పర్వతయోగజాతః ॥ ౩౬ ॥

ధర్మకర్మభవనాధిపతీ ద్వౌ సంయుతౌ మహితభావగతౌ ।

రాజయోగ ఇతి తద్వదిహ స్యాత్ కేన్ద్రకోణయుతిర్యతి శఙ్ఖః ॥ ౩౭ ॥

భేరీశఙ్ఖప్రణాద్వైధృతమృదుపటికాజాతవృత్తతపత్రో

హస్త్యశ్వాన్దోలికాద్యైః సహ మగధకుతప్రస్తుతిర్భూమిపాలః ।

నానారూపోహారస్ఫురితకరయుతైః ప్రార్థితః సజ్జనైః స్యాద్రాజా

స్యాకృచ్ఛయోగే బహువరవనితాభోగసమ్పత్తిపూర్ణః ॥ ౩౮ ॥

సంఖ్యాయోగాః సప్తసప్తర్భసంస్థైరేకాపాయాద్వల్లకీదామపాశమ్ ।

కేదారాఖ్యః శూలయోగో యుగం చ గోలశ్చాన్యాన్ పూర్వముక్తాన్విహాయ ॥ ౩౯ ॥

వీణాయోగే నృత్తగీతప్రియోఽర్థీ దామ్ని త్యాగీభూతిశోభోపకారీ ।

పాశే భోగీ సార్థసచ్ఛీలబన్ధుః కేదారాఖ్యే శ్రీకృషిక్షేత్రేయుక్తః ॥ ౪౦ ॥

శూలే హింస్రః క్రోధశీలో దరిద్రః పాషణ్డీ స్యాద్ ద్రవ్యహీనో యుగాఖ్యే ।

నిస్వః పాపీ మ్లేచ్ఛయుక్తః కుశిల్పీ గోలే జాతశ్చాలసోఽల్పాయురేవ ॥౪౧॥

సౌమ్యైరిన్దోర్ద్విష్ఽనషడ్రన్ధసంస్థైస్తద్వల్లగ్నాత్సంస్థితైర్వాధియోగః ।

నేతా మన్త్రీ భూపతిః స్యాత్క్రమేణ ఖ్యాతః శ్రీమాన్దీర్ఘజీవీ మనస్వీ ॥ ౪౨ ॥

అధియోగభవో నరేశ్వంరః స్థిరసంపద్బహుబన్ధుపోషకః ।

అమునా రిపవః పరాజితాహిచరమాయుర్లభతే ప్రసిద్ధతామ్ ॥ ౪౩॥

భావైః సౌమ్యయుతేక్షితైస్తదధిపైః సుస్థానగైర్భాస్వరైః

స్వోచ్చస్వర్భగతైర్విలగ్నభవనాద్యోగాః క్రమాద్ద్వాదశ ।

సంజ్ఞాశ్చామరధేనుశౌర్యజలధిచ్ఛత్రాస్త్రక మాసురా

భాగ్యఖ్యాతిసుపారిజాతముసలాస్తజ్జైర్యథా కీర్తితాః ॥ ౪౪ ॥

ప్రత్యహం వ్రజతి వృదిముదగ్రం శుక్లచన్ద్ర ఇవ శోభనశీలః ।

కీర్తిమాన్ జనపతిశ్చిరజీవీ శ్రీనిధిర్భవతి చామరజాతః ॥ ౪౫ ॥

సాన్నపాన్నవిభవోఽఖిలవిద్యా పుష్కలోధికకుటుమ్బవిభూతిః ।

హేమరత్నధనధాన్యసంరిద్ధో రాజరాజ ఇవ రాజతి ధేనౌ ॥ ౪౬॥

కీర్తిమద్భిరనుజైరభిష్టుతో లాలితో మహితవిక్రమయుక్తః

శౌర్యజో భవతి రామ ఇవాసౌ రాజకార్యనిరతోఽతియశస్వీ ॥౪౭॥

గోసంపద్ధనధాన్యశోభిసదనం బన్ధుప్రపుర్ణం వర ।

స్త్రీరత్నామ్బరభుషణాని మహితస్థానం చ సర్వోత్తమమ్ ।

ప్రాప్నోత్యమ్బుహియోగజః స్థిరసుఖో హస్త్యశ్వయానాదిగో

రాజేడ్యో ద్విజదేవకార్యనిరతః కూపప్రపాకృత్పధి ॥ ౪౮॥

సుసంసారసౌభాగ్యసన్తానలక్ష్మీ నివాసో యశస్వీ శుభాషీ మనీషీ ।

అమాత్యో మహీశస్య పూజ్యో ధనాఢ్యః స్ఫురత్తీక్ష్ణబుద్ధిర్భవేచ్ఛత్రయోగే ॥ ౪౯॥

శత్రూన్ బలిష్ఠాన్ బలవన్నిగృహ్య క్రురప్రకృత్యా సహితోఽభిమానీ ।

వ్రణాఙ్కితఙ్గశ్చ వివాదకారీ స్యాదస్త్రయోగే దృఢగాత్రయుక్తః ॥ ౫౦॥

పరదారపరాఙ్ముఖో భవేద్వరదారాత్మజబన్ధుసంశ్రితః ।

జనకాదధికః శుభైర్గుణైర్మహనీయాం శ్రియమేతి కామజః ॥౫౧॥

హన్త్యన్యకార్యం పిశునః స్వకార్యపరో దరిద్రశ్చ దురాగ్రహీ స్యాత్ ।

స్వయమ్కృతానర్థపరంపరాతః కుకర్మకృచ్చాసురయోగజాతః ॥ ౫౨ ॥

చఞ్చచ్చామరవాద్యఘోషనిబిడామాన్దోలికాం శాశ్వతీ

లక్ష్మీ ప్రాప్య మహాజనైః కృతనతిః స్యాద్ధర్మమర్గే స్థితః ।

ప్రీణాత్యేష పితౄన్ సురాన్ద్విజగణాంస్తత్తత్ప్రియైః పూజనైః

స్వాచారః స్వకులోద్వహః సుహృదయః స్యాద్భాగ్యయోగోద్భవః ॥ ౫౩ ॥

సత్క్రియాం సకలలోకసంమతామాచరన్నవతి సజ్జనాన్నృపః ।

పుత్రమిత్రధనదారభాగ్యవాన్ ఖ్యాతిజో భవతి లోకవిశృతః ॥ ౫౪ ॥

నిత్యమఙ్గలయుతః పృథివీశః సంచితార్థనిచయః సుకుటుమ్బీ ।

సత్కథాశ్రవణభక్తిభిర్జో పారిజాతజననః శివతాతిః ॥ ౫౫ ॥

కృచ్ఛ్రలబ్ధధనవాన్ పిరభూతో లోలసంపదుచితవ్యయశీలః ।

స్వర్గమేవ లభ౽న్తేత్యదశాయాం జాల్మకో ముసలజశ్చపలశ్చ ॥౫౬॥

దుఃస్థైర్భావగృహేశ్వరైరశుభసంయుక్తేక్షితైర్వా క్రమా

ద్భావైః స్యుస్త్వవయోగనిఃస్వమృతయః ప్రోక్తాః కుహూ: పామరః ।

హర్షో దుష్కృతిరిత్యథాపి సరలో నిర్భాగ్యదుర్యోగకౌ

యోగా ద్వాదశ తే దరిద్ర విమలే ప్రోక్తావిపశ్చిజ్జనైః ॥ ౫౭॥

అప్రసిద్ధిరతిదుఃసహదైన్యం స్వల్పమాయురవమానమసద్భిః ।

సంయుతః కుచరితః కుతనుః స్యాచ్చఞ్చలస్థితిరిహాప్యవయోగే ॥ ౫౮॥

సువచన్యశూన్యో విఫలకుటుమ్బః కుజనసమాజః కుదశనచక్షుః ।

మతిసుతవిద్యా విభవవిహీనో రిపుహృతవిత్తః ప్రభవతి నిఃస్వే ॥ ౫౯॥

అరిపరిభూతః సహజవిహీనో మనసివిలజ్జో హతబలవిత్తః ।

అనుచితకర్మశ్రమపరిఖిన్నో వికృతిగుణః స్యాదితి మృతియోగే ॥౬౦॥

మాతృవాహనసుహృత్సుఖభూషబన్ధుభివిరహితః స్థితిశూన్యః ।

స్థానమాశ్రితమనేన హనం స్యాత్ కుస్త్రియామభిరతః కుహుయోగే ॥౬౧॥

దుఃఖజీవ్యనృతవాగవివేకీ వఞ్చకో మృతసుతోఽప్యనపత్యః ।

నాస్తికోఽల్పకుజనం భజతేఽసౌ ఘస్మరో భవతి పామరయోగే ॥ ౬౨ ॥

సుఖభోగభాగ్యదృఢగాత్రసంయుతో నిహతాహితో భవతి పాపభీరుకః

ప్రథితప్రధానజనవల్లభో ధనద్యుతిమిత్రకీర్తిసుతవాంశ్చ హర్షజః ॥ ౬౩ ॥

స్వపత్నీవియోగం పరస్త్రీరతీచ్ఛా దురాలోకమధ్వానసంచారవృతిః ।

ప్రమేహాదిగుహ్యార్తిముర్వీశపీడాం వదేద్దుష్కృతౌ బన్ధుధిక్కారశోకమ్ ॥ ౬౪ ॥

దీర్ఘయుష్మాన్ దృఢమతిరభయః శ్రీమాన్విద్యాసుతధనసహితః ।

సిద్ధారమ్భో జితరిపురమలో విఖ్యాతాఖ్యః ప్రభవతి సరలే ॥౬౫॥

పిత్రార్జితక్షేత్రేగృహాదినాశకృత్ సాధూన గురూన్నిన్దతి ధర్మవర్జితః ।

ప్రత్మాతిజీర్ణమ్బరధృచ్చ దుర్గతో నిర్భాగ్యయోగే బహుదుఃఖభాజనమ్ ॥౬౬॥

శరీరప్రయాసైః కృతం కర్మ యత్తత్ వ్రజేన్నిష్ఫలత్వం లఘుత్వం జనేషు ।

జనద్రోహకారీ స్వకుక్షిభరిః స్యాత్ అజస్రం ప్రవాసీ చ దుర్యోగజాతః ॥ ౬౭ ॥

ఋణగ్రస్త ఉగ్రో దరిద్రాగ్రగణ్యో భవేత్కర్ణరోగీ చ సౌభ్రాత్రహీనః ।

అకార్యప్రవృత్తో రసాభాసవాదీ పరప్రేష్యకః స్యాద్దరిద్రాఖ్యయోగే ॥ ౯౮ ॥

కిఞ్చిద్వ్యయో భూరిధనాభివృద్ధిం ప్రయాత్యయం సర్వజనానుకూల్యమ్ ।

సుఖీ స్వతన్త్రో మహనీయవృత్తి గుణైః ప్రతీతో విమలోద్భవః స్యాత్ ॥౯౯॥

ఛిద్రారివ్యయనాయకాః ప్రబలగాఃకేన్ద్రన్త్రికోణాశ్రితాః

లగ్నవ్యోమచతుర్థభాగ్యపతయః షడ్రన్ధ్రరిఃషస్థితాః

నిర్వీర్యా విగతప్రభా యాద తదా దుర్యోగ ఏవ స్మృత

స్తద్వ్యస్తే సతి యోగవాన్ధనపతిర్భూపః సుఖీ ధార్మికః ॥ ౧౦౦ ॥

సప్తమోఽధ్యాయః

రాజయోగ

త్ర్యాద్యైహ్ ఖేటైః స్వోచ్చగైః కేన్ద్రసంస్తహిః స్వః స్థైర్వా భూపతిః స్యాత్ప్రసిద్ధిః ।

పఞ్చాద్యైస్తైరన్యవంశప్రసూతోఽప్యుర్వీనాథో వారణాశ్వన్వయుక్తః ॥౧॥

భూపః స్యుర్నృపవంశజాస్తు యది దుర్యోగే న జాతాస్తథా

హ్యన్తార్ద్ధిర్నహి చేత్కరాద్ధినకరాజ్ఞానాః స్ఫురన్త్యేవ తే ।

త్ర్యాద్యైః కేన్ద్రగత్రైః స్వభోచ్చసహితైర్యాద్భవాః పార్థివాః

మర్త్యస్త్వన్యకులోద్భవాః క్షితిపతేస్తుల్యాః కదాచిన్నృపాః ॥౨॥

యద్యేకోఽపి విరాజితంశునికరః సుస్థానగో వక్రగో

నీచస్థోఽపి కరోతి భూపసదృశం ద్వౌ వ త్రయో వా గ్రహాః ।

ఏవం చేజ్జనయన్తి భూపతినమీ శస్తాంశరాశిస్థితా

స్తద్వచ్చేద్వ్యహవో నృపం సమకుటచ్ఛత్రోల్లసచ్చామరమ్ ॥౩॥

ద్వౌ వా త్ర్యాద్యా దిగ్బలయుక్తా యదిజాతః

క్ష్మాభృద్వంశే భూమిపతిః స్యాజ్జయశీలః ।

హిత్వా మన్దం పఞ్చఖగా దిగ్బలయుక్తా

శ్చత్వారో వా భూపతిరన్యాన్వయజోఽపి ॥ ౪ ॥

గణోత్తమే లగ్ననవాంశకోద్గమే నిశాకరశ్చాపి గణోత్తమేఽపి వా ।

చతుర్గ్రహైశ్చన్ద్రవిర్వనితైస్తదా నిరీక్షితః స్యాదధమోద్భవో నృపః ॥౫॥

విలగ్నేశః కేన్ద్రే యది తపసి వర్గోత్తమగతః

స్వతుఙ్గే స్వర్క్షే వా గురుపతిరపి స్యాద్యది తథా ।

గజస్కన్ధే కార్తస్వరకృతవిమానేఽతిసుషమే ।

సుఖాసీనం భూపం జనయతి లసచ్చామరయుగమ్ ॥ ౬॥

నిషాదమపి పార్థివం జనయతీన్దురుచ్చస్వభవ

స్థితగ్రహనిరీక్షితో ధవలకాన్తిజాల్లోజ్జ్వలః ।

విహాయ తనుభం కలాస్ఫురితపూర్ణకాన్తిః శశీ

చతుష్టయగతో నృపం జనయతి ద్విపాశ్వాన్వితమ్ ॥౭॥

అశ్విన్యాముదయగతో భృగుగ్రహేన్ద్రై

ర్దృష్టశ్చేజ్జనయతి భూపతిం జితారిమ్ ।

నీచార్యోర్గృహమహపహాయ విత్తసంస్థో

లగ్నేశః సహ కవినా బహీ చ భూపమ్ ॥౮॥

భౌమశ్చేదజహరిచాపలగ్నసంస్థః

పృథ్వీశం కలయతి మిత్రఖేటదృష్టః ।

కర్మేశో నవమగతశ్చ భాగ్యనాథో

మధ్యస్థో భవతి నృపో జనైః ప్రశస్తః ॥ ౯॥

చాపాఢే భగవాన్ సహస్రకిరణస్తత్రైవ తారాధిపో

లగ్నే భానుసుతేఽతివీర్యసహితః స్వోచ్చే చ భూనన్దనః ।

యద్యేవం భవతి క్షితేరధిపతిః సంశృత్య దూరం భయాత్

త్రస్తా ఏవ నమన్తి తస్య రిపవో దగ్ధాః ప్రతాపాగ్నినా ॥౧౦॥

సుధామృణాలోపమవిమ్బశోభితః శశీ నవాంశే నలినీప్రియస్య

యది క్షితీశో బహుహస్తిపూర్ణః శుభాశ్చ కేన్ద్రేషు న పాపయుక్తాః ॥౧౧॥

నీచారివర్గరహితైర్విహగైస్త్రిభిస్తు

స్వాంశోపగైర్బలయుతైః శుభదృష్టిజుష్టైః ।

గోక్షీరశఙ్ఖధవలోమృగలాఞ్ఛనశ్చ

స్యాద్యస్య జన్మని స భూమిపతిర్జితారిః ॥౧౨॥

కుముదగహనబన్ధుం శ్రేష్ఠమంశం ప్రపన్నం

యది బలసముపేతః పశ్యతి వ్యోమచారీ ।

ఉదయభవనసంస్థః పాపసంజ్ఞ్యో న చైవం

భవతి మనుజనాథః సర్వభౌమః సుదేహః ॥౧౩॥

జివో బుధో భృగుసుతోఽథ నిశాకరో వా

ధర్మే విశుద్ధతనవః స్ఫుటరశ్మిజాలాః ।

మిత్రైర్నిరీక్షితయుతా యది సూతికాలే

కుర్వన్తి దేవసదృశం నృపాతిం మహాన్తమ్ ॥౧౪॥

శుక్రేడ్యౌ సవితుః శిశుస్తిమియుగే స్వోచ్చే చ పూర్ణః శశీ

దృష్టస్త్రిబవిలోచనేన దినకృన్మేషోదయేఽసౌ నృపః ।

సేనాయాశ్చలనేన రేణుపటలైర్యస్య ప్రవిష్టే రవా

వస్త్రభ్రాన్తిసమాకులా కమలినీ సంకోచమాగచ్ఛతి ॥౧౫॥

నీచారిస్థైర్భవభవనగైః పష్ఠదుశ్చిక్యగైర్వా

సౌమ్యైః స్వోచ్చం పరముపగతైర్నిర్మలైః కేన్ద్రగైర్వా ।

ఆజ్ఞ్యాం యతే శిశిరకిరణే కర్కటస్థే విశాయా

మేకచ్ఛత్రం త్రిభువనమిదం యస్య స క్షత్రియేశః ॥౧౬॥

వర్గోత్తమే హిమకరః సకలః స్థితోఽంశే

కుర్యాన్మహీపతిమపూర్వయశోఽభిరామమ్ ।

యస్యాశ్వబృన్దఖురఘాతరజోఽభిభూతో

భాను ప్రభాతశశినోఽనుకరోతి రూపమ్ ॥ ౧౭ ॥

కేన్ద్రగౌ యది చ జీవశశాఙ్కౌ

యస్య జన్మని చ భార్గవదృష్టౌ ।

భూపతిర్భవతి సోఽతులకీర్తి

నీచగో యది న కశ్చిదిహ స్యాత్ ॥౧౮॥

జలచరరాశినవాంశక ఇన్దుస్తనుభవనే శుభదస్వకవర్గే ।

అశుభకరః ఖలు కణ్టకహీనో భవతి నృపో బహువారణనాథః ॥౧౯॥

శుక్రో జీవనిరీక్షితో వితనుతే భూపోద్భవం భూపతిం

దేవేడ్యో మృగభం విహాయ తనుయో మత్తేభయుక్తం నృపమ్ ।

కేన్ద్రే జన్మపతిర్బలాధికయుతః కుర్యాద్ధరిత్రీపతిం

దృష్టే వాక్పతినా బుధే దధతి పృథ్వీశాశ్చ తచ్చాసనమ్ ॥ ౨౦॥

ఏకోప్యుచ్చక్షేత్రగో మిత్రదృష్టః

కుర్యాద్భూపం మిత్రయోగాద్ధనాఢ్యమ్ ।

స్వంశే సూర్యే స్వర్భగశ్చన్ద్రమా

శ్చేదేశాధీశం సాశ్వనాగం విధత్తే ॥ ౨౧॥

మీనే పూర్ణజ్యోతిషి మిత్రగ్రహదృష్టే చన్ద్రే

లోకానన్దకరః స్యాన్నృపముఖ్యః ।

పూర్ణజ్యోతిః స్వోచ్చగతశ్చేత్తుహినాంశు

స్త్యాగాధిక్యం సజ్జనశస్తం జగదీశమ్ ॥ ౨౨॥

చన్ద్రేఽధిమిత్రాంశగతే సుదృష్టే శుక్రేణ లక్ష్మీసహితో నృపః స్యాః ।

తథా స్థితే వాసవమన్త్రిదృష్టే పూర్ణాం ధరిత్రీం పరిపాలయేత్సః ॥ ౨౩ ॥

పాపాస్త్రిశత్రుభవగా యది జన్మనాథా

ల్లగ్నాద్ధనే కుజబుధౌ హిబుకేఽర్కశుక్రౌ ।

కర్మాయలగ్నసహితాః కుజమన్దజీవా

స్తజ్జ్నా వదన్తి చతురస్త్విహ రాజయోగాన్ ॥ ౨౪॥

లాభేశధర్మేశధనేశ్వరాణామేకోఽపి చన్ద్రగ్రహకేన్ద్రవర్తీ ।

స్వపుత్రలాభాధిపతిర్గురుశ్చేదఖణ్డసామ్రాజ్యపతిత్వమేతి ॥౨౫॥

నీచభంగ రాజయోగ

నీచస్థితో జన్మని యో గ్రహః స్యాత్ర్తద్రాశినాథోఽపి తదుచ్చనాథః ।

స చన్ద్రలగ్నాద్యది కేన్ద్రవర్తీ రాజా భవేద్ధార్మికచక్రవర్తీ ॥౨౬॥

యద్యేకో నీచగతత్తద్రాశ్యధిపస్తదూచ్చపః కేన్ద్రే ।

యస్య స తు చక్రవర్తీ సమస్తభూపాలవన్ద్యాంఘ్రిః ॥౨౭॥

యస్మిన్నంశే వర్తతే ఖేచరస్తద్రాశీశేన ప్రేక్షితశ్చేత్స ఖేటః ।

క్షోణీపాలం కీర్తిమన్తం విదధ్యాత్ సుస్థానశ్చేత్కింపునః పార్థివేన్ద్రః ॥ ౨౮॥

నీచే తిష్ఠతి యస్తదాశ్రిగృహాధీశో విలగ్నాద్యదా

చన్ద్రాద్వా యది నీచగస్య విహగస్యోచ్చర్క్షనాథోఽథవ ।

కేన్ద్రే తిష్ఠతి చేత్ర్పపూర్ణవిభవః స్యాచ్చక్రవర్తీం నృపో

ధర్మిష్ఠోఽన్యమహీశవన్దితపదస్తేజోయశోభాగ్యవాన్ ॥ ౨౯॥

నీచే యస్తస్య నీచోచ్చభేశౌ ద్వావేక ఏవ వా

కేన్ద్రస్థశ్చేచ్చక్రవర్తీ భూపః స్యాద్భూపవన్దితః ॥౩౦॥

అష్టమోఽధ్యాయః

భావాశ్రయ ఫల

లగ్నేఽర్కేఽల్పకచః క్రియాలసతమః క్రోధీ ప్రచణ్డోన్నతో

మానీ లోచనరూక్షచః కృశతనుః శూరోఽక్షమో నిఘృణః ।

స్ఫోటాక్షః శశిభే క్రియే సతిమిరః సింహే నిశాన్ధః పుమన్

దరిద్ర్యోపహతో వినష్టతనయో జాంతస్తులాయం భవేత్ ॥౧॥

విగతవిద్యా వినయవిత్తం స్ఖలితవాచం ధనగతః

సబలశౌర్య శ్రియముదారం స్వజనశత్రుం సహజగః ।

జనయతీమం సుహృది సూర్యో విసుఖబన్ధుక్షితిసుహృద్

భవనసుక్తం నృపతి సేవా జనకసంపద్వ్యయకరమ్ ॥ ౨ ॥

సుఖధనాయుస్తనయహీనం సుమతిమాత్మన్యటవిగం

ప్రథితముర్వీపతిమరిస్థః సుగుణసంపద్విజయగమ్ ।

నృపవిరుద్ధం కుతనుమస్తేఽధ్వగమదారం హ్యావమతం

హతధనాయుః సుహృదమర్కే విగతదృష్టి నిధనగః ॥౩॥

విజనకోఽర్కే సౌతబన్ధుస్తపసి దేవద్విజమనాః

ససుతయానస్తుతిమతిశ్రీబలయశాః ఖే క్షితిపతిః ।

భవగతేఽర్కే బహుధనాయుర్విగతశోకో జనపతిః

పితురమిత్రం వికలనేత్రో విధనపుత్రో వ్యయగతే ॥ ౪ ॥

సితే చన్ద్రే లగ్నే దృఢతనురదభ్రాయురభయో

బలిష్ఠో లక్ష్మీవాన్ భవతి విపరీతం క్షయగతే ।

ధనాఢయోఽన్తర్వాణిర్విషయసుఖవాన్ వాచి వికలః

సహోత్థే సభ్రాతృప్రమదబలశౌర్యోఽతికృపణః ॥౫॥

సుఖీ భోగీ త్యాగీ సుహృది ససుహృద్వాహనయశాః

సుపుత్రో మేధావీ మృదుగతిరమాత్యః సుతగతే ।

క్షతేఽల్పాయుశ్చన్ద్రేఽమతిరుదరరోగీ పరిభవీ

స్మరే దృష్టేః సౌమ్యో వరయువతికాన్తోఽతిసుభగః ॥౬॥

మృతౌ రోగ్యల్పాయుస్తపసి శుభధర్మాత్మసుతవాన్

జయీ సిద్ధారమ్భో నభసి శుభకృత్సత్ప్రియకరః ।

మనస్వీ బహ్వాయుర్ధనతనయభృత్యైః సహ భవే

వ్యయే ద్వేష్యో దుఃఖీ శశిని పరిభూతోఽలసతమః ॥ ౭ ॥

క్షతతనురతికూరోఽల్పాయుస్తనౌ ధనసాహసీ

వచసి విముఖో నిర్విద్యార్థః కుజే కుజనాశ్రితః ।

సుగుణధనవాఞ్చూరోఽధృష్యః సుఖీ వ్యనుజోఽనుజే

సుహృది విసుహృన్మత్క్షోణీసుఖాలయవాహనః ॥ ౮ ॥

విసుఖతనయోఽనర్థప్రాయః సుతే పిశునోఽల్పధీః

ప్రబలమదనః శ్రీమాన్ ఖ్యాతో రిపౌ విజయీ నృపః ।

అనుచితకరో రోగార్తోఽస్తేధ్వగో నృతదారవాన్

కుతనురధనోఽల్పాయుశ్ఛిద్రే కుజే జననిన్దితః ॥ ౯ ॥

నృపసుహృదపి ద్వేష్యోఽతాతః శుభ జనఘతకో

నభసి నృపతి కృరో దాతా ప్రధానజనస్తుతః ।

ధనసుఖయుతోఽశోకః శూరో భవే సుశీలః కుజే

నయనవికృతః కురోఽదారో వ్యయే పిశునోఽధమః ॥౧౦॥

దీర్ఘయుర్జన్మని జ్ఞ్యే మధురచతురవాక్ సర్వశాస్త్రార్థబోధః

స్యాద్బుద్ధ్యోపార్జితస్వః కవిరమలవచా వాచి మిష్టాన్నభోక్తా

శౌర్యే శూరః సమాయుః సుసహజసహితః సశ్రమో దైన్యయుక్తః

సంఖ్యావణ్ చాటువాక్యః సుహృది సుక్రసుహృత్క్షేత్రధాన్యార్థభోగీ ॥౧౧॥

విద్యాసౌఖ్యప్రతాపః ప్రచురసుతయుతో మాన్త్రికః పఞ్చమస్థే

జాతక్రోధో వివాదిర్ద్విషి రిపుబలహన్తాలసో నిష్ఠురోక్తిః ।

ప్రాజ్ఞ్యోఽస్తే చారువేషః ససకలమహిమా యాతి భార్యాం సవిత్తాం

విఖ్యాతాఖ్యశ్చిరాయుః కులభృదధిపతిజర్యేఽష్టమ దణ్డనేతా ॥౧౨॥

విద్యార్థాచారధర్మైః సహ తపసి బుధే స్యాత్ప్రవీణోఽతివాగ్మీ

సిద్ధారమ్భః సువిద్యాబలమతిసుఖసత్కర్మసత్యాన్వితః ఖే ।

బహ్వాయుః సత్యసన్ధో విపులధనసుఖీ లాభగే భృత్యయుక్తో

దీనో విద్యావిహీనః పరిభవ సహితోఽన్త్యే నృశంసోఽలసశ్చ ॥౧౩॥

శోభావాన్ సుకృతీ చిరాయురభయో లగ్నే సురౌ సాత్మజో

వాగ్మీ భోజనసారవాంశ్చ సుముఖో వితే ధనీ కోవిదః

సావజ్ఞ్యః కృపణః ప్రతీతసహజః శౌర్యేఽఘకృద్దుష్టధీ

ర్బన్ధౌ మతృసుహృత్పరిచ్ఛదసుతస్త్రీసౌఖ్యధాన్యాన్వితః ॥౧౪ ॥

పుత్రైః క్లేశయుతో మహీశసచివో ధీమాన్ సుత స్థే గురౌ

షష్ఠే స్యాదలసోఽరిహా పరిభవీ మన్త్రాభిచారే పదుః ।

సత్పత్నీసుతవాన్మదేఽతిసుభగస్తాతాదుదారోఽధికో

దీనో జీవతి సేవయా కలుషభగ్దీర్ఘయురిజ్యేఽష్టమే ॥౧౫॥

ఖ్యాతః సన్ సచివః శుభేఽర్థసుతవాన్ స్యాద్ధర్మకార్యోత్సుకః

స్వాచారః సుయశా నభస్యతిధనీ జివే మహీశప్రియః ।

ఆయస్థే ధనికోఽభయోఽల్పతనయో జైవాతృకో యానగో

ద్వేష్యో ధిక్కృతవాగ్వ్యయే వితనయః సాధోఽలసః సేవకః ॥౧౬॥

తనౌ సుతనుదృక్ప్రియం సుఖినమేవ దీర్ఘయుషం

కరోతి కవిరర్థగః కవిమనేకవిత్తాన్వితమ్ ।

విదారసుఖసమ్పదం కృపణమప్రియం విక్రమే

సువాహనసుమన్దిరాభరణ వస్త్రగన్ధం సుఖే ॥౧౭॥

అఖణ్డితధనం నృపం సుమతిమాత్మజే సాత్మజం

విశత్రుమధనం క్షేతే యువతిదూషితం విక్లవం ।

సుభార్యమసతీరతం నృతకలత్రమాఢ్యం మదే

చిరాయుషమిలాధిపం ధనినమష్టమే సంస్థితః ॥౧౮॥

సదారసుహృదాత్మజం క్షితిపలబ్ధభాగ్యం శుభే

నభస్యతియశః సుహృత్సుఖితవృత్తియుక్తం ప్రభుమ్

ధనాఢ్యమితరాఙ్గనారతమనేకసౌఖ్యా భవే

భృగుర్జనయతి వ్యయే సరతిసౌఖ్యవిత్తద్యుతిమ్ ॥ ౧౯॥

స్వోచ్చే స్వకీయభవనే క్షితిపాలతుల్యో

లగ్నేఽర్కజే భవతి దేశపురాధినాథః ।

శేషేషు దుఖపరిపీడిత ఏవ బాల్యే

దారిద్ర్యదుఃఖవశగో మలినోఽలసశ్చ ॥ ౨౦॥

విముఖమధనమర్థేఽన్యాయవన్తం చ పశ్చా

దితరజనపదస్థం యానభోగార్థయుక్తమ్ ।

విపులమతిముదారం దారసౌఖ్యం చ శౌర్యే

జనయతి రవిపుత్రశ్చాలసం విక్లవం చ ॥ ౨౧॥

దుఃఖీ స్యాద్గృహయానమాతృవియుతో బాల్యే సరుగ్బన్ధుభే

భ్రాన్తో జ్ఞ్యానసుతార్థహర్షరహితో ధీస్థే శఠో దుర్మతిః ।

బహ్వాశీ ద్రవిణాన్వితో రిపుహతో ధృష్టశ్చ మానీ రిపో

కామస్థే రవిజే కుదారనిరతో నిఃస్వోఽధ్వగో విహ్వలః ॥ ౨౨॥

శ్రవైశ్చరే మృతిస్థితే మలీమసోఽశంసోఽవసుః ।

కరాలధీర్బుభుక్షితః సుహృజ్జనవమానితః ॥ ౨౩॥

భాగ్యార్థత్మజతాతధర్మరహితో మన్దే శుభే దుర్జనో

మన్త్రీ వా నృపతిర్ధనీ కృషిపరః శూరః ప్రసిద్ధోఽమ్బరే

బహ్వాయుః స్థిరసంపదాయసహితః శూరో విరోగో ధనీ

నిర్లజ్జార్థసుతో వ్యయేఽఙ్గవికలో మూర్ఖో రిపూత్సారితః ॥ ౨౪ ॥

లగ్నేఽహేవచిరాయురర్థబలావానూర్ధ్వాఙ్గరోగాన్విత

శ్ఛన్నోక్తిర్ముఖరుగ్ఘృణీ నృపధనీ విత్తే సరోషః సుఖీ ।

మానీ భ్రాతృవిరోధకో దృఢమతిః శౌర్యే చిరాయుర్ధనీ

మూర్ఖో వేశ్మని దుఃఖకృత్సుహృదల్పాయుః కదాచిత్సుఖీ ॥ ౨౫॥

నాసోద్యద్వచనోఽసుతః కఠినహృద్రాహౌ సుతే కుక్షిరు

గ్విట్రగ్రహపీడితః సగుదరుపచ్ఛీమాంశ్చిరాయుః క్షతే ।

స్త్రీసంగాదధనో మదేఽథ విధురోఽవీర్యః స్వతన్త్రోఽల్పధీ

రన్ధ్రేఽల్పాయురశుద్ధికృచ్చ వికలో వాతామయోఽల్పాత్మజః ॥౨౬॥

ధర్మస్థే ప్రతికూలవాగ్గణపురగ్రామాధిపోఽపుణ్యవాన్

ఖ్యాతః ఖేఽల్పసుతోఽన్యకార్యనిరతః సత్కర్మహీనోఽభయః ।

శ్రీమాన్నాతిసుతశ్చిరాయురసురే లభే సకర్ణామయః

ప్రచ్ఛన్నాఘరతో బహువ్యయకరో రిఃఫేఽమ్బురుక్పీడితః ॥ ౨౭॥

లగ్నే కృతఘ్నమసుఖం పిశునం వివణం

స్థానచ్యుతం వికలదేహమసత్సమాజమ్ ।

విద్యార్థహీనమధమోక్తియుతం కుదృష్టిం

పాతః పరాన్ననిరతం కురుతే ధనస్థః ॥ ౨౮॥

ఆయుర్బలం ధనయశా ప్రమదాన్నసౌఖ్యం

కేతౌ తృతియభవనే సహజప్రణాశమ్

భూక్షేత్రయానజననీసుఖజన్మభూమి

నాశం సుఖే పరగృహస్థితిమేవ దత్తే ॥ ౨౯॥

పుత్రక్షయం జఠరరోగపిశాచపీడాం

దుర్బుద్ధిమాత్మని ఖలప్రకృతిం చ పాతః ।

ఔదార్యముత్తమగుణం దృఢతాం ప్రసిద్ధిం

షష్ఠే ప్రభుత్వమరిమదర్నమిష్టసిద్ధిమ్ ॥౩౦॥

ద్యూనేఽవమానమసతీరతిమాౖస్త్రరోగం

పాతః స్వదారవియుతిం మదధాతుహానిమ్

స్వల్పాయురిష్టవిరహం కలహం చ రన్ధ్రే

శస్త్రక్షతం సకలకార్యవిరోధమేవ ॥ ౩౧॥

పాపప్రవృత్తమశుభం పితృభాగ్యహీనం

దారిద్రయమార్యజనదూషణమాహ ధర్మే ।

సత్కర్మవిఘ్నమశుచిత్వమవద్యకృత్యం

తేజస్వినం నభసి శౌర్యమతిప్రసిద్ధిమ్ ॥౩౨॥

లాభేఽర్థసంచయమనేకగుణం సుభోగం

సదద్రవ్యసోపకరణం సకలార్థసిద్ధిమ్ ।

ప్రచ్ఛన్నపాపమధమవ్యయమర్థనాశం

రిఃఫే విరుద్ధగతిమక్షిరుజం చ పాతః ॥ ౩౩ ॥

ఉదయర్క్షశస్పుటతుల్యాంశే నివసన్ పూర్ణం ఫలమాధత్తే

శనివద్రాహుః కుజవత్కేతుః ఫలదాతా స్యాదిహ సంప్రోక్తః ॥ ౩౪ ॥

భావసమాంశకసంస్థా భావఫలం పూర్ణమేవ కలయన్తి ।

న్యూనాధికాంశవశతః ఫలవృద్ధిహసితా వాచ్యా ॥ ౩౫ ॥

నవమోఽధ్యాయః

రాశిఫల

వృత్తేక్షణో దుర్బలజానురుగ్రో భీరుర్జలే స్యాల్లఘుభుక్ సుకామీ ।

సంచారశీలశ్చపలోఽనృతోక్తివర్ణాణికతాఙ్గః క్రియభే ప్రజాతః ॥ ౧ ॥

పృథూరువక్త్రః కృషికర్మకృత్స్యాన్

మధ్యాన్తసౌఖ్యః ప్రమదాప్రియశ్చ ।

స్యాగీ క్షమీ క్లేససహశ్చ గోమాన్

పృష్ఠాస్యపశ్వేణ్కయుతో పృషోత్థః ॥ ౨ ॥

శ్యమేక్షణః కుఞ్చితముర్ద్ధజః స్త్రీక్రీడానురక్తశ్చ పరేఙ్గితజ్ఞ్యః ।

ఉత్తుఙ్గనాసః ప్రియగీతనృత్తో వసన్ సదాన్తః సదనే చ యుగ్మే ॥3 ॥

స్త్రీనిర్జితః పీనగలః సమిత్రో బహ్వాలయస్తుఙ్గకటిర్ధనాఢ్యః ।

హ్రస్వశ్చ వక్రో దుతగః కులీరే మేధాన్వితస్తోయరతోఽల్పపుత్రః ॥ ౪ ॥

పిఙ్గోక్షణః స్థూలహనుర్విశాలవక్త్రోఽభిమానీ సపరాక్రమః స్యాత్ ।

కుపృత్యకార్యే వనశైలగామి మాతుర్విధేయః స్థిరధీర్మగేన్ద్రే ॥ ౫ ॥

స్రస్తాంసబాహుః పరవిత్తగేహైః సంపూజతే సత్యరతః ప్రియోక్తిః ।

వ్రీడాలసాక్షః సురతప్రియః స్యాచ్చాస్త్రార్థివిచ్చాల్పసుతోఽఙ్గనాయామ్ ॥౬॥

చలత్కృశాఙ్గోఽల్పసుతోఽతోభక్తో దేవద్విజానామటనో ద్వినామా ।

ప్రాంశుశ్చ దక్షః క్రయవిక్రయేషు ధీరోఽదయస్త్రౌలిని మధ్యవాదీ ॥౭॥

వృత్తోరుజఙ్ఘః పృథునేత్రవక్షా

రోగీ శిశుత్వే గురుతాతహీనః ।

కూరక్రియో రాజకులాభిముఖ్యః

కీటేఽబ్జరేఖాఙ్కితపాణిపాదః ॥ ౮ ॥

దీర్ఘాస్యకణ్ఠః పృథుకర్ణనాసః

కర్మోద్యతః కుబ్జతనునృపేష్టః ।

ప్రాగల్భ్యవాక్త్యాగయుతోఽరిహన్తా

సామ్నైకసాధ్యోఽశ్విభవో బలాధయః ॥ ౯॥

అధః కృశః సత్త్వయుతో గృహీత

వాక్యోఽలసోఽగమ్యజరాఙ్గనేష్టః

ధర్మధ్వజో భాగ్యయుతోఽటనశ్చ

వాతార్దితో నక్రభవో విలజ్జః ॥ ౧౦ ॥

ప్రచ్ఛన్నపాపో ఘటతుల్యదేహో

విఘాతదక్షోఽధ్వసహోఽల్పవిత్తః ।

లుబ్ధః పరార్థీ క్షయవృద్ధియుక్తో

ఘటోద్భవః స్యాత్ప్రియగన్ధపుష్పః ॥౧౧॥

భ్రత్యమ్బుపానః సమచారుదేహః

స్వదారగస్తోయజవిత్తభోక్తా ।

విద్వాన్కృతజ్ఞోఽభిభవత్యమిత్రాన్

శుభేక్షణో భాగ్యయుతోఽన్త్యరాశౌ ॥౧౨॥

రాశేః స్వభావాశ్రయరూపర్వణాన్

జ్ఞ్యాత్వానురూపాణి ఫలాని తస్య ।

యుక్త్యా వదేదత్ర ఫలం విలగ్నే

యచ్చన్ద్రలగ్నేఽపి తదేవ వాచ్యమ్ ॥౧౩॥

గ్రహే సతి నిజోచ్చగే భవతి రత్నగర్భాధిపో

మహీపతికృతస్తుతిర్మహితసంపదామాలయః

ఉదారగుణసంయుతో జయతి విక్రమార్కో యథా

నయే యశసి విక్రమే వితరణే ధృతౌ కౌశలే ॥౧౪॥

స్వమిన్దరగతే గ్రహే ప్రభుపరిగ్రహాదార్యతిం

ప్రభుత్వమపి వా గృహస్థతిమచఞ్చలాం ప్రాప్నుయాత్ ।

నవం భువనముర్వరాక్షితిముపైతి కాలే స్వకే

జనే బహుమాతిం పునః సకలనష్టవస్తూన్యపి ॥ ౧౫ ॥

గ్రహః సుహృత్క్షేత్రగతః సుహృద్భిః

కార్యస్య సిద్ధి నవసౌహృదం చ ।

సత్పుత్రజాయాధనధాన్యభాగ్యం

దదాత్యయం సర్వజనానుకూల్యమ్ ॥౧౬॥

గతే గ్రహే శతృగృహం నికృష్టతాం

పరాన్నవృత్తి పరమన్దిరస్థితిమ్ ।

అర్కించనత్వం రిపుపీడనం సదా

స్నిగ్ధోఽపి తస్యాతిరిపుత్వమాప్నుయాత్ ॥ ౧౭॥

నీచే గ్రహేఽధః పతనం స్వవృత్తేర్దైన్యం దురాచారమృణాప్తిమాహుః ।

నీచాశ్రయం కీకటదేశవాసం మృత్యత్వమధ్వానమనర్థకార్యమ్ ॥ ౧౮ ॥

గ్రహో మౌఢ్యం ప్రాప్తో మరణమచిరాత్ స్త్రీసుతధనైః

ప్రహీణత్వం వ్యర్థే కలహమపవాదం పరిభవమ్ ।

సమర్థస్థః ఖేతో న కలయతి వైశేషికఫలం

సుఖమ్ వా దుఃఖం యా జనయతి యథాపూర్వమచలమ్ ॥ ౧౯॥

వక్రం గతః స్వోచ్చఫలం విదధ్యా

త్సపత్సనీచర్భగతోఽపి ఖేతః ।

వర్గోత్తమంశస్థిఖేచరోఽపి

స్వక్షేత్రగస్యోక్తఫలాని తద్వత్ ॥ ౨౦॥

దశమోఽధ్యాయః

కలత్ర భవ

శుభాధిపయుతేక్షితే సుతకలత్రభే లగ్నతో

విధోరపి తయోః శుభం త్వితరథాన సిద్ధిస్తయోః ।

సితాద్వ్యయసుఖాష్టగైః ఖరఖగైరసన్నధ్యగే

సితేఽప్యథ శుభేతరేక్షితయుతే చ జాయావధః ॥౧॥

దారేశే సుతగే ప్రణష్టవనితోఽపత్రోఽథవా ధీశ్వరో

ద్యూనే వా నిధనేశ్వరోఽపి కురుతే పత్నీవినాశం ధ్రువమ్ ।

క్షీణేన్దౌ సుతగే వ్యయాస్తతనుగైః పాపైరదారాత్మజః

స్త్రీసంగాద్ధననాశనం మదగయాః స్వర్భానుభాన్వోర్వదేత్ ॥ ౨॥

శుక్రే దృశ్చకగే మదే మృతవధూః కామే వృషస్థే బుధే

స్త్రీనాశస్త్వథ నీచగే సురగురౌ ద్యూనాధిరుఢే తథా ।

జామిత్రే భుషగే శనౌ సతి తథా భౌమేఽథవా స్త్రీమృతి

శ్చన్ద్రక్షేత్రగయోర్మదేఽర్కికుజయోః పత్నీ సతి శోభనా ॥3॥

అస్తే వాస్తపతావసద్గ్రహయుతే దృష్టేఽప్యసన్మధ్యగే

నీచారాతిగృహేఽర్కకాన్త్యభిహతే బూయాత్కలత్రచ్యుతిమ్ ।

కమే వా సుతభాగ్యయోర్వికలదారోఽసౌ సపాపే భృగౌ

శుక్రే వా కుజమన్దవర్గసహితే దృష్టే పరస్త్రీరతః ॥ ४॥

భౌమార్క్యస్తే భృగుజశశినోర్దాహీనోఽసుతో వా

క్లీబేఽస్తే వా భవతి భవగౌ ద్వౌ గ్రహౌ స్త్రీద్వయం స్యాత్ ।

ద్వన్ద్వర్క్షే మదపతిసితౌ తస్య జాయాద్వయం స్యాత్

తామ్యాం యుక్తైర్గగననిలయైర్ధారసంఖ్యాం వదన్తు ॥ ౫ ॥

స్త్రీసంఖ్యాం మదగైర్గ్రహైర్మృర్తిమసత్త్వేక్షైశ్చ సబ్ధిః స్థితీ

ద్యూనేశే సబలే శుభే సతి వధుః సాధ్వీ సుపుత్రాన్వితా ।

పాపోఽపి స్వగృహం గతః శుభకరః పత్న్యాశ్చకామస్థితా

హిత్వా షడ్వ్యయరన్ధ్రపాన్మదనగాః సౌమ్యాస్తు సౌఖ్యావహాః ॥౬॥

భార్యానాశస్త్వశుభసహితౌ వీక్షితౌ వార్ధకామౌ

తత్ర ప్రాహుస్త్వశుభఫలదాం కూరదృష్టి విశేషాత్ ।

ఏవం పన్త్యా అపి సతి మదే చాష్మే వాస్తి దోషః

సౌమ్యైర్దృష్టే సతి శుభయుతే దంపతీ భాగ్యవన్తౌ ॥ ౭ ॥

చన్ద్రే సమన్దే మదగే పునర్భూః

పతిర్భవేద్వాప్యసుతో విదారః ।

నీచారిభస్థైరశుభైర్మదే స్త్రీ

పుంసోర్మృతిః స్యాన్నిధనే ధనే వా ॥ ౮ ॥

లగ్నాత్కలత్రభవనే సమరాశిసంజ్ఞ్యే

భావాధిపేఽపి చ తథైవ గతేఽసురేడ్యే ।

సూర్యాభితప్తరహితే సుతదారనాథే

వీర్యాన్వితే తు జననం ససుతం కలత్రం ॥౯॥

కుటుమ్బదారవ్యయరాశినాథా

జీవేక్షితాః కోణచతుష్టయస్థాః ।

దారేశ్చరాద్విత్తకలత్రలాభే

సౌమ్యాః కలత్రం ససుతం సుఖాఢ్యమ్ ॥౧౦॥

లగ్నాస్తనాథస్థితభాంశకోణే

నీచోచ్చభే స్త్రీజననం చ పత్యుః ।

చన్ద్రాష్టవర్గేధికకిన్దురాశౌ

కలత్రజన్మేతి తథా ధవస్య ॥౧౧॥

కామస్థకామాధిపార్గవానా

మృక్షం దిశం శంసతి తస్య పత్న్యాః ।

శుక్రోఽస్తపో వా నతునాథభాంశ

త్రికోణమాయాతి తదా వివాహః ॥ ౧౨ ॥

కలత్రసంస్థస్య కలత్రదృష్టే

దర్శాగమేవాథ కలత్రపస్య ।

యదా విలగ్నాధిపతిః ప్రయాతి

కలత్రభం తత్ర కలత్రలాభః ॥౧౩॥

కలత్రనాథస్థితభాంశకేశయోః

సితక్షపానాయకయోర్బలీయసః ।

దశాగమే ద్యూనపయుక్తభాంశక

లత్రికోణగే దేవగురౌ కరగ్రహః ॥౧౪॥

కలత్రనాథే రిపునీచసంస్థే

మూఢేఽథవా పాపనిరీక్షితే వా

కలత్రభే పాపయుతేఽథ దృష్టే

కలత్రహానీ ప్రవదన్తి సన్తః ॥౧౫॥

ఏకాదశమోఽధ్యాయః

స్త్రీ జాతక

యద్యత్పుంప్రసవే క్షమం తదఖిలం స్త్రీణం ప్రియే వా వదేన్

మాఙ్గల్యం నిధనాత్ సుతాంశ్చ నవమాల్లగ్నాత్తనోశ్చారుతామ్ ।

భర్తారం శుభగత్వమస్త భవనాత్సంగం స్త్రీత్వం సుఖాత్

సన్తస్తేషు శుభప్రదాస్త్వశుభదాః కూరాస్తదీశం ॥౧॥

ఉదయహిమకరౌ ద్వౌ యుగ్మగౌ సౌమ్యదృష్టౌ

సుతనయపతిభూషాసంపదుత్కృష్టశీలా ।

అశుభసహితదృష్టౌ చోజగౌ పుంస్వభావా

కుటిలమతిరవశ్యా భర్తురుగ్రా దరిద్రా ॥౨॥

సద్రాశ్యంశయుతే మదే ద్యుతియశోవిద్యార్థవంస్తత్పతి

ర్యత్యస్తే కుతనుర్జడశ్చ కితవో నిఃస్వో వియోగస్తయో ।

ఆగ్నేయైర్మదనస్థితైశ్చ విధవా మిశ్రైః పునర్భూర్భవేత్

క్రూరేష్వాయుషి భర్తృహన్త్యపి ధనే సన్తః స్వయం స్త్రీమృతిః ॥౩॥

సుత స్థేఽలిస్త్రీగోహరిషు హిమగౌ చాల్పతనయా

యమారార్కాంశర్క్షే మదనసదనే సామయభగా ।

సుఖే పాపైర్యుక్తే భవతి కులట మన్దకుజయో

గృహేఽశే లగ్నేన్దూ భృగురపి చ పుంశ్చల్యభిహితా ॥ ౪ ॥

శుభక్షేత్రంశేఽస్తే శుభగజఘనా మఙ్గలవతీ

విధాః సత్సంబన్ధేఽప్యుదయఖయోః సాధ్వియతిగుణా ।

త్రికోణే సౌమ్యాశ్చేత్సుఖసుతమంపద్గుణవతీ

బలోనాః కూరాశ్చేద్యది భవతి వన్ధ్యా మృతసునా ॥ ౫ ॥

చన్ద్రే భౌమగృహే కుజాదికథితత్రింశాశకేషు క్రమాత్

దుష్టా దాస్యసతీ సుశీలవిభవా మాయావినీ దూషణీ ।

శుక్రర్క్షే బహుదూషణాన్యపతిగ పూజ్యా సుధీవిశ్రుతా

జ్ఞర్క్షే చ్ఛసవతీ నపుంసకసమా సాధ్వీ గుణాఢ్యోత్సుకా ॥ ౬ ॥

స్వచ్ఛన్దా బర్తృఘాతిన్యతిమహితగుణా శిల్పినీ సాధువృత్తా

చాన్ద్రే జైవే గుణాఢ్యా విరతిరతిగుణా జ్ఞ్యాతశిల్పాతిసాధ్వీ ।

మాన్దే దాస్యన్యసక్తాశ్చితపతిరసతీ నిష్ప్రజార్థార్కభే స్యాద్

దుర్భార్యా హినవృత్తా ధరణిపత్తివధూః పుంవిచేష్టాన్యసక్తా ॥ ౭ ॥

శశిలగ్నసమాయుక్తైః ఫలం త్రింశాంశకైరిదమ్ ।

బలాబలవికల్పేన తయోరేవం విచిన్తయేత్ ॥ ౮ ॥

జ్యేష్ఠాభ్రాతరమన్బికాం చ పితరం భర్తుః కనిష్ఠం క్రమాత్

జ్యేష్ఠా హ్యసురశూర్పజాశ్చ వనితా ఘ్నన్తీతి తజ్జ్ఞ్యా విదుః ।

చిత్రార్ద్రాభుజగస్వరాట్ఛతభిషజ్ మూలాగ్నితిష్యోద్భవా

వన్ధ్యా వా విధవాథవా మృతసుతా త్యక్తా ప్రియేణాధనా ॥౯॥

చన్ద్రాస్తోదయభాగ్యపాః సహ శుభైః సుస్థానగా భాస్వరాః

పూజ్యా బన్ధుషు పుణ్యకర్మకుశలా సౌన్దర్యభాగ్యాన్వితా

భర్తుః ప్రీతికరీ సుపుత్రసహితా కల్యాణశీలా సతీ

తావద్భాతి సుమఙ్గలీ చ సుతసుర్యావచ్ఛుభధ్యేఽష్టమే ॥ ౧౦ ॥

శీతజ్యోతిషి యోషితోఽనుపచయస్థానే కుజేనేక్షితే

జాతం గర్భఫలప్రదం ఖలు రజః స్యాదన్యథా నిష్ఫలం ।

దృష్టేఽస్మిన్ గురుణా నిజోపచయగే కుర్యాన్నిశేకం పుమాన్

అత్యాజ్య సమయే శుభాధికయుతే పర్వాదికాలోజ్ఝితే ॥౧౧॥

ద్వాదశోఽధ్యాయః

పుత్రభావ ఫల

సుస్థౌ విలగ్నశశినోః సుతభేశజీవాః

సుస్థానసాథశుభదృష్టియుతే సుతర్క్షే ।

లగ్నాత్మపౌ యదియుతౌ చ మిథః సుదృష్టౌ

క్షేత్రే పరస్పరగతౌ యది పుత్రసిద్ధిః ॥౧॥

లగ్నామరేడ్యశశినాం సుతభేషు పాపై

ర్యుక్తేక్షితేష్వథ శుభైరయుతేక్షితేషు ।

పాపోభయేషు సుతభేషు సుతేశ్చరేషు

దుఃస్థానగేషు న భవన్తి సుతాః కథంచిత్ ॥ ౨॥

పాపే స్వర్పగతే సుతే తనయభాక్ తస్మిన్ సపాపే పునః

పుత్రాః స్యుర్బహులాః శుభస్వభవనే సోగ్రే సుతే పుత్రహ ।

సంజ్ఞాప్యం చాల్పసుతర్క్షమిత్యలిబృషస్త్రీసింహహభానాం విదుః

తద్రాశౌ సుతభావగేఽల్పసుతవాన్ కాలాన్తరేఽసావితి ॥౩॥

సూర్యే చాల్పసుతర్క్షగే నిధనగే మన్దే కుజే లగ్నగే

లగ్నాష్టవ్యయ్గైః శనీడ్యరుధిరైశ్చాల్పాత్మజః సుతే ।

చన్ద్ర లాభగతే గురుస్థితసుతస్థానే సపాపే భవే

ల్లగ్నేఽనేకఖగానన్వితే తనయభాక్కాలాన్తరే యత్నతః ॥౪॥

సూర్యే నాన్యుతే సుతర్క్షసహితే చన్ద్రస్య గేహే స్థితే

భౌమే వా భృగుజేఽపి వా సతి సుతప్రాప్తి ద్వితీయస్త్రియామ్ ।

మన్దే వా బహుపుత్రవాఞ్ఛశిని వా సౌమ్యేఽపి వాల్పాత్మజో

దేవేద్యే బహుదారికా శశిగృహే తద్వత్సుతాధిష్ఠితే ॥ ౫ ॥

సుఖాస్తదశమస్థితైరశుభకావ్యశీతాంశుభిర్

వ్యయాష్టతనయోదయేష్వశుభగేషు వంశక్షయః ।

మదే కవివిదౌ మతౌ గురురసద్భిరంబుస్థితైః

సుతే శశిని నైధనవ్యయతనుస్థపాపైరపి ॥ ౬ ॥

పాపే లగ్నే లగ్న పే పుత్రసంస్థే

ధీశే వీర్యే వేశ్మనీస్థావపుత్రః ।

ఓజర్క్షేశే పుత్రగే సూర్యదృష్టే

చన్ద్రే పుత్రక్లేశభాక్ స్యాదసూనుః ॥ ౭ ॥

మాన్దం సుతర్క్షే యది వాఽథబౌధం

మాన్ద్యర్కపుత్రాన్వితవీక్షితం చేత్ ।

దత్తాత్మజః స్యాదుదయాస్తనాథ

సంబన్ధహీనో విబలః సుతేశః ॥ ౮ ॥

నీచారిపూఢోపగతే సుతేశే

రిఃఫారిరన్ధ్రాధిపసంయుతే వా ।

సుతస్య నాశః కథితోఽత్ర తజ్జ్ఞైః

శుభైరదృష్టే సుతభే సుతేశే ॥౯ ॥

సుతనాథజీవకుజభాస్కరేషు వై

పురుషంశకేషు చ గతేషు కుత్రచిత్ ।

మునయో వదన్తి బహుపుత్రతం తదా

సుతనాథవీర్యవశతః సుపుత్రతామ్ ॥౧౦॥

పుంరాశ్యంశేఽధీస్వరే పుంగ్రహేన్ద్రైః

ర్యుక్తే దృష్టే పుంగ్రహే పుంప్రసుతిః ।

స్త్రీరాశ్యాంశే స్త్రీగ్రహైర్యుక్తదృష్టే

స్త్రీణాం జన్మ స్యాత్సుతర్క్షే సుతేశే ॥౧౧॥

బలయుక్తౌ స్వగృహాంశేష్వర్కసితావుపచయర్ళగౌ పుంసామ్ ।

స్త్రీణాం వా కుజచన్ద్రౌ యదా తదా సంభవతి గర్భః ॥౧౨॥

అశతృనిచారినవాంశకైః సుతే

సుతేశయుక్తైరపి తైస్తథావిధైః ।

సుతర్క్షగైర్వా గురుభాదినాంశకాత్సుతే

ఫలైః పుత్రమితిర్విచిన్త్యతే ॥ ౧౩ ॥

జీవేన్దుక్షితిజస్సుపైక్యభవనే యుగ్మే చ యుగ్మాంశకే

స్త్రీణాం క్షేత్రేబలం వదన్తి సుతదం మిశ్రే ప్రయాసాత్ఫలమ్

భాస్వచ్ఛుక్రగురుస్సుపైక్యభవ నేఽప్యోజాంశకేఽప్యోజభే

పుంసాం బీజబలం సుతప్రదమిమం మిశ్రే తు మిశ్రం వదేత్ ॥౧౪॥

పఞ్చాఘ్నాచ్ఛశినః ఫుటాదిశుహతం భానుస్ఫుటం శోధయే

న్నీత్వా తత్ర తిథిం సితే శుభతిథౌ పుత్రోఽస్త్యయత్నాదపి ।

కృష్ణే నాస్తి సుతస్తిథేర్బలవశాద్బ్రూయాద్ద్వంయోః పక్షయోః

దర్శే చ్ఛిద్రతిథౌ చ విష్టికరణే న స్యాత్ స్థిరాఖ్యే సుతః ॥౧౫॥

విష్టిః స్థిరం వా కరణం యది స్యాత్

కృష్ణం జయేత్ పౌరుషసూక్తమన్త్రైః ।

షష్ఠ్యాం గుహార్ధనమత్ర కార్యం

యజేచ్చతుర్థ్యాం కిల నాగరాజం ॥౧౬॥

రామాయణస్య శ్రవణం నవమ్యాం

యద్యష్టమీ చేచ్ఛ్రవణవ్రతం చ ।

చతుర్దశీ చేద్యాది రుద్రపూజా

స్యాద్వాదశీ చేత్సమృతమన్నదానమ్ ॥౧౭॥

తృప్తి పితౄణామిహ పఞ్చదశ్యాం

కృషంఏ దశమ్యాః పరతోఽతియత్నాత్ ।

పక్షత్రిభాగేష్వపి నాగరాజం

స్కన్దం చ సేవేత హరీ క్రమేణ ॥౧౮॥

పుత్రేశో రిపునీచగోఽస్తమయగో రిఃఫాష్టమారిస్థిత

స్తద్వత్పుత్రగృహస్థితోఽపి యది వా దుఃస్థానపస్తద్వశాత్ ।

పుత్రాభావనిదానమేవ కథయేత్ తత్ఖేచరాక్రాన్తభ

ప్రోక్తైర్దైవతభూరుహైరపి మృగైః సన్తానహేతు వదేత్ ॥ ౧౯ ॥

ద్రోహాచ్ఛంభుసుపర్ణయోర్న హి సుతః శాపాత్పితుంఅంరవే

రిన్ధోర్మతృసువాసినీభగవతీకోపాన్మనోదోషతః ।

స్వగ్రామస్థితదేవతాగుహరిపుజ్ఞ్యాత్యుత్థదోషాత్కుజే

శాపాద్వాలకృతాద్విలాలవధతః శ్చీవిష్ణుకోపాబుధే ॥ ౨౦॥

పారంపర్యసురప్రియద్విజగురుద్రోహాత్ఫలాఢ్యదు మ

చ్ఛేదాద్దేవగురౌ తథా సతి భృగౌ పుష్పదుమచ్ఛేదనాత్ ।

సాధ్వీగోకులజాతదోషవశతో యక్ష్యాదికామేన సా

మన్దేఽశ్వత్థవధాదృషా పితృపతేః ప్రేతైః పిశాచాదిభిః ॥ ౨౧॥

స్వర్భానౌ సుతగే సుతేశసహితే సర్పస్య శాపాత్తథా

కేతౌ బ్రాహ్మణశాపతశ్చ గులికే ప్రేతోథశాపం వదేత్ ।

శక్రేన్దూ గులికాన్వితౌ యది వధూగోహత్తిమాహుః సుతే

జీవో వాథ శిఖీ సమాన్దిరిహ చేద్భూదేవత్యా ।సుతః ॥ ౨౨॥

ఏవం హి జన్మసమయే బహుపూర్వజన్మ

కర్మార్జితం దురితమస్య వదన్తి తజ్జ్ఞాః ।

తత్త్ర్థహెూక్తజపదానశుభక్రియా

భిస్తద్దోషశాన్తిమిహ శంసతు పుత్రసిద్ధ్యై ॥ ౨౩॥

సేతుస్నానం కీర్తనం సత్కథాయాః

పూజాం శంభోః శ్రీపతేః సద్వ్రతాని ।

దానం శ్చాద్ధం కర్జనాగప్రతిష్ఠాం

కుర్యాదేతైః ప్రాప్నుయాత్సన్తర్తి సః ॥ ౨౪ ॥

లగ్నాస్తపుత్రపతిజీవదశాపహారే

పుత్రేక్షకస్య సుతగస్య చ పుత్రసిద్ధిః

పుత్రేశరాశిమథవా యమకణ్టకర్క్షం

జీవేగతే తనయసిద్ధిరథాంశభే వా ॥౨౫॥

లగ్నాధీశః పుత్రనాథేన యోగం

స్వోచ్చే స్వర్క్షేచారగత్యా సమేతి ।

పుత్రప్రాప్తిః స్యాత్తదా లగ్ననాథః

పుత్రర్క్షం వా యాతి ధీశాప్తభం వా ॥౨౬॥

విలగ్నకామాత్మజనాయకానాం యోగాత్సమానీయ దశాం మహాఖ్యామ్ ।

సుతస్థతద్వీక్షకతత్పతీనాం దశాపహారేషు సుతోద్భవః స్యాత్ ॥ ౨౭॥

సుతపతిగుర్వోరథవా తద్యుక్తరాశ్యంశకాధిపానాం వా ।

బలసహితస్య దశాయామపహారే వా సుతప్రాప్తిః ॥ ౨౮॥

జీవే తు జీవాత్మజనాథభశక

త్రికోణగే పుత్రజనిర్భవేన్నృణామ్ ।

అథాన్యశాస్త్రేణ చ జన్మకాలతో

నిరూపయేత్సన్తతిలక్షణం బుధః ॥౨౯॥

జన్మనక్షత్రనాథస్య ప్రత్యయర్క్షధిపస్య చ

స్ఫుటయోగం గతే జీవే త్రికోణే వా సుతోద్భవః ॥౩౦॥

నిషేకలగ్నాద్దినపస్తృతీయే

రాశౌ యదా చారవశాదుపైతి ।

ఆధానలగ్నాదథవా త్రికోణే రవౌ యదా జన్మ వదేన్నరాణామ్ ॥ ౩౧॥

ఆధానల్గ్నాత్సుతభేశజన్మ

భాగ్యేఽపి వా పుణ్యవశాచ్చ వాచ్యం ।

ఆధనలగ్నే శుభదృష్టియోగే

దీర్ఘయురైశ్వర్యయుతో నరః స్యాత్ ॥ ౩౨॥

తత్కాలేన్దుద్వాదశాంశే మేషాత్తావతి భేఽపి వా ।

తస్మాత్తావతి భే వాపి జన్మచన్ద్రం వదేదుధః ॥ ౩౩॥

ప్రశ్నాత్మజస్వీకరణోపనీతికన్యాప్రదానాభినవార్త్తవేషు ।

ఆధానకాలేఽపి చ జన్మతుల్యం ఫలం వదేజ్ఞన్మవిలగ్నతశ్చ ॥౩౪॥

త్రయోదశోఽధ్యాయః

ఆయుర్భావ

జాతే కుమారే సతి పూర్వమార్యై

రాయుర్విచిన్త్యం హి తతః ఫలాని ।

విచారణీయా గుణిని స్థితేతద్

గుణాః సమస్తాః ఖలు లక్షణజ్ఞైః ॥౧॥

కేచిద్యథాధానవిలగ్నమన్యే శీర్షోదయం భూపతనం హి కేచిత్ ।

హోరావిదశ్చేతనకాయయోర్న్యోర్వియోగకాలం కథయన్తి లగ్నమ్ ॥౨॥

ఆద్వాదశాబ్దాన్నరయోనిజన్మనా

మాయుష్కలా నిశ్చయితుం న శక్యతే

మాత్రా చ పిత్రా కృతపాపకర్మణ

బాలగ్రహైర్నాశముపైతి బాలకః ॥ 3 ॥

ఆద్యే చతుష్కే జననీకృతాఘై

మధ్యే చ పిత్రార్జితపాపసఘైః ।

బాలస్తదన్త్యాసు చతుఃశరత్సు

స్వకీయదోషైః సముపైతి నాశమ్ ॥ ४॥

తద్దోషశాన్త్యై ప్రతిజన్మతార

మాద్వదశాబ్దం జపహోమపూర్వమ్ ।

ఆయుష్కరం కర్మ విధాయ తాతా

బాలం చికిత్సాదిభిరేవ తక్షేత్ ॥५॥

ఆష్టౌ బాలారిష్టమాదౌ నరాణం

యోగారిష్టం ప్రాహురావింశతి స్యాత్ ।

అల్పం చాద్వాత్రింశతం మధ్యమాయు

శ్వాసప్తత్యాః పూర్ణమాయుః శతాన్తమ్ ॥६॥

నృణాం వర్షశతం హ్యాయుస్తాస్మిం స్త్రేధా విభజ్యతే ।

అల్పం మధ్యం దీర్ఘమాయురిత్యేతత్సర్వసమ్మతమ్ ॥ ७॥

మృత్యుః స్యాద్దినమృత్యురుగ్విషఘటీకాలేఽథ తిష్యేఽమ్బుభే

తాతామ్బాసుతమాతులాన్పదవశాత్త్వాద్రష్టే చ హన్యాత్తథా ।

మూలర్క్షే పితృమాతృవంశవిలయం తస్యాన్త్యపాదే శ్రియాం

సార్పే వ్యస్తమిదం ఫలం న శుభసమ్బన్ధం విలగ్నం యది ॥ ౮॥

పాపాప్తేక్షితరాశిసన్ధిజననే సద్యో వినాశం ధ్రువం ।

గణ్డాన్తే పితృమతృహా శిశుమృతి వేద్యది క్ష్మాపతిః ।

జాతః సన్ధిచతుష్టయేఽప్యశుభసంయుక్తేక్షితే స్యాన్మృతి

మృర్త్యేభార్గగతే చ సా సాతి విధౌ కేన్ద్రోఽష్టమే వా మృతిః ॥౯॥

చాన్ద్రం రూపం లోకశూరో వరజ్న్యః

కుడ్యే చిత్రం భాగ్యలోకే శుకానామ్ ।

మేనే రాజ్యం మృత్యుభాగాః ప్రదిష్టా

మేషాదినాం వర్ణసమ్యైహీమాంశోః ॥౧౦॥

దానం ధేనో రుద్ర రౌద్రీ ముఖేన

భాగ్యా భానుర్గోత్ర జాయా నఖేన ।

పుత్రీ నిత్యం మృత్యుభాగాః క్రమేణ

మేషాదీనాం తేషు జాతా గతాయుః ॥౧౧॥

రన్ధ్ర కేన్ద్రేషు పాపైరుదయనిధనగైర్వాథ లగ్నాస్తయోర్వ

లగ్నేఽబ్జేవోగ్రమధ్యే వ్యయమృతిరిపుగే దుర్బలే శీతభనౌ ।

క్షీణేన్దౌ సాశుభే వా తనుమదగురుధీభాజి రన్ధ్రాస్తగోగ్రై

మృత్యుః స్యాదశు కేన్ద్రే న యది శుభఖగాః సద్యుతిర్వీక్షణం వా ॥౧౨॥

జన్మేశోఽథ విలగ్నపో యదిభవేద్దుష్టోఽబలో వత్సరై

స్తద్రాశిప్రమితైశ్చ మారయతి తన్మాసైదృగ్గాణాధిపః ।

అంశేశో దివసైస్తథా యది మృతిర్ద్విత్ర్యాదియోగాన్బహూ

నాలోచ్య ప్రవదేత్సుతాష్టమగతైః పాపైరరిష్టం శిశోః ॥౧౩॥

లగ్నేన్ద్వోస్తదధీసయోరపి మిథో లగ్నేశరన్ధ్రేశయో

ద్రేక్కాణాస్వనవాంశకాదపి మిథస్తద్ద్వాదశాంశాత్క్రమాత్ ।

ఆయుర్దీర్ఘసమాల్పతాం చరనగద్వ్యాంగైశ్చరేఽథ స్థిరే

బూయాద్ధ్వన్ద్వచరస్థిరైరుభయభైః స్థాస్నుద్విదేహాటనైః ॥ ౧౪ ॥

లగ్నాధీశశుభాః క్రమాద్బహుసమాల్పాయుంషి కేన్ద్రాదిగాః

రన్ధ్రేశోగ్రఖగాస్తథా యది గతా వ్యస్తం విదధ్యుః ఫలం ।

జన్మేశాష్టమనాథయోరుదయపచ్ఛిద్రేశయోర్మైత్రతో

భాస్వల్లగ్నపయోశ్చిరాయురహితేఽల్పాయుః సమే మధ్యమః ॥౧౫॥

లగ్నాధిపో లగ్ననవంశనాయకో

జన్మేశ్వరో జన్మనవాంశనాయకః ।

స్వస్వాష్టమేశాద్యది చేబలాన్వితా

దీర్ఘయుషః స్యువిపరీతమన్యథ ॥౧౬॥

లగ్నేశ్వరాదతిబలీ నిధనేస్వరోఽసౌ

కేన్ద్రస్థితో నిధనరిః ఫగతిశ్చ పాపైః ।

తస్యాయురల్పమథవా యది మధ్యమాయు

రుత్సాహసంకటవశాత్పరమాయురేతి ॥ ౧౭ ॥

నరోఽల్పాయుయోర్గే ప్రథమభగణే నశ్యతి శనే

ద్వితీయే మధ్యాయుర్యది భవతి దీర్ఘయుషి సతి ।

తృతియే నిర్యాణం స్ఫుటజశనిగుర్వర్కహిమగూన్

దశాం భుక్తి కష్టమపి వదతి నిశ్చిత్య సుమతిః ॥౧౮॥

సపాపో లగ్నేశో రవిహతరుచిర్నీచరిపుగో

యదా దుఃస్థానేషు స్థితిముపగతో గోచరవశాత్ ।

తనౌ వా తద్యోగో యది నిధనమాహుస్తనుభృతాం

నవాంశాద్రేక్కాణాచ్ఛిశిరకరలగ్నాదపి వదేత్ ॥౧౯॥

శశీ తదారూఢగృహాధిపశ్చ

లగ్నాధినాథశ్చ యదా త్రయోఽమీ ।

గుణాధికాః సద్గ్రహదృష్టయుక్త

గుణధికం తం కథయన్తి కాలమ్ ॥ ౨౦॥

లగ్నాధిపోఽతిబలవానశుభైరదృష్టః

కేన్ద్రస్థితః శుభఖగైరవలోక్యమానః ।

మృత్యుం విహాయ విదధాతి స దీర్ఘమాయుః

సార్ద్ధం గుణైర్బహుభిరూర్జితరాజలక్ష్మ్యా ॥ ౨౧॥

సర్వతిశాయ్యతిబలః స్ఫురదంశుజాలో

లగ్నే స్థితః ప్రశమయేత్ సురరాజమన్త్రీ

ఏకో బహూని దురితాని సుదుస్తరాణి

భక్త్యా ప్రయుక్త్యా ఇవ చక్రధరే ప్రణమః ॥ ౨౨॥

మూర్తేస్త్రికోణాగమకణ్టకేషు రవీన్దజీవర్జ్ఞనవాంశసంస్థః ।

సుకర్మకృన్నిత్యమశేషదోషాన్మష్ణాతి వద్ధిష్ణరనుష్ణరశ్మిః ॥ ౨౩॥

కేన్ద్రత్రికోణనిధనేషు న యస్య పాపా

లగ్నాధిపః సురగురుశ్చ చతుష్టయస్థౌ ।

భుక్త్వా సుఖాని వివిధాని సుపుణ్యకర్మా

జీవేచ్చ వత్సరశతం స విముక్తరోగః ॥౨౪॥

శ్రీపత్యుదీరితదశాభిరథాష్టవర్గత్

యత్కాలచక్రదశయోడుదశాప్రకారాత్ ।

సమ్యక్స్ఫుటాభిహతయా క్రియయాప్తవాక్యా

దాయుర్బుధో వదతు భూరిపరీక్షయా చ ॥ ౨౫ ॥

చతుర్దశోఽధ్యాయః
రోగనిర్ణయ

రోగస్య చిన్తామపి రోగభావస్థితైర్గ్రహైర్వా వ్యయమృత్యుసంస్థైః ।

రోగేశ్వరేణాపి తదన్వితైర్వా ద్వ్యత్ర్యాదిసమ్వాదవశాద్వదన్తు ॥౧॥

పిత్తోష్ణజ్వరతాపదేహతపనాపస్మారహృత్క్రోడజ

వ్యాధీన్వక్తి రవిర్దృగార్త్యరిభయం త్వగ్దోషమస్థిస్తుతిమ్ ।

కాష్ఠాగ్న్యస్త్రవిషాతిదారతనయవ్యాపచ్చతుష్పాద్భయం

చోరక్ష్మాపతిధర్మదేవఫణభృద్భూతేశభూతం భయమ్ ॥ ౨॥

నిద్రాలస్యకఫాతిసారపిటకాః శీతజ్వరం చన్ద్రమాః

శృఙ్గయభ్యాహతిమగ్నిమాన్ద్యమరుచిం యోషిద్వ్యథాకామిలాః ।

చేతః శాన్తిమసృగ్వికారముదకాద్భితిం చ బాలగ్రహాద్

దుర్గకిన్నరధర్మదేవఫణభృద్యక్ష్యాశ్చ భీతిం వదేత్ ॥3॥

తృష్ణాసృక్కోపపిత్తజ్వరమనలవిషాస్త్రాతికుష్ఠాక్షిరోగాన్

గుల్మాపస్మారమజ్జావిహతిపరుషతాపామికాదేహభఙ్గాన్ ।

భూపారిస్తేనపీడాం సహజసుతసుహృద్వైరియుద్ధం విధత్తే

రక్షోగన్ధర్వఘోరగ్రహభయమవనీసూనురూర్ధ్వఙ్గరోగమ్ ॥ ౪॥

భ్రాన్తిం దుర్వచనం దృగామయగలఘ్రాణోత్థరోగం జ్వరం

పిత్తశ్లేష్మసమీరజం విషమపి త్వగ్దోషపాణ్డ్వామయాన్

దుఃస్వప్నం చ విచర్చికాగ్నిపతనే పారుష్యబన్ధశ్రమాన్ ।

గన్ధర్వక్షితిహర్మ్యవాహిభిరపి జ్ఞో వక్తి పీడాం గ్రహైః ॥౫॥

గుల్మాన్త్రజ్వరశోకమోహకఫజాన్ శ్రోత్రాతిమోహామయాన్

దేవస్థాననిధిప్రపీడనమహీదేవేశశాపోద్భవమ్ ।

రోగం కిన్నరయక్షదేఫణ భృద్విద్యాధరాద్యుద్భవం

జీవః సూచయతి స్వయం బుధగురూత్కృష్టాపచారోద్భవమ్ ॥ ౬॥

పాణ్డుశ్లేష్మమరుత్ప్రకోపనయనవ్యాపత్ప్రమేహామయాన్

గుహ్యాస్యామయమూత్రకృచ్ఛ్రమదనవ్యాపత్తిశుక్లస్రుతిమ్ ।

దారస్త్రీకృతదేహకాన్తివిర్హతి శోషామయం యోగినీ

యక్షీమాతృగణాద్భయం ప్రియసుహృద్భఙ్గం సితః సూచయేత్ ॥ ౭ ॥

వాతశ్లేష్మవికారపాదవిహతిం చాపత్తితన్ద్రాశ్రమాన్

భ్రాన్తిం కుక్షిరుగన్తరుష్ణభృతకధ్వంసం చ పార్శ్వాహతిమ్ ।

భార్యాపుత్రవిపత్తిమఙ్గవిహర్తిం హత్తాపమర్కత్మజో

వృక్షాశ్మక్షతిమాహ కశ్మలగణైః పీడాం పిశాచాదిభిః ॥౮॥

స్వర్భానుహృదీ తాపకుష్ఠవిమతి వ్యార్థం విషం కృత్రిమం

పాదార్తి చ పిశాచ పన్నగభయం భార్యాతనూజాపదమ్ ।

బ్రహ్మక్షత్రవిరోధశతృజభయం కేతుస్తు సంసూచయేత్

ప్రేతోత్థం చ భయం విషం చ గులికో దేహార్తమాశౌచజమ్ ॥౯॥

మన్దారాన్వితవీక్షితే వ్యయధనే చన్ద్రారుణౌ చాక్షిరుక్

శౌర్యాఙ్గిరసో యమార సహితా దృష్టౌ యది శ్రోత్రరుక్ ।

సోఽగ్రే పఞ్చమభే భవేదుదరరుగ్రన్ధారినాథాన్వితే

తద్వత్సప్తమనైధనే సగుదరుక్శుక్రే చ గుహ్యామయః ॥౧౦॥

షష్ఠేఽర్కేఽప్యథవాష్టమే జ్వరభయం భౌమే చ కేతౌ వ్రణం

శుక్రే గుహ్యరుజం క్షయం సురగురౌ మన్దే చ వాతామయమ్ ।

రాహౌ భౌమనిరీక్షితే చ పిలకాం సేన్దౌ శనౌ గుల్మజం

క్షీణేన్దౌ జలభేషు పాపసహితే తత్రేన్దుఽమ్బురోగం క్షయమ్ ॥౧౧॥

జాతో గచ్ఛతి యేన కేన మరణం వక్ష్యేఽథ తత్కారణం

రన్ధ్రస్థైస్తదవేక్షకైర్బలవతా తస్యోక్తరోగైర్మృతిః ।

రన్ధ్రోక్తరుజాథవా మృతపతిప్రాప్తర్క్షదోషేణ వా

రన్ధ్రేశేన ఖరత్రిభాగపతినా మృత్యుం వదేనిశ్చితమ్ ॥౧౨॥

గ్రహేణ యుక్తే నిధనే తదుక్తరోగైర్మృతిర్వాఽథ తదీక్షకస్య

గ్రహైర్వియుక్తే నిధనేఽథ తస్య రాశేః స్వభావోదితదోషజాతా ॥౧౩॥

అగ్న్యుష్ణజ్వరపిత్తశస్త్రజమినశ్చన్ద్రో విషూచ్యమ్బురు

గ్యక్ష్మాది క్షితిజోఽసృజా చ దహనక్షుద్రాభిచారాయుధైః ।

పాణ్డ్వాది భ్రమజం బుధో గురురనాయాసేన మృత్యుం కఫాత్

స్త్రీసఙ్గోత్థరుజం కవిస్తు మరుతా వా సంనిపాతైః శని ॥ ౧౪ ॥

కుష్ఠేన వా కృత్రిమభక్షణాద్వా రాహుర్విషాద్వాథ మసూరికాద్యైః ।

కుర్యాచ్ఛిఖీ దుర్మరణం నరాణం రిపోర్విరోధాదపి కీటకాద్యైః ॥౧౫॥

లగ్నాదష్టమరాశేః స్వభావదోషోద్భవం వదేన్మృత్యుమ్ ।

నిధనేశస్య నవాంశస్థితరాశినిమిత్తదోషజనితం వా ॥౧౬॥

పైత్త్యజ్వరోష్ణైర్జఠరాగ్నినాజే

వృషే త్రిదోషైర్దనాచ్చ శస్త్రాత్ ।

యుగ్మే తు కాలశ్చసనోష్ణశూలై

రున్మాదవాతారుచిభిః కులీరే ॥౧౭॥

మృగజ్వరస్ఫోటజశతుజం హరౌ

స్త్రియాం స్త్రియాగుహ్యజా ప్రపాతనాత్ ।

తులాధరే ధీజ్వరసంనిపాతజం

ప్లీహాలిపాణ్డుగ్రహణీరుజాలిని ॥౧౮॥

వృక్షామ్బుకాష్ఠాయుధజ హయాఙ్గ

మృగే తు శూలాచిధీభ్రమాద్యైః ।

కుమ్భే తు కాసజ్వరయక్ష్మరోగై

ర్జలే విపద్వా జలరోగతోఽన్త్యే ॥౧౯॥

పాపర్భయుక్తే నిధనే సపాపే

శస్త్రానలవ్యాఘ్రభుజఙ్గపీడా ।

అన్యోన్యదృష్టౌ వ్యశుభౌ సకేన్ద్రౌ

కోపాత్ప్రభోః శస్త్రవిషాగ్నిజైర్వా ॥౨౦॥

సౌమ్యాంశకే సౌమ్యగృహేఽథ సౌమ్య

సమ్బన్ధగే వా క్షయభే క్షయేశే ।

అక్లేశజాతం మరణం నరాణాం

వ్యస్తే తదా కరమృతీ వదన్తి ॥ ౨౧॥

స్వోచ్చే స్వమిత్రే సతి సౌమ్యవర్గే

వ్యయాధిపే చోర్ధ్వగతీ ససౌమ్యే ।

విపర్యయేఽధోగతిమేవ కేచిత్

ఉర్ధ్వస్యశీర్షోదయరాశిభేదాత్ ॥ ౨౨ ॥

కేలాసం రవిశీతగూ భృగుసుతః స్వర్గ మహీజో మహీం

వైకుణ్ఠం శశిజో యమో యమపురం సద్బ్రహ్మలోకం గురుః ।

ద్వీపాన్ భోగివరః శిఖీ తు నిరయం సమ్ప్రాపయేత్ ప్రాణినః

సమ్బన్ధాధ్యయనాయకస్య కథయేత్తత్రాన్త్యరాశ్యంశతః ॥ ౨౩ ॥

ధర్మేశ్వరేణైవ హి పూర్వజన్మ

వృత్తం భవిష్యజ్జననం సుతేశాత్ ।

తదీశజాతీం తదధిష్ఠితర్క్ష

దిశం హి తత్రైవ తదీశదేశమ్ ॥ ౨౪ ॥

స్వోర్క్షే తదీశే సతి దేవభూమీ

ద్వీపన్తరం నీచరిపుస్థలస్థే ।

స్వర్క్షే సుహృద్భే సమభే స్థితే వా

సమ్ప్రాప్నుయాద్భారతవర్షమేవ ॥ ౨౫ ॥

ఆర్యవర్తం గీష్పతేః శుయనద్యః

కావేర్యన్ధ్వోశ్చ జ్యస్య పుణ్యస్థలాని ।

పఙ్గోనీన్ద్యా మ్లేచ్ఛభూస్తీక్ష్ణభానోః

సౌలారణ్యం కీకటం భూమిజస్య ॥౨౬॥

స్థిరే స్థిరాంశాధిగతః సపాపః

పృష్ఠోదయేఽధోముఖభే చ సంస్థః ।

తదీశ్వరో వృక్షలతాదిజన్మ

స్యాదన్యథాజీవయుతః శరీరీ ॥౨౭॥

లగ్నేశితుః స్వోచ్చసుహృత్స్వగేహాన్

తదీశ్వరో యాతి మనుష్యజన్మ ।

సమే మృగాః స్యుర్విహగాః పరస్మిన్

ద్రేక్కాణరూపైరపి చిన్తనీయమ్ ॥ ౨౮ ॥

తాధేకరాశౌ జననం స్వదేశే।

తౌ తుల్యవీర్యౌ యది తుల్యజాతౌ ।

వర్ణో గుణస్తస్య ఖగస్య తుల్యః

సంమోదితైరేవ వదేత్సమస్తమ్ ॥ ౨౯॥

పఞ్చదశోఽధ్యాయః
భావచిన్తా

భావాహ్ సర్వే శుభపతియుతా వీక్షితా వా శుభేశై

స్తత్తద్భావాః సకలఫలదాః పాపదృగ్యోగహీనాః ।

పాపాః సర్వే భవనపతయశ్చేదిహాహుస్తథైవ

ఖేటైః సర్వైః శుభఫలమిదం నీచమూఢారిహీనైః ॥ ౧॥

తత్తద్భావాత్ త్రికోణే స్వసుఖమదనభే చాస్పదే సౌమ్యయుక్తే

పాపానాం దృష్టిహీనే భవనపసహితే పాపఖేటైరయుక్తే

భావానాం పుష్టిమాహుః సకలశుభకరీమన్యథా చేత్ప్రణాశం ।

మిశ్రం మిత్రైర్గ్రహేన్ద్రైః సకలమపి తథా మూర్తిభావాదికానామ్ ॥ ౨॥

నాశస్థానగతో దేవాకరకరైర్లుప్తస్తు యద్భావపో

నీచారాతిగృహం గతో యది భవేత్సౌమ్యైరయుక్తేక్షితః ।

తద్భావస్య వినాశనం వితనుతే తాదృగ్వ్యథోఽన్యోఽస్తి చేత్

తద్భావోఽపి ఫలప్రదో న హి శుభశ్చేన్నాశముగ్రగ్రహః ॥౩॥

లగ్నాదిభావాద్రిపురన్ధ్రరిఃఫే పాపగ్రహస్తద్భవనాదినాశమ్ ।

సౌమ్యాస్తు నాత్యన్తఫలప్రదాః స్యుర్భావాదికానాం ఫలమేవమాహుః ॥ ౪॥

యద్భావనాథో రిపురన్ధ్రరిఃఫే దుఃస్థానపో యద్భవనస్థితో వా ।

తద్భావనాశం కథయన్తి తజ్జ్ఞాః శుభేక్షితస్తద్భవనస్య సౌఖ్యమ్ ॥ ౫ ॥

భావాధీశే చ భావే సతి బలరహితే చ గ్రహే కారకాఖ్యే

పాపాన్తస్థే చ పాపైరరిభిరపి సనేక్షితే నాన్యఖేటైః ।

పాపైస్తద్వ్యన్ధమృత్యువ్యయభవనగతైస్త్రికోణస్థితైర్వా

వాచ్యా తద్భావహానిః స్ఫుటమిహ భవతి ద్విత్రిసంవాదభావాత్ ॥౬॥

తత్తద్భావపరాభవేశ్వరఖరద్రేష్కాణపా దుర్బలా

భావార్యష్టమకామగా నిజదశాయాం భావనాశప్రదాః ।

పాపా భావగృహాత్ త్రిశత్రుభవగాః కేన్ద్రత్రికోణే శుభాః

వీర్యఢ్యాః ఖలు భావనాథసుహృదో భావస్య సిద్ధిప్రదాః ॥౭॥

రాశ్యోజన్మవిలగ్నయోధృతిపతిర్భ్రుత్యుస్థతద్వీక్షకౌ

మన్దః క్రూరదృగాణపో గులికపస్తైర్యుక్తరాశ్యంశపా

రాహుశ్చైష సుదుర్బలః స జననేభావానభీష్టస్థితః

పాపాలోకితసంయుతో నిజదశాయాం భావనాశావహః ॥ ౮ ॥

భావస్యోదయపాశ్రితస్య కుశలం యద్భావపేనోదయ

స్వామీ తిష్ఠతి సంయుతోఽపి కలయేత్తద్భావజాతం ఫలమ్ ।

దుఃస్థానే విపరీతమేతదుదితం భావేశ్వరే దుర్బలే

దోషోఽతీవ భవేద్బలేన సహితే దోషాల్పతా జల్పితా ॥౯॥

యద్భావేష్వశుభోఽపి వోదయపతిస్తద్భావవృద్ధిం దిశే

దుఃస్థానాధిపతిః స చేద్యది తనోః ప్రాబల్యమన్యస్య న ।

అత్రోదాహరణం కుజే సుతగతే సింహే ఋషే వా స్థితే

పుత్రాప్తిం శుభవీక్షితే ఝటితి తత్ప్రాప్తిం వదన్త్యుత్తమాః ॥౧౦॥

ద్విస్థానాధిపతిత్వమస్తి యది చేన్ముఖ్యం త్రికోణర్క్షజం

తస్యార్ద్ధ స్వగృహేఽథ పూర్వముభయోర్యత్తదృషాదౌ వదేత్ ।

పశ్చద్భావమిహాపరార్ద్ధసమయే యుగ్మే గృహే యుగ్మజం

త్వోజస్థే సతి చౌజభావజఫలం శంసన్తి కేచిజ్జనాః ॥౧౧॥

యద్భావేశస్యాధిశత్రుగ్రహో వా

యో వా ఖేటో బిన్దుశూన్యర్క్షయుక్తః

తత్తత్పాకే మూర్తిభావాదికానాం

నాశం కుర్యాదృఐవమిత్రాప్తశికాయ ॥౧౨॥

స్వోచ్చే సుహృత్క్షేత్రగతో గ్రహేన్ద్రః

షడ్భిర్బలైర్ముఖ్యబలాన్వితోఽపి ।

సన్ధౌ స్థితః సన్నఫలప్రదః స్యత్

ఏవం విచిన్త్యాత్ర వదేద్విపాకే ॥౧౩॥

భావేషు భావస్ఫుటతుల్యభాగస్త

ద్భావజం పూర్ణఫలం విధత్తే ।

సన్ధౌ ఫలం నాస్తి తదన్తరాలే

చిన్త్యోఽనుపాతః ఖలు ఖేచరాణమ్ ॥౧౪॥

సూర్యాదాత్మపితృప్రభావనివిజాం శక్తిం శ్రియం చిన్తయేత్

చేతోబుద్ధినృపప్రసాదజననీసంపత్కరశ్చన్ద్రమాః ।

సత్వం రోగగుణానుజావనిరిపుమాతీన్ధరాసూనునా

విద్యాబన్ధువివేకమాతులసుహృద్వాక్కర్మకృద్వోధనః ॥౧౫॥

ప్రజ్ఞ్యావిత్తశరీరపుష్టితనజ్ఞ్యమానాని వాగీశ్వరాత్

పత్నీవాహనభూషణాని మదనవ్యాపారసౌఖ్యం భృగోః ।

ఆయుర్జీవన్మృత్యుకారణవిపద్భృత్యాంశ్చ మన్దాద్వదేత్

సర్వేణైవ పితామహంతు శిఖినా మాతామహం చిన్తయేత్ ॥౧౬॥

ద్యుమణిరమర్త్రీ భూసుతః సోమసౌమ్యౌ

గురురినతనయారౌ భార్గవో భానుపుత్రః ।

దినకరద్విజేజౌ జీవభానుజ్ఞ్యమన్దాః

సురగురురినసూనుః కారకాః స్యువిలగ్నాత్ ॥ ౧౭ ॥

సుహృదరిపరకీయస్వర్భతుఙ్గస్థితానాం

ఫలమనుపరిచిన్త్యం లగ్నదేహాదిభావైః ।

సముపచయవిపత్తీ సౌమ్యపాపేషు సత్యః

కథయతి విపరీతం రిఃఫషష్ఠమేషు ॥ ౧౮ ॥

పాపగ్రహాః షష్ఠమృతివ్యయస్థా

స్తద్భావవృద్ధిం కలయన్తి దోషైః ।

శుభాస్తు తద్భావలయం హి

తస్మాచ్ఛత్రవాది భావోత్థఫలప్రణాశః ॥౧౯॥

భావస్య యస్యైవ ఫలం విచిన్త్యం

భావం చ తం లగ్నమితి ప్రకల్ప్య ।

తస్మాద్వదేద్ద్వాదశభావజాని

ఫలాని తద్రుధనాదికాని ॥ ౨౦ ॥

ఏవం హి తత్కారకతో విచిన్త్యం

పితుశ్చ మాతుశ్చ సహోదరస్య ।

తన్మాతులస్యాపి సుతస్య పత్న్యా

ర్భృత్యస్య సూర్యాదిఖగస్థితర్క్షాత్ ॥ ౨౧॥

సూర్యాస్థితర్క్షజనకస్వరూపం

వృద్ధిం ద్వితీయేన తు తత్ప్రకాశమ్ ।

తద్భ్రాతరం తస్య గుణం తృతీయాత్

తన్మాతరం చాపి సుఖం చతుర్థాత్ ॥ ౨౨॥

బుధిం ప్రసాదం సుతభాచ్చ షష్ఠా

త్పీడా పితుర్ద్రోషర్మారం చ రోగమ్ ।

కామం మదం తస్య తు సప్తమేన

దుఃఖం మృతిం మృత్యుగృహాత్తదయుః ॥ ౨౩॥

పుణ్యం శుభం తత్పితరం శుభేన

వ్యాపారమస్యైవ హి కర్మభావాత్ ।

లాభం హ్ౕఀపాన్త్యాత్ క్షయమన్త్య

భావాచ్చగ్రహాదికానాం ఫలమేవమాహుః ॥ ౨౪ ॥

తత్తద్భావాత్కారకాదేవమూహ్యం

తత్తన్మాతృభ్రాతృపిత్రాత్మజాద్యమ్ ।

తస్మిన్ భావే కారకే భావనాథే

వీర్యోపేతే తస్య భావస్య సౌఖ్యమ్ ॥ ౨౫ ॥

ధర్మే సూర్యః శీతగుర్బన్ధుభావే

శౌర్యే భౌమః పఞ్చమే దేవమన్త్రీ

కామే శుక్రశ్చాష్టమే భానుపుత్రః

కుర్యాత్తస్య క్లేశమిత్యాహురన్యే ॥౨౬॥

లగ్నేశ్వరో యద్భవనేశయుక్తో

యద్భావగస్తస్య ఫలం దదాతి ।

భావే తదీశే బలభాజి తేన

భావేన సౌఖ్యం వ్యసనం బలోనే ॥౨౭॥

యద్భావప్రభుణా యుతో బలవతా ముఖ్యాఙ్గగో లగ్నప

స్తద్భావానుభవం వితనుతే యద్భావగస్తస్య చ ।

సంయుక్తో బలహీనభావపతినా నిన్ద్యాఙ్గభాజాం ఫలం

కుర్యాత్తద్విపరీతమేవముదితం సర్వేషు భావేష్వపి ॥ ౨౮ ॥

దుఃస్థానపస్తదితరస్వగృహస్థితశ్చేత్

స్వక్షేత్రభావఫలమేవ కరోతి నాన్యతి

మన్దో మృగే సుతగృహే యది పుత్రసిద్ధిః

షష్ఠాధిపతకృతదోషఫలం చ నాత్ర ॥ ౨౯ ॥

రాశౌ స్థితిర్మిథో యోగో దృష్టిః కేన్ద్రేషు సంస్థితః ।

త్రికోణే వా స్థితిః పఞ్చప్రకారో బన్ధ ఈరితః ॥ ३० ॥

షోడశోఽధ్యాయః

ద్వాదశ భావఫల

లగ్ననవంశపతుల్యతనుః స్యాద్వీర్యయుత్తగ్రహతుల్యతనుర్వా

చన్ద్రసమేతనవాంశపవర్ణః కాదివిలగ్నవిభక్తభగాత్రః ॥౧॥

లగ్నేశే కేన్ద్రకోణే స్ఫుటకరనికరే స్వోచ్చభే వా స్వభే వా

కేన్ద్రాదన్యత్రసంస్థే నిధనభవనపే సౌమ్యయుక్తే విలగ్నే ।

దీర్ఘయుష్మాన్ధనాఢ్యో మహితగుణయుతో భూమిపాలప్రశస్తో

లక్ష్మీవాన్ సున్దరాఙ్గో దృఢతనురభయో ధార్మికః సత్కుటుమ్బీ ॥ ౨

సత్సంబన్ధయుతే కలేవరపతౌ సద్ధామవాసోఽథవా

సత్సఙ్గః ప్రబలగ్రహేణ సహితే విఖ్యాతభూపాశ్రయః ।

స్వోచ్చస్థే నృపతిః స్వయం స్వగృహగే తజ్జన్మభూమౌ స్థితిః

సఞ్చారశ్చరభే స్థితిః స్థిరగృహే ద్వద్వం ద్విరూపం ఫలమ్ ॥3॥

విఖ్యాతః కిరణోజ్వలే తనుపతౌ సుస్థే సుఖీ వర్ధనో

దుఃస్థే దుఃఖ్యసదృక్షనీచభవనే వాసో నికృష్టస్థలే ।

స్వస్థో జీవతి శక్తిమత్యుదయభే వర్ధిష్ణురూర్జస్వలో

నిఃశక్తౌ నిహతో విపద్భిరసకృత్క్షిన్నో భవేదాతురః ॥ ४ ॥

అర్థస్వామిని ముఖ్యభావజుషి సత్స్వార్థే కుటుమ్బశ్రియా

సర్వోత్కృష్టగుణో ధనీ చ సుముఖీ స్యాద్దూరదర్శీ నరః ।

సమ్బన్ధే సవితుర్ద్వితీయపతినా లోపకారక్షమాణ్

విద్యామర్థమవాప్నుయాదథ శనేః క్షుద్రాల్పవిద్యారతః ॥౫॥

జైవే వైదికధర్మశాస్త్రనిపుణో బౌధేఽర్థశస్త్రే పదుః

శృఙ్గరోక్తి పటుర్భృగోహిమరుచేః కిఞ్చిత్కలావిద్భవేత్ ।

కౌజే కూరకలా పటుశ్చ పిశునో రాహౌ స్థితే లోహలః

కేతౌ భ్రశ్యదలీకవాగ్దనగతిః పాపైశ్చ మూఢోఽధనః ॥౬॥

బన్ధో యది స్యాత్తనుశౌర్యనాథగో

రన్యోన్యరాశిస్థతయోర్బలాఢ్యయోః ।

ధైర్యం చ శౌర్యం సహజానుకూలతాం

ప్రాప్నోత్యయం సాహసకార్యకర్తృతామ్ ॥ ౭॥

శౌర్యపే బలిని సద్గ్రహయుక్తే కారకేఽపి శుభభావముపేతే ।

భ్రాతృ వృద్ధిరథ వీర్యవిహీనే దుఃస్థనే భవతి సోదరనాశః ॥ ౮॥

అయుగ్మరాశౌ యది కారకేశౌ

గుర్వర్కభూసూనునిరీక్షితౌ చేత్ ।

ఓజో గృహః స్యాదది విక్రమాఖ్యః

పుంభ్రాతరస్త్వంశవశాద్భవేయుః ॥౯॥

దుఃస్థానే సుఖపే శశిన్యపి సతాం యోగేక్షణైర్వజితే

పాపాన్తఃస్థితిమత్యసద్గ్రహయుతే దృష్టే జనన్యా మృతిః

ఏతౌ ద్వావపి వీర్యగౌ శుభయుతౌ దృష్టౌ శుభైర్బన్ధుగై

మాతుః సౌఖ్యకరౌ విధోశ్చ సుఖగైః సౌమ్యైర్వదేత్తత్సుఖమ్ ॥౧౦॥

లగ్నేశే సుఖగేఽథవా సుఖపతౌ లగ్నే తయోరీక్షణీ

యోగే వా శశినస్తథా యది కరోత్యన్త్యాం స్వమాతుః క్రియామ్ ।

అన్యోన్యం యది శత్రునీచభవనే షష్ఠాష్టమే వా తయో

ర్మాతుర్నోపకరోతి నాశసగయే బన్ధస్తయోర్వా న చేత్ ॥౧౧॥

మాతృభావోక్తవద్వాచ్యం పితృభ్రాతృసుతాదిషు ।।

భావకరకభావేశలగ్నలగ్నేశ్వరైర్వదేత్ ॥ ౧౨॥

సుస్థౌ సుఖేశభృగుజౌ తనుబన్ధుయుక్తౌ

వాన్దోలికాం జనపతేశ్వరతాం విధత్తః ।

స్వర్ణద్యనర్ఘ్యమణిభూషణపట్టశయ్యా

కామోపభోగకరణాని చ గోగజాశ్వాన్ ॥౧౩॥

దుఃస్థే సుఖేశే కుజసూర్యక్తే

సుఖేఽపి వా జన్మగృహం ప్రదగ్ధమ్ ।

జీర్ణం తమోమన్దయుతేఽరియుక్తే

పరైర్వృతం గోక్షితివాహనాద్యమ్ ॥ ౧౪ ॥

సౌమ్యర్క్షంశే సౌమ్యయుక్తే పఞ్చమే వా తదీశ్వరే ।

వైశేషికాంశే సద్భావే ధీమాన్నిష్కపటీ భవేత్ ॥ ౧౫ ॥

స్థితిః పాపానాం వా ద్విషతి బలయుక్తారిపతినా

యుతో వా దృష్టో వా యది రిపుగృహే వా తనుపతిః ।

అరీశః కేన్ద్రే వాఽప్యశుభఖగసంవీక్షితయుతో

రిపూణాం పీడాం ద్రాగ్భృశమపరిహార్యం వితనుతే ॥౧౬॥

షష్ఠేశ్వరాదతిబలిన్యుదయాధినాథే

సౌమ్యగ్రహాంశసహితే శుభదృష్టయుక్తే ।

సౌఖ్యేశ్వరేఽపి సబలే యది కేన్ద్రకోణే

ష్వారోగ్యమాగ్యసహితో దృఢగాత్రయుక్తః ॥౧౭॥

శతునాథే తు దుఃస్థానే నీచమూఢారిసంయుతే

టస్మాద్బలాధ్యేలగ్నేశే శతృనాశం రవౌ శుభే ॥౧౮॥

యద్భావేశయుతో వైరినాథో యద్భావసంశ్చితః ।

షష్ఠస్థితో యద్భావేశస్తే భావాఃశతృతాం యయుః ॥ ౧౯ ॥

సత్సంబన్ధయుతే సప్తర్క్షే తదీశే బలాన్వితే ।

పతిపుత్రవతీ షఢ్వీ భార్యా సక్ర్గుణైర్వృతా ॥ ౨౦॥

కే(న్ద్రాదన్యత్ర రన్ధ్రేశే లగ్నేశాద్దుర్బలే సతి ।

నాధిన విఘ్నో న క్లేశో నృణామాయుశ్చిరం భవేత్ ॥ ౨౧॥

ధర్మే కుజే వా సూర్య వా దుఃస్థే తన్నాయకే సతి ।

పాపమధ్యగతే వాఽపి పితుర్మరణమాదిశేత్ ॥ ౨౨॥

దివా సూర్యే నిశా మన్దే సుస్థే శుభనిరీక్షితే ।

ధర్మేశే బలసంయుక్తే చిరం జీవతి తత్పితా ॥౨౩॥

మన్దారయోః శీతరుచౌ చ సూర్యే త్రికోణగే తజ్జననీపితృభ్యామ్ ।

త్యక్తో భవేచ్చక్రపురోహితేన దృష్టే తనూజోఽస్తి సుఖీ చిరాయుః ॥ ౨౪ ॥

శనిర్భగ్యాధిపః స్యాచ్చేచ్చరస్థో న శుభేక్షితః ।

సూర్యే దుఃస్థానగేఽప్యన్యపితరం హ్యుపజీవతి ॥౨౫॥

ధర్మే తదీశే వా మన్దయుక్తే దృష్టేఽపి వా చరే ।

జాతో దత్తో భవేన్నూనం వ్యయేశే బలశాలిని ॥౨౬॥

నభసి శుభఖగే వా తత్పతౌ కేన్ద్రకోణే

బలిని నిజగృహోచ్చే కర్మగే లగ్నపి వా ।

మహితపృథుయశాః స్యాద్ధర్మకర్మప్రవృత్తిః

నృపతిసదృశభాగ్యం దీర్ఘమాయుశ్చ తస్య ॥౨౭॥

ఉర్జస్వీ జనవల్లభే దశమగే సూర్యే కుజే వా మహత్

కార్యం సాధయతి ప్రతాపబహులం ఖేశశ్చ సుస్థో యది ।

సవ్యాపారవ్రీ క్రియం వితనుతే సౌమ్యేషు సచ్చలాధితాం

కర్మస్థేష్వహిమన్దకేతుషు భవేద్దుష్కర్మకారీ నరః ॥౨౮॥

లాభేశే యద్భావనాథయుక్తే యద్భావగేఽపి వా ।

భావం తదనురూపస్య వస్తునో లాభగైరపి ॥౨౯॥

వ్యయస్థితో యద్భావేశో వ్యయేశో యత్ర తిష్ఠతి ।

తస్య భావస్యానురూపవస్తునో నాశమాదిశేత్ ॥౩౦॥

భావేశస్థితభంశకోణమపి వా భావం తు వా లగ్నపో

లగ్నేశస్థితభాంశకోణముదయం వాఽయాతి భావాధిపః ।

సంయోగేఽపి విలోకనేఽపి చ తయోస్తద్భావసిద్ధిం తదా

బ్రూయాత్కారకయోగతస్తనుపతేర్లగ్నాచ్చ చన్ద్రాదపి ॥ ౩౧॥

యద్భావేశాస్థతర్క్షంశత్రికోణస్థే గురుర్యదా ।

గోచరే తస్య భావస్య ఫలప్రాప్తిం వినిర్దిశేత్ ॥ ౩౨॥

లగ్నారినాథయోగే తు లగ్నేశాద్దుర్బలే రిపౌ ।

తదా తద్వశగః శత్రువీపరితమతోఽన్యథా ॥౩౩॥

యద్భావపస్య తనుపస్య భవత్యరిత్వా

త్తత్కాలశత్రు వశతోఽరిమృతిస్థితో వా ।

స్పర్ధాం తదా వదతు నేత చ గోచరస్థ

స్తద్వత్సుహృత్త్వమపి సంయుతిమైత్రతశ్చ ॥ ౩౪ ॥

లగ్నేశయద్భావపయోస్తు యోగో

యదా తదా తత్ఫలసిద్ధికాలః ।

భావేశవీర్యే శుభమన్యథాన్య

ల్లగ్నాచ్చ చన్ద్రాదపి చిన్తనీయమ్ ॥ ౩౫ ॥

సప్తదశోఽధ్యాయః

నిర్యాణప్రకరణ

తత్తద్భావాదష్టమేశస్థితాంశే తత్త్రికోణగే ।

వ్యయేశస్థితభంశే వా మన్దే తద్భావనాశనమ్ ॥౧॥

రన్ధ్రేశే గులికో మన్దః ఖరద్రేక్కాణపోఽపి వా ।

యత్ర తిష్ఠతి తద్భంశత్రికోణే రవిజే మృతః ॥౨॥

ఉద్యద్దృగాణనాథస్య తథా రన్ధ్రాధిపస్య చ ।

రన్ధ్రద్రేక్కాణపస్యాపి భాంశకోణే గురౌ మృతిః ॥౩॥

స్వస్ఫుటద్వాదశాంశే వా రన్ధ్రేశస్థనవాంశకే ।

లగ్నేశస్థనవాంశే వా తత్త్రికోణేఽపి వా మృతిః ॥ ౪ ॥

రన్ధ్రభోర్వా భానోర్వా భానోర్వాభాంశకోణం గతే విధౌ ।

మృతిం వదేత్సర్వమేతల్లగ్నాచ్చన్ద్రాచ్చ చిన్తయేత్ ॥౫॥

లగ్నేశహీనయమకణ్టకభాంశకోణం

ప్రాప్తేఽథవా శనివిహీనహిమాంశుభాంశమ్ ।

యాతే గురౌ స్వమరణన్త్వథ రాహుహీన

భూసూనుభాంశకగురౌ సహజప్రణాశః ॥౬॥

భానోః కణ్టకవర్జితస్య భవనాంషే వా త్రికోణే గురౌ

తాతో నశ్యతి కణ్టకోనగులికర్క్షంశత్రికోణే శనౌ ।

అర్కోనేన్దుగృహంశకోణగగురౌ చన్ద్రోనమన్దాత్మజ

క్షేత్రేంఽశేఽప్యథవా త్రికోణగృహగే మన్దే జనన్యా మృతి ॥ ౭॥

వదేత్ప్రత్యరినక్షత్రనాథాచ్చ యమకణ్టకమ్ ।

త్యక్త్వా తద్భవనే కోణే గురౌ పుత్రవినాశనమ్ ॥ ౮॥

లగ్నార్కమాన్దిస్ఫుటయోగరాశేరధీశ్వరో యద్భవనోపగస్తు ।

తద్రాశిసంస్థే పురుహూతవన్ద్యే తత్కోణగే వా మృతిమేతి జాతః ॥౯॥

మాన్దిస్ఫుటే భానుసుటం విశోధ్య

రాశ్యంశకోణే రవిజే మృతః స్యాత్ ।

ధూమాదిప-చగ్రహయోగరాశి

ద్రేక్కాణయాతేఽర్కముతే చ మృత్యుః ॥౧౦॥

విలగ్నమన్దిస్ఫుటయోగభాంశం

నిర్యాణమాసం ప్రవదన్తి తజ్జ్ఞాః ।

నిర్యాణచన్ద్రో గులికేన్దుయోగో

లగ్నం విలగ్నార్కిసుతేన్దుయోగః ॥౧౧॥

మాన్దిస్ఫుటోదితనవాంశగతేఽమరడ్యే

తద్ద్వాదశాంశసహితే దిననాథసూనౌ ।

ద్రేక్కాణకోణభవనే దినపే చ మృత్యు

లగ్నే న్దుమాన్దియుతభేశగతోదయే స్యాత్ ॥౧౨॥

గులికం రవిసూనుం చ గుణిత్వా నవసంఖ్యయా ।

ఉభయోరైక్యరాశ్యంశగృహగే రవిజే మృతిః ॥౧౩॥

స్ఫుటే విలగ్ననాథస్య విశోధ్య యమకణ్టకమ్ ।

తద్రాశినవభాగస్థే జీవే మృత్యుర్న సంశయః ॥౧౪॥

షష్ఠావసానరన్ధ్రేశస్ఫుటైక్యభవనం గతే ।

తత్త్రికోణోపగే వాఽపి మన్దే మృత్యుభయం నృణామ్ ॥ ౧౫ ॥

ఉద్యద్దృగాణపతిరాశిగతే సురేడ్యే

తస్య త్రికోణమపి గచ్ఛతి వా వినాశమ్ ।

రన్ధ్రత్రిభాగపతిమన్దిరగేఽథ మన్దే

ప్రాప్తే త్రికోణమథవాస్య వదన్తి మృత్యుమ్ ॥౧౬॥

విలగ్నజన్మాష్టమరాశినాథయోః

ఖరత్రిభాగేశ్వరయోస్తయోరపి ।

శశాఙ్కమాన్ద్యోరపి దుర్బలాంశక

త్రికోణగే సూర్యసుతే మృతిర్భవేత్ ॥ ౧౭ ॥

లగ్నాధిపస్థితనవాంశకరాశితుల్యం

రన్ధ్రాధిపస్య గృహమాపతితే ఘటేశే ।

తస్మిన్వదేన్మరణయోగమనేకశాస్త్ర

సంక్షుణ్ణఖిన్నమతిభిః పరికీర్తితం తత్ ॥ ౧౮ ॥

శశాఙ్కసంయుక్తదృగాణపూర్వతః

ఖరత్రిభాగేశగృహం గతేఽపి వా ।

త్రికోణగే వా మరణం శరీరిణాం

శశిన్యథ స్యాత్తనురన్ధ్రరిఃఫగే ॥ ౧౯ ॥

నిధనేశ్వరగతరాశౌ భానావిన్దౌ తు భానుగతరాశౌ ।

నిధనాధిపసంయుక్తే నక్షత్రే నిర్దిశేన్మరణమ్ ॥౨౦॥

యో రాశిర్గుర్లికోపేతః తత్రికోణగతే శనౌ ।

మరణం నిశిజాతానాం దివిజానాం తదస్తకే ॥౨౧॥

గురురాహుస్ఫుటైక్యస్య రాశిం యాతో గురుర్యదా ।

తదా తు నిధనం విద్యాత్త్రికోణగతోఽథవా ॥౨౨॥

అష్టమస్య త్రిభాగాంశపతిస్థితగృహం శనౌ ।

తదీహనవభాగర్క్షం గతే వా మరణం భవేత్ ॥ ౨౩॥

జన్మకాలే శనౌ యస్య జన్మాష్టమపతేరపి ।

రాశేరంశకరాశేర్వా త్రికోణస్థే శనౌ మృతః ॥ ౨౪ ॥

నిశీన్దురాశౌ చేజ్జన్మ మాన్దిభేఽంశే మృతిః ।

దివార్కభే చేత్తద్ద్యూనత్రికోణే వా శనౌ మృతిః ॥౨౫॥

రన్ధ్రేశ్వరాద్యావతి భే మాన్దిస్తావతి భే తతః ।\

శనిశ్చేన్మరణం బ్రూయాదితి సద్గురుభాషితమ్ ॥ ౨౬॥

జన్మకాలీనమృగుజాత్కామశతృ వ్యయే రవౌ ।

మరణం నిశ్చితం బృయాదితి సద్గురుభాషితమ్ ॥౨౭॥

తిష్ఠన్త్యష్టమరిఃషష్ఠపతయో రన్ధ్రత్రిభాగేశ్వరో

మాన్దిర్యద్భవనేషు తేష్వపి గృహేష్వార్కిడయసూర్యేన్దవః ।

సర్వే చారవశాత్ప్రయాన్తి హి యదా మృత్యుస్తదా స్యాన్నృణాం

తేషామంశవశాద్వదన్తు నిధనం తత్త్రికోణేఽపి వా ॥ ౨౮॥

అష్టాదశోఽధ్యాయః

ద్విగ్రహయోగ

తిగ్మాంశుర్జనయత్యుషేశసహితో యన్త్రాశ్మకారం నరం

భౌమేనాఘరతం బుధేన నిపుణం ధీకీర్తిసౌఖ్యాన్వితమ్ ।

కూరం వాక్పతినాన్యకార్యనిరతం శుక్రేణ రఙ్గాయుధైర్

లబ్ధస్వం రవిజేన ధానుకుశలం భాణ్డప్రకారేషు వా ॥౧॥

కూట్రాన్న్యసవకుంభపణ్యమశివం మాతుః సవక్రః శశీ

సజ్న్యః ప్రశ్చితవాక్యమర్థనిపుణం సౌభాగ్యకీర్త్యన్వితమ్ ।

విక్రన్తం కులముఖ్యమస్థిరమతిం చిత్తేశ్వరం సాఙ్గిరా

వస్త్రాణాం ససితః క్రియాదికుశలం సార్కిః పునర్భ్యాసుతమ్ ॥౨॥

మూలాదిస్నేహకూటైవహరతి వణిగ్బాహుయోద్ధా ససౌమ్యే

పుర్యధ్యక్షః సజీవే భవతి నరపతిః ప్రాప్తవిత్తో ద్విజో వా ।

గోపో మల్లోఽథ దక్షః పరయువతిరతో ద్యూతకృత్సాసురేజ్యే

దుఃఖార్తోఽసత్యసన్ధః ససవితృతనయే భూమిజే నిన్దితశ్చ ॥౩॥

సౌమ్యే రఙ్గచరో బృహస్పతియుతే గీతప్రియో నృత్యవిద్

వాగ్మీ భూగణపః సితేన మృదునా మాయాపటుర్లమ్పటః ।

సద్విద్యో ధనదారవాన్ బహుగుణః శుక్రేణ ఉక్తే గురౌ

జ్ఞేయః శ్మశ్చకరోఽసితేన ఘటకృజ్జాతోఽన్నకారోఽపి ॥ ౪॥

అసితసితసమాగమేఽల్పచక్షు

యువతిసమాశ్చయసమ్ప్రవృద్ధవిత్తః ।

భవతి చ లిఖిపుస్తకచిత్రవేత్తా

కథితఫలైః పరతో వికల్పనీయాః ॥ ౫ ॥

భూపో విద్వాన్ భూపతిర్భూపతుల్య

శ్చన్ద్రే మేషే మోషకో నిర్ధనశ్చ ।

నిస్స్వః స్తేనో లోకమాన్యో మహీశః

స్వాఢ్యః ప్రేష్యశ్చాపి దృష్టే కుజాద్యైః ॥ ౬ ॥

యుగ్మస్థేఽయోజీవిభూపజ్ఞ్యధృష్టా

శ్చన్ద్రే దృష్టే తన్తువాయోఽధనీ చ ।

స్వర్క్షే యోధప్రాజ్ఞ్యసూరిక్షితీశా

లోహాజీవో నేత్రరోగీ క్రమేణ ॥ ౭ ॥

రాజా జ్యోతిర్విద్ధనాఢ్యో నరేన్ద్రః

సింహే చన్ద్రే నాపితః పార్థివేన్ద్రః ।

దక్షో భూపః సైన్యపః కన్యకాయాం

నిష్ణాతః స్యాద్భూమినాథశ్చ భూపః ॥ ౮ ॥

శఠో నృపస్తౌలిని రుక్మకార

శ్చన్ద్రే వణిక్ స్యాత్ప్రఘునః ఖలశ్చ ।

కీటే నృపో యుగ్మపితా మహీశః

స్యాద్వస్త్రజీవీ వికృతాఙ్గవిత్తః ॥౯॥

ధూర్తో హయాఙ్గే స్వజనం జనేశం

నరౌఘమాశ్రిత్య శఠః సదమ్భః ।

భూపో నరేశః క్షితిపో విపశ్చి

ద్ధనీ దరిద్రో మకరే హిమాంశౌ ॥౧౦॥

కుంభేఽన్యదారనిరతః క్షితిపో నరేన్ద్రో

వేశ్యాపతిర్నృవపరో హిమగౌ నృమాన్యః ।

అన్త్యేఽఘకృత్పటుమతిర్నృపతిశ్చ విద్వాన్

దోషైకదృగ్గురతికృచ్చ కుజాదిదృష్టే ॥౧౧॥

చన్ద్రమా కే విభిన్న నవాంశోం మేం హోనే కా అఉర ఉస పర

వివిధ గ్రహోం కీ దృష్టి కా ఫల

ఆరక్షకో వధరుచిః కుశలశ్చ యుద్ధే

భూపోఽర్థవాన్కలహకృత్క్షితిజాంశసంస్థే ।

మూల్ఽన్యదారనిరతః సుక్విః సితాంశే

సత్కావ్యకృత్సుఖపరోఽన్యకలత్రగశ్చ ॥ ౧౨ ॥

బౌధే హి రఙ్గచరచోరకవిన్ద్రమన్త్రి

గేయజ్ఞ్యశిల్పనిపుణః శహిని స్థితేఽంశే ।

స్వాంశేఽల్పగాత్రధనలుబ్ధతపస్విముఖ్యః

స్త్రీప్రేశ్యకృత్యనిరతశ్చ నిరీక్ష్యమాణే ॥౧౩॥

సక్రోధో నరపతిసంమతో నిధీశః

సింహాంశే ప్రభురసుతోऽతిర్హింస్రకర్మా ।

జీవాంశే ప్రథితబలో రణోపదేష్టా

హాస్యజ్ఞః సచివవికామవృద్ధశీలః ॥ ౧౪ ॥

అల్పాపత్యో దుఃఖితః సత్యపి స్వే

మానాసక్తః కర్మణి స్వేऽనురక్తః ।

దుష్టస్త్రీష్టః కోపనశ్చార్కిభాగే

చన్ద్రే భానౌ తద్వదిన్ద్వాదిదృష్టే ॥ ౧౫ ॥

సూర్యాదితోऽత్రాంశఫలం ప్రదిష్టం

జ్ఞేయం నవాంశస్య ఫలం తదేవ ।

రాశీక్షణే యత్ఫలముక్తమిన్దో

స్తద్వాదశాంశస్య ఫలం హి వాచ్యమ్ ॥౧౬॥

వర్గోత్తమస్వపరగేషు శుభం యదుక్తం

తత్పుష్టమధ్యలఘుతాఽశుభముత్క్రమేణ ।

వీర్యాన్వితోఽంశకపర్తినరుణద్ధి పూర్వం

రాశీక్షణస్య ఫలమంశఫలం దదాతి ॥ ౧౭ ॥

ఏకోనవింశోఽధ్యాయః

దశాఫల

భక్త్యా యేన నవగ్రహా బహువిధైరారాధితాస్తే చిరం

సన్తుష్టాః ఫలబోధహేతుమదిశన్సానుగ్రహం నిర్ణయమ్ ।

ఖ్యాతాం తేన పరాశరేణ కథితాం సంగృహ్య హోరాగమాత్

సారం భూరిపరీక్షయాతిఫలితాం వక్ష్యే మహాఖ్యాం దశామ్ ॥౧॥

అగ్న్యాదితారపత్యో రవిచన్ద్రభౌమ

సర్పమరేణ్యశనిచన్ద్రజకేతుశుక్రాః ।

తేనే నటః సనిజయా చటుధాన్యసౌమ్య

స్థనే నఖా నిగదితాః శరదస్తు తేషాం ॥౨॥

తృక్షస్య గమ్యా ఘటికా దశాబ్ద

నిఘ్నా నతాప్తా స్వదశాబ్దసంఖ్యా ।

రూపైర్నగైః సంగుణయన్నతేన

హృతాస్తు మాసా దివసాః క్రమేణ ॥౩॥

రవిస్ఫుటం తజ్జననే యదాసీత్

తథా విధశ్చేత్ప్రతివర్షమర్కః ।

ఆవృత్తయః సన్తి దశాబ్దకానాం

భాగక్రమాత్తద్దివసాః ప్రకల్ప్యాః ॥ ౪॥

దశాఫల

భానుః కరోతి కలహం క్షితిపాలకోప

మాకస్మికం స్వజనరోగపరిభ్రమం చ ।

అన్యోన్యవైరమతిదుఃసహచిత్తకోపం

గుప్త్యర్థధాన్యసుతదారకృశానుపీడామ్ ॥౫॥

క్రౌర్యధ్విభూపైః కలహైర్ధనాప్తిం

వనాద్రిసంచారమతిప్రసిద్ధిమ్ ।

కరోతి సున్థో విజయం దినేశ

స్తైక్ష్ణ్యం సదోద్యోగరతిం సుఖం చ ॥౬॥

మనఃప్రసాదం ప్రకరోతి చన్ద్రః

సర్వార్థసిద్ధిం సుఖభోజనం చ ।

స్త్రీపుత్రభూషామ్బరరత్నసిద్ధీం

గోక్షేత్రేలాభం ద్విజపూజనం చ ॥౭॥

బలేన సర్వం శశినస్తు వాచ్యం

పూర్వే దశాహే ఫలమత్ర మధ్యమ్ ।

మధ్యే దశహే పరిపూర్ణవీర్యం

తృతీయేభాగేఽల్పఫలం క్రమేణ ॥ ౮ ॥

భౌమస్య స్వదశాఫలాని హుతభుగ్భూపాహవాద్యైర్ధనం

భైషజ్యానృతవఞ్చనైశ్చ వివిధైః క్రౌర్యైర్ధనస్యాగమః ।

పిత్తాసృగ్జ్వరబాధితశ్చ సతతం నీచాఙ్గనాసేవనం

విద్వేషః సుతదారబన్ధుగురుభిః కష్టోఽన్యభాగ్యే రతః ॥౯॥

సౌమ్యః కరోతి సుహృదాగమమాత్మసౌఖ్యం

విద్వత్ప్రశంసితయశశ్చ గురుప్రసాదమ్ ।

ప్రాగల్భ్యముక్తివిషయేఽపి పరోపకారం

జాయాత్మజాదిసుహృదాం కుశలం మహత్త్వమ్ ॥౧౦॥

ధర్మక్రియాప్తిమమరేన్ద్రగురుర్విధత్తే

సంతానసిద్ధిమవనీపతిపూజనం చ ।

శ్లాఘ్యత్వమున్నతజనేషు గజాశ్వయాన

ప్రాప్తిం వధూసుతసుహృద్యుతిమిష్టసిద్ధిమ్ ॥౧౧॥

క్రీడాసుఖోపకరణాని సువాహనాప్తిం

గోరత్నభూషణనిధిప్రమదాప్రమోదమ్ ।

జ్యానక్రియాం సలిలయానముపైతి శౌక్రయాం

కల్యాణకర్మబహుమానమిలాధినాథాత్ ॥౧౨॥

పాకేఽర్కజస్యనిజదారసుతాతిరోగాన్

వాతోత్తరాన్కృషివినాశమసత్ప్రలాపమ్ ।

కుస్త్రీరతిం పరిజనైర్వియుతిం ప్రవాస

మాకస్మికం స్వజనభూమిసుఖార్థనాశమ్ ॥౧౩॥

కుర్యార్థహిః క్షితిపచోరవిషాగ్నిశస్త్ర

భీర్తిం సుతార్తిసతివిభ్రమబన్ధునాశమ్ ।

నీచావమాననమతిక్రమతోఽపవాదం

స్థానచ్యుతిం పదహోతిం కృతకార్యహానిమ్ ॥౧౪॥

విధుంతుదే శుభాన్వితే ప్రశస్తభావసంయుతే

దశా శుభప్రదా తదా మహీపతుల్యభూతిదా ।

అభీష్టకార్యసిద్ధయో గృహే సుఖస్థితిర్భవే

దచఞ్చలార్థసంచయాః క్షితౌ ప్రసిద్ధకీర్తయః ॥౧౫॥

పథోనమీనాలిగతస్య రాహో

ర్దశావిపాకే మహితం చ సౌఖ్యమ్ ।

దేశాధిప్త్యం నరవాహనాప్తి

ర్దశావసానే సకలస్య నాశః ॥౧౬॥

కేతోర్దశాయామరిచోరభూపైః

పీడా చ శస్త్రక్షతముష్ణరోగః ।

మిథ్యాపవాదః కులదూషితత్వం

వహ్నేర్భయం ప్రోషణమాత్మదేశాత్ ॥ ౧౭ ॥

అథ తరణిదశాయాం క్రౌర్యభూపాలయుద్ధౌ

ర్ధనమనలచతుష్పాత్పీడనం నేత్రతాపః ।

ఉదరదశనరోగః పుత్రదారార్తిరుచ్చై

ర్గురుజనవిరహః స్యాద్భృత్యనాశోఽర్థహానిః ॥ ౧౮ ॥

శిశిరకరదశాయాం మన్త్రదేవద్విజోర్వీ

పతిజనితవిభూతిః స్త్రీధనక్షేత్రసిద్ధిః ।

కుసుమవసనభూషాగన్ధనానారసాప్తి

ర్భవతి ఖలవిరోధః స్వక్షయో వాతరోగః ॥౧౯॥

క్షితితనయదశాయాం క్షేత్రవైరక్షితిశ

ప్రతిజనితవిభూతిః స్యాత్పశుక్షేత్రలాభః ।

సహజతనయవైరం దుర్జనస్త్రీషుసక్తి

దర్శనరుధిరపిత్తవ్యాధిరర్థోపహానిః ॥ ౨౦॥

అసురవరదశాయాం దుఃస్వభావోఽథవా స్యా

దతిగహనగదార్తిః సూనునార్యోర్వినాశః ।

విషభయమరిపీడావీక్షణోద్ధర్వాఙ్ఘ్రీరోగః

సుహృది కృషవిరోధో భూపతేర్ద్వేషలాభః ॥ ౨౧॥

అమరగురుదశాయామమ్బరాద్యర్థసిద్ధిః

పరిజనపరివారప్రౌఢిరత్యర్థమానః ।

సుతధనసుహృదాప్తిః సాధువాదాప్తపూజా

భవతి గురువియోగః కర్ణరోగః కఫార్తిః ॥ ౨౨ ॥

రవితనయదశాయాం రాష్ట్రపీడాప్రహార

ప్రతిజనితవిభూతిః ప్రేష్యవృద్ధాఙ్గనాప్తిః ।

పశుమహిషవృషాప్తిః పుత్రదారప్రపీడా

పవనకఫగుదార్తిః పాదహస్తాఙ్గతాపః ॥ ౨౩॥

శశితనయదశాయాం శశ్వదాచార్యసిద్ధి

ర్ద్విజజనితధనాప్తిః క్షేత్రేగోవాజిలాభః ।

మనవరసురపూజా విత్తసంధాతసిద్ధిః

ప్రభవతి మరుదుష్టశ్లేష్మరోగప్రపీడా ॥ ౨౪ ॥

శిఖిజనితదశాయాం శోకమోహౌఽఙ్గనాభిః

ప్రభుజనపరిపీడా విత్తనాశోఽపరాధః ।

ప్రభవతి తనుభాజాం స్వీయదేశా

దృశనచరణరోగః శ్లేష్మన్తాపనం చ ॥ ౨౫ ॥

భృగుతనయదశాయామఙ్గనారత్నవస్త్ర

ద్యుతిమిధిధనభూషావాజిశయ్యాసనాప్తిః ।

క్రయకృషిజలయానప్రాప్తవిత్తాగమో వా

భవతి గురువియోగో బాన్ధవాతిర్మనోరుక్ ॥ ౨౬ ॥

వింశోఽధ్యాయః

అన్తర్దశాఫల

భావేశ్వరేణ ప్రబలేన యేన యద్యత్ఫలం హీనబలేన యేన ।

యదానుభోక్తవ్యమనన్యసమ్యక్సంసూచయిష్యత్యథ సంగ్రహేణ ॥౧॥

లగ్నే బలిష్ఠే జగతి ప్రభుత్వం సుఖస్థితి దేహబలం సువర్చః ।

ఉపర్యుపర్యభ్యుదయాభివృద్ధిం ప్రాప్నోతి బాలేన్దువదేష జాతః ॥ ౨॥

పాకేఽర్థనాథస్య కుటుమ్బసిద్ధిం

సత్పుత్రికాప్తిం సుఖభోజనం చ ।

ప్రాప్నోతి వాగ్జీవికయా ధనాని

వక్తా సదుక్తిం సదసి ప్రశస్తామ్ ॥ ౩॥

శౌర్యే సవీర్యే సహజానుకూల్యం

సణ్తోషవాతశ్రివణం చ శౌర్యం ।

సేనాపతిత్వం లభతేఽభిమానం

జనాశ్రయం సద్గుణభాజనత్వమ్ ॥ ४॥

బన్ధూపకారం కృషకర్మసిద్ధిం స్త్రీసఙ్గమం వాహనలాభమేతి ।

క్షేత్రం గృహం నూతనుమర్థసిద్ధిం స్థానంప్రశస్తం చ సుఖేశ్దాయే ॥५॥

పుత్రప్రాప్తిం బన్ధువిలాసం నృపతీనాం

సాచివ్యం వా ధీశదశాయాం బహుమానమ్ ।

ప్రాజ్ఞ్యైర్భోజ్యైర్మృష్టమిహాశ్నాతి దదాతి

శ్రేయస్కార్యం సజ్జనశస్తం స విదధ్యాత్ ॥६॥

రిపూన్నిహన్తి సాహసైరరీశ్వరస్య వత్సరే ।

అరోగతానుదారతామధృష్యతామతిశ్రియమ్ ॥७॥

సమ్పాద్య వస్త్రాభరణాని శయ్యాం

ప్రీతో రమణ్యా రమతేఽతివీర్యః ।

కరోతి కల్యాణమహోత్సవాదీన్

సన్తోషయాత్రాం చ మదేశదాయే ॥८॥

ఋణవిమోచనముఌచ్ఛతిమాత్మనః

కలహకృత్యనివృత్తిముపైతి సః ।

మహిషపశ్వజభృత్యజనాగమం

వయసి రన్ధ్రపతేర్బలశాలినః ॥౯॥

స్త్రీపుత్రపౌత్రైః సహబన్ధువర్గై

ర్భాగ్యంశ్రియం చానుభవత్యజస్రమ్ ।

శ్రేయాంసి కార్యాణ్యవనీశపూజాం

భాగ్యేశదాయే విజదేవభక్తిమ్ ॥౧౦॥

యత్కార్యమారబ్ధముపైత్యనేన

తస్యైవ సిద్ధిం సుఖజీవనం చ ।

కీర్తిం ప్రతిష్ఠాం కుశలప్రవృత్తిం

మానోన్నతిం కర్మపతేర్దశాయామ్ ॥౧౧॥

ఏశ్వర్యమవ్యాహతమిష్టబన్ధు

సమాగమం భృత్యజనాంశ్చ దాసాన్ ।

సంసారసౌభాగ్యమహోదయం చ

లభేత లాభాధిపతేర్దాశాయామ్ ॥ ౧౨ ॥

వ్యయేశితుర్వ్యయస్యతివ్యయం కరోతి సజ్జనే ।

అఘౌఘనాశినీం శుభక్రియాం మహీశమాన్యతామ్ ॥౧౩॥

వక్రగస్య నిజతుఙ్గసుహృత్

సుస్థానగస్య దశాఫలమేవమ్ ।

శతృనీచగృహమౌఢ్యషడన్త్య

ఛిద్రగస్య తు ఫలాన్యపి వక్ష్యే ॥౧౪॥

దుఃస్థేలగ్నపతౌ నిరోధనముపైత్యజ్ఞ్యాతవాసం భయం

వ్యాధ్యాధీనపరక్రియాభిగమనం స్థానచ్యుతిం చాపదమ్ ।

జాడ్యం సంసది వాక్కుటుమ్బచలనం దుష్పత్రికాం దృగ్రుజం

వాగ్దోషం ద్రవిణవ్యయం నృపభయం దుఃస్థే ద్వితీయాధిపే ॥౧౫॥

దుశ్చిక్యాధిపతౌ సహోదరమృతిం కార్యే దురాలోచనా

మన్తః‌శత్రు నిపీడనం పరిభవం తద్గర్వభఙ్గ వదేత్ ।

మాతృక్లేశమరిష్టమిష్ఠసుహృదాం క్షేత్రగృహోపప్లతిం

పశ్వశ్వాదివినాశనం జలభయం పాతాలనాథేఽబలే ॥౧౬॥

వీర్యోనే ప్రతిభాపతౌ సుతమృతిర్బుద్ధిభ్రమం పఞ్చనా

మధ్వానం హృదరామయం నరపతేః కోపం స్వశక్తిక్షయమ్ ।

చోరాదీభ్రుతిమనర్థతాం చ దమనం రోగాన్ బహూన్దుష్కృతిం

భృత్యత్వం లభతేఽవమానమయశః షష్ఠేశదాయే వ్రణమ్ ॥౧౭॥

జామాతుర్వ్యసనం కలత్రవిరహం స్త్రీహేత్వనర్థాగమం

యూనేశే విబలిన్యసత్యభిరతిం గుహ్యామయం చాటనమ్ ।

రన్ధ్రేశాయుషి శోకమోహమదమాత్సర్యాదిమూర్ఛ్రచ్ఛితిం

దారిద్ర్యం భ్రమణం వదేదపయశోవ్యాధీనవజ్ఞ్యం మృతిమ్ ॥ ౧౮ ॥

పూర్వోపాసితదేవకోపమశుభం జాయాతనూజాపదం

దౌష్కృత్యం స్వగురోః పితుశ్చ నిధనం దైన్యం శుభే దుర్బలే ।

యద్యత్కర్మ కరోతి తత్తదఫలం స్యాన్మానభఙ్గో నభో

భావే దుర్గుణతాం ప్రవాసమశుభం దుర్వృత్తమాపన్నతామ్ ॥ ౧౯ ॥

శ్రవణమశుభవాచాం భ్రతృకష్టం సుతాతిం

భవపవయసి దైన్యం వఞ్చనం కర్ణరోగమ్ ।

బహురుజమపమానం బన్ధనం సర్వసమ్పత్

క్షయమపరశశీవాఽయాతి రిఃఫేశదాయే ॥ ౨౦ ॥

మంజ్యాయాం యదగాచ్చ కారకవిధిశ్లోకేషు యజ్జల్పితం

కర్మాజీవనిరూపితం ఫలమిదం యద్రోగచిరతావిధౌ ।

యద్యస్యోక్షణయోగసంభవఫలం భావేశయోగోద్భవం

భావేశైరపి భావగైరపి ఫలం వాచ్యం దశాయామిహ ॥౨౧॥

వర్గోత్తమాంశస్థదశా శుభప్రదా

మిశ్రైవ సా చాస్తమితే చ నీచగే।

మృత్యువ్యయారీశదశాపహారయో

స్తత్ర స్థితస్యాప్యశుభం ఫలం భవేత్ ॥ ౨౨ ॥

క్రూరగ్రహస్యైవ దశాపహారే

త్రిపఞ్చసప్తర్క్షపతేర్విపాకే ।

తథైవ జన్మాష్టమనాథభుక్తౌ

చోరారిపీడాం లభతేఽతిదుఃఖమ్ ॥ ౨౩॥

శనేశ్చతుర్థీ చ గురోస్తు షష్ఠీ

దశా కుజాహ్యోర్యది ప-చమీ సా ।

కష్టం భవేద్రాశ్యవసానభాగ

స్థితస్య దుఃస్థానపతేస్తథైవ ॥ ౨౪ ॥

ఉర్ధ్వాస్యతుఙ్గభవనస్థితభూమిజస్య

కర్మాయగస్య హి దశా విదధాతి రాజ్యమ్ ।

జిత్వా రిపూన్విపులవాహనసైన్యయుక్తాం

రాజ్యశ్రియం వితనుతేఽధికమన్నదానమ్ ॥ ౨౫ ॥

స్వోచ్చస్థితో భృగుసుతో వ్యయకర్మగో వా

లాభేఽపి వాఽస్తరహితో న చ పాపయుక్తః ।

తస్యాబ్దపాకసమయే బహురత్నపూర్ణో

ధీమాన్విశాలవిభవో జయతి ప్రశస్తః ॥౨౬॥

నీచారిషష్ఠవ్యయసంశ్రితా హి

శుభాః ప్రయచ్ఛన్త్యశుభాని సర్వే ।

శుభేతరాస్త్వేషు గతాః ప్రయచ్ఛ

న్త్యమోఘదుఃఖాని దశాసు తేషమ్ ॥ ౨౭॥

దశేశత్రోరరిగేహభాజో

లగ్నేశశత్రోరపి వాఽథ భుక్తౌ ।

శత్రోర్భయం స్థానలయః తదాస్య

స్నిగ్ధోపి శతౄత్వముపైతి నూనమ్ ॥ ౨౮ ॥

యద్భావగః పాకపతిర్దశేశాత్

తద్భావజాతాని ఫలాని కుర్యాత్ ।

విపక్షరిఃషాష్టమభావగశ్చేద్

దుఃఖం విదధ్యాదితరత్ర సౌఖ్యమ్ ॥ ౨౯ ॥

స్వోచ్చత్రికోణస్వహితారినీచే

పూర్ణం త్రిపాదార్ద్ధపదాల్పశూన్యమ్ ।
క్రమాచ్ఛుభం చేదశుభం విలోమాట

మూఢే గ్రహే నీచసమం ఫలం స్యాత్ ॥౩౦॥

మన్దమాన్ద్యగుఖరేశరన్ధ్రపాః

తన్నవాంశపతయోఽపి యే గ్రహాః ।

తేషు దుర్బలదశా మృతిప్రదా

కష్టభే చరతి సూర్యనన్దనే ॥౩౧॥

మృతీశనాథస్థితభాంశకేశయోః

ఖరత్రిభాగేశ్వరయోర్బలీయసః ।

దశాగమే మృత్యుయుక్తభాంశక

త్రికోణగే దేవగురౌ తనుక్షయః ॥ ౩౨॥

చతుష్టయస్థా గురుజన్మలగ్నపా

భవన్తి మధ్యే వయసః సుఖప్రదాః ।

క్రమేణ పృష్ఠోభయమస్తకోదయ

స్థితోఽన్త్యమధ్యప్రథమేషు పాకదః ॥ ౩౩॥

యద్భావగో గోచరతో విలగ్నాత్

దశేశ్వరః స్వోచ్చసుహృద్గృహస్థః ।

తద్భావపుష్టిం కురుతే తదానీం

బలాన్వితశ్చేజ్జననేఽపి తస్య ॥ ౩౪ ॥

బలోనితో జన్మని పాకనాథో

మౌఢ్యం స్వనీచం రిపుమన్దిరం వా ।

ప్రాప్తశ్చ యద్భావముపైతి చారాత్

తద్భావనాశం కురుతే తదానీమ్ ॥ ౩౫ ॥

దశేశస్య తుఙ్గే సుహృద్రే దశేశాత్

త్రిషత్కర్మలాభత్రికోణాస్తభేషు ।

యదా చారగత్యా సమాయాతి చన్ద్రః

హుభం సంవిధత్తేఽన్యథా చేదరిష్టమ్ ॥ ౩౬ ॥

పాకప్రభుర్గోచరతః స్వనీచం

మౌఢ్యం యదాయాతి విపక్షభం వా ।

కష్టం విదధ్యాత్స్వగృహం స్వతుఙ్గం

వక్రం గతః సౌఖ్యఫలం తదానీమ్ ॥ ౩౭॥

పాకేశస్య శుభప్రదస్య భవనం తుఙ్గం ప్రపన్నే యదా

సూర్యే తత్ఫలసిద్ధిమేతి గురుణాప్యేవం ఫలం చిన్తయేత్ ।

నీచం కష్టఫలప్రదస్య చ దశానాథస్య వైరిస్థలం

ప్రాప్తే భాస్వతి గోచరేణ లభతే తస్యైవ కష్టం ఫలమ్ ॥ ౩౮ ॥

యేన గ్రహేణ సహితో భుజగాధినాథ

స్తత్ఖేటజాతగుణదోషఫలాని కుర్యాత్ ।

సర్పాన్వితః స తు ఖగః శుభదోఽపి కష్టం

దుఃఖం దశాన్త్యసమయే కురుతే విశేషాత్ ॥ ౩౯॥

ద్వావర్థకామావిహ మారకాఖ్యౌ

తదీశ్వరస్తత్ర గతో బలాఢ్యః ।

హన్తి స్వపాకే నిధనేశ్వరో వా

వ్యయేశ్వరో వఽప్యతిదుర్బలశ్చేత్ ॥ ౪౦॥

కేన్ద్రేశస్య సతోఽసతో।శుభశుభౌ కుర్యాద్ధశా కోణపాః

సర్వే శోభనదాస్త్రివైరిభవపా యద్యప్యనర్థప్రదాః ।

రన్ధ్రేశోఽపి విలగ్నపో యది శుభం కుర్యాద్రవిర్వా శశీ

యద్యేవం శుభదః పరాశరమతం తత్తద్ధశాయాం ఫలమ్ ॥ ౪౧॥

కోణాధీశః కేన్ద్రగః కేన్ద్రపో వా

కోణస్థశ్చేద్ ద్వౌ చ యోగప్రదౌ స్తః ।

ద్వావప్యేతౌ భుక్తికాలే దశాయా

మన్యోన్యం తౌ యోగదౌ సోపకారౌ ॥౪౨॥

న దిశేయుర్గ్రహాః సర్వే స్వదశాసు స్వభుక్తిషు ।

భవాశుభఫలం నృణామాత్మభావానురూపతః ॥ ౪౩॥

ఆత్మసమ్బన్ధినో యే చ యే యే నిజసర్ధామిణః ।

తేషామన్తర్దాస్వేవ దిశన్తి స్వదశాఫలమ్ ॥౪౪॥

కేన్ద్రత్రికోణనేతారౌ దోషయుక్తావపి స్వయమ్ ।

సమ్బన్ధమాత్రాద్వలినౌ భవేతాం యోగకారకో ॥ ౪౫ ॥

త్రికోణాధిపయోర్మధ్యే సమ్బన్ధో యేన కేనచిత్ ।

కేన్ద్రనాథస్య బలినో భవేద్యది స యోగకృత్ ॥ ౪౬ ॥

కేన్ద్రత్రికోణాధిపయోరైక్యే తౌ యోగకారకౌ ।

అన్యత్రికోణపతినా సంబన్ధో యది కిం పునః ॥౪౭॥

యోగకారకసమ్బన్ధాత్పాపినోఽపి గ్రహాః స్వతః ।

తత్తద్భుక్త్యానుసారేణ దిశేయుర్యోగికం ఫలమ్ ॥ ౪౮ ॥

స్వదశాయాం త్రికోణేశో శుక్తౌ కేన్ద్రపతేః శుభమ్ ।

దిశేత్సోఽపి తథా నో చేదసంబన్ధేఽపి పాపకృత్ ॥ ౪౯ ॥

కేన్ద్రాధిపత్యదోషస్తు బలవాన్ గురుశుక్రయోః ।

మారకత్వేఽపి చ తయోర్మారకస్థానసంస్థితిః ॥౫౦॥

బుధస్తదను చంద్రోఽపి భవేత్త్దను తద్విధః ।

పాపాశ్చేత్కేన్ద్రపతయః శుభదాశ్చోత్తరోత్తరమ్ ॥౫౧॥

యది కేన్ద్ర త్రికోణే వా నివసేతాం తమోగ్రహౌ ।

నాథేనాన్యతరస్యైవ సంబన్ధాద్యోగకారకౌ ॥౫౨॥

తమోగ్రహౌ శుభారూఢౌఽసంబద్ధౌ యేన కేనచిత్ ।

అన్తర్దశానురూపేణ భవేతాం యోగకారకౌ ॥౫౩॥

ఆరమ్భో రాజయోగస్య భవేన్మారకభుక్తిషు ।

ప్రథయన్తి తమారభ్య క్రమశః పాపభుక్తయః ॥ ౫౪॥

రన్ధ్రస్థరన్ధ్రేక్షకరన్ధ్రనాథ

రన్ధ్రత్రిభాగాధిపమాన్దిభేశాః ।

దుఃఖప్రదాస్తేష్వపి దుర్బలో యః

స నాశకారీ స్వదశాపహారే ॥౫౫॥

భ్రష్టస్య తుఙ్గాదవరోహిసంజ్ఞా

 మధ్యా భవేత్సా సుహృదుచ్చభాగే ।

ఆరోహిణీ నిమ్నపరిచ్యుతస్య

నీచారిభాంశేష్వధమా భవేత్సా ॥౫౬॥

శస్తగృహే శస్తాంశే నీచే రిపుభేఽస్తసంస్థితే వాఽపి ।

తస్య దశా మిశ్రఫలా దశాపరార్ధే ఫలప్రదా జ్ఞేయా ॥౫౭॥

తత్తద్భావాత్వ్యయథస్య తద్భావవ్యయపస్య చ ।

వీర్యహీనస్య ఖేటస్య పాకే మృత్యుమవాప్నుయాత్ ॥౫౮॥

దశాపతిర్లగ్నగతో యది స్యాత్

త్రిషట్దశైకాదశగశ్చ లగ్నాత్ ।

తత్సప్తవర్గేఽప్యథ తత్సుహృద్వా

లగ్నే శుభో వా శుభదా దశా స్యాత్ ॥ ౫౯॥

యావన్తి వర్షణి దశా చ సా స్యాత్

చారక్రమాత్త్రత్ర దశాపతిః సః ।

యత్ర స్థితస్తద్భువనాద్విధోస్తు

స్థితేః ప్రకల్ప్యం సదసత్ఫలం హి ॥౬౦॥

దశాధినాథస్య సుహృద్గృహస్థ

స్తదుచ్చగో వాఽథ దశాధినాథాత్ ।

స్మరత్రికోణోపచయోపగశ్చ

దదాతి చన్ద్రః ఖలు సత్ఫలాని ॥ ౬౧॥

ఉక్తేషు రాశిషు గతస్య విధోః స రాశిః

స్యాజ్జన్మకాలభవమూర్తిధనాదిభావః ।

తత్తద్వివృధికృదసౌ కథితో నరాణాం

తద్భావహానికృదథేతరరాశిసంస్థః ॥ ౬౨॥

సారావలీముడుదశాం చ వరాహహెూరా

మాలోక్య జాతకఫలం ప్రవదేన్నరాణామ్ ।

ప్రశ్నోదయగ్రహవశాదథ వా స్వజన్మ

రాశ్యాదినా వదతు నాస్త్యనయోర్విశేషః ॥ ౬౩ ॥

ఏకవింశోఽధ్యాయః
ప్రత్యన్తర్దశాఫల

అపహారవిభాగలక్షణం తత్పంక్తిం క్రమశః స్ఫుటం ప్రవచిమ్ ।

యదుదీరితమత్ర తత్సమస్తం కథయేత్స్వదశాన్తరాన్తరాదౌ ॥౧॥

పాకేశాబ్దహతా దశేశ్వరసమా నేత్రాఙ్కభక్తాః సమాః

శిష్ట రూపహతా నరాఙ్కవిహృతా మాసా నగైర్వాసరాః ।

ఛిద్రాదిష్వపి చైవమేవ కలయేత్పాకక్రమాచ్ఛేద్దశా

నాథాద్యా పునరన్తరాన్తరదశాస్తత్పాకనాథక్రమాః ॥౨॥
సూర్య
మహీశ్వరాదుపలభతేఽధికం యశో

వనాచలస్థలవసతిం ధనాగమమ్ ।

జ్వరోష్ణరుగ్జనకవియోగజం భయం

నిజాం దశాం ప్రవిశతి నీక్షణదీధితౌ ॥౩॥

రిపుక్షయో వ్యసనశమో ధనాగమః

కృషిక్రియా గృహకరణం సుహృద్యుతిః

క్షయానలప్రతిహతిరకర్ధాయకం

శశీ యదా హరతి జలోద్భవా రుజః ॥ ౪ ॥

రుజాగమః పదవిరహోఽరిపీడనం

వర్ణోద్భవః స్వకులజనైర్విరోధితా

మహీభృతో భవతి భయం ధనచ్యుతి

యర్ధా కుజో హరతి తద్ఽర్కర్వత్సరమ్ ॥ ౫ ॥

రిపూదయో ధనహృతిరాపదుద్గమో

విషాద్భయం విషయవిమూఢతా పునః

శిరోదృశోరధికరుగేవ దేహినామ్

అహౌ భవేధిమకరాయురన్తరో ॥౬॥

రిపుక్షయో వివిధధనాప్తిరన్వహం

సురార్చనం ద్విజగురుబన్ధుపూజనమ్ ।

శ్రవఃశ్రమో భవతి చ యక్ష్మరోగితా

సురాచింతే ప్రవిశతి గోపశతి గోపతేర్దశామ్ ॥ ౭॥

ధనాహతిః సుతవిరహః స్త్రియా రుజో

గురువ్యయః సపది పరిచ్ఛదచ్యుతిః ।

మలిష్ఠతా భవతి కఫప్రపీదనం

శనైశ్చరే సవితృదశాన్తరం గతే ॥ ౮॥

విచన్చికా పిటకసకుష్ఠకామిలా

విశర్దనం జఠరకటిప్రపీడనమ్ ।

మహీక్షయః త్రిగదభయం భవేత్తదా

విధోః సుతే చరతి రవేరథాబ్దకమ్ ॥ ౯॥

సుహృద్వ్యయః స్వజనకుటుమ్బవిగ్రహౌ

రిపోర్భయం ధనహరణం పదచ్యుతిః ।

గురోర్గదశ్చరణశిరోరుగుచ్ఛకైః ।

శిఖీ యదా విశతి దశాం వివస్వతః ॥ ౧౦ ॥

శిరోరుజా జఠరగుదాతింపీడనం

కృషిక్రియా గృహధనధన్యవిచ్యుతిః ।

సుతస్త్రియోరసుఖమతీవ దేహినాం

భృగోః సుతే చరతి రవేరథాబ్దకమ్ ॥౧౧॥

చన్ద్రవిచార

స్త్రీప్రజాప్తిరమలాంశుకాగమో

భూసురోత్తమసమాగమో భవేత్ ।

మాతురిష్టఫలమఙ్గనాసుఖం

స్వాం దశాం విశతి శీతదీధితౌ ॥౧౨॥

పిత్తవహ్నిరుధిరోద్భవా రుజః

క్లేశదుఃఖరిపుచోరపీడనమ్ ।

విత్తమానవిహతిర్భవేత్కుజే

శీతదీధితిదశాన్తరం గతే ॥౧౩॥

తీవ్రదోషరిపువృద్ధిబన్ధురుజ్ మారుతాశనిభయాతిరుద్భవేత్ ।

అన్నపానజనితజ్వరోదయాశ్చన్ద్రవత్సరవిహారకే హ్యహౌ ॥ ౧౪ ॥

దానధర్మనిరతిః సుఖోదయో వస్త్రభూషణసుహృత్సమాగమః ।

రాజసత్కృతిరతీవ జాయతే కైరవప్రియవయోహరే గురఊ ॥౧౫॥

నైకరోగవిహతిః సుహృత్సుత

స్త్రీరుజా వ్యసనసంభవో మహాన్ ।

ప్రాణహానిరథవా భవేచ్చనౌ

మారబన్ధువయసో గతేఽన్తరమ్ ॥౧౬॥

సర్వదా ధనగజాశ్వగోకుల

ప్రాప్తిరాభరణసౌఖ్యసమ్పదః ।

చిత్తబోధ ఇతి జాయతే విధో

రాయుషి ప్రవేశతి ప్రబోధనే ॥ ౧౭

చిత్తహానిరపి సపదశ్చ్యుతి

ర్బన్ధుహానిరపి తోయజం భయమ్ ।

దాసభృత్యహతిరస్తి దేహినాం

కేతుకే హరతి చాన్ద్రమబ్దకమ్ ॥ ౧౮ ॥

తోయయానవసుభూషణాఙ్గనావిక్రయక్రయకృషిక్రియాదయః ।

పుత్రమిత్రపశుధాన్యసంయుతిశ్చాన్ద్రదాయహరణోన్ముఖే భృగౌ ॥ ౧౯ ॥

రాజమానమతీవ శూరతా రోగశాన్తిరరిపక్షవిచ్యుతిః ।

పిత్తవాతరుగినే గతే తదా స్యాచ్చశాఙ్కపరివత్సరాన్తరమ్ ॥ ౨౦॥

మంగల కీ మహాదశా మేం వివిధ అన్తర్దశోం కా ఫల

పిత్తోష్ణరుగ్వ్రణభయం సహజైర్వియోగః

క్షేత్రప్రవాదజనితార్థవిభూతిసిద్ధిః ।

జ్ఞాత్యగ్నిశత్రునృపచోరజనైర్విరోధో

ధాత్రీసుతో హరతి చేచ్చరదం స్వకీయామ్ ॥ ౨౧॥

శస్త్రాగ్నిచోరరిపుభూపభయం విషార్తిః

శుక్ల్యక్షిశీర్షజగదో గురుబన్ధుహానిః ।

ప్రాణవ్యయోఽథ యదివా విపులాపదో వా

వక్రాయురన్తరగతే భుజగాధినాథే ॥౨౨॥

ద్విజవిబుధసమర్చా తీర్థపుణ్యానుసేవా

సతతమతిథిపూజా పుత్రమిత్రాదివృద్ధిః ।

శ్రవణరుగతిమాత్రం శ్లేష్మరోగోద్భవో వా

భవతికుజదశాన్తః సంగతే వాగధీశే ॥ ౨౩ ॥

ఉపర్యుపరివినాశః స్వాత్మజస్త్రీగురూణా

మగణితవిపదన్తర్దుఃఖమర్థోపహానిః ।

వసుహరణమరిభ్యో భీతిరుష్ణానిలాగ్ని

ర్భవతి కుజదశాయామర్కజే సమ్ప్రయాతే ॥ ౨౪॥

అరిభయమురుచోరోపద్రవోఽథార్థహానిః

పశుగజతురగాణాం విప్లవోఽమిత్రయోగః ।

నృపకృతపరిపీడా శూద్రవైరోద్భవో వా

విశతి శశితనూజే విష్వధాత్రీసుతాయుః ॥ ౨౫ ॥

అశనిభయమకస్మాదగ్నిశస్త్రప్రపీడా

విగమనమథ దేహాద్విత్తనాశోఽథవా స్యాత్ ।

అపగమనమసుభ్యో యోషితో వా వినాశః

ప్రవిశతి యది కేతుః క్రూరనేత్రాయురన్తమ్ ॥౨౬॥

యుధి జనితవిమానం విప్రవాసః స్వదేశా

ద్వసుహృతిరపి చోరైర్వమనేత్రోపరోధః ।

పరిజనపరిహానిర్జాయతే మానవానా

మపహరతి యదాయుర్భౌమిజం భార్గవేన్ద్రః ॥౨౭॥

నృపకృతపరిపూజా యద్ధలబ్ధప్రభావః

పరిజనధనధాన్యశ్రీమదన్తఃపురం చ ।

అతివిలసితకృత్తిః సాహసాదాప్తలక్ష్మీ

స్తిమిరభిది కుజాయుర్దాయసంహారిణీతి ॥ ౨౮ ॥

వివిధధనసుతాప్తివిప్రయోగోఽరివర్గై

ర్వ్యసనశయనభూషారత్నసమ్పత్ప్రసూతిః ।

భవతి గురుజనాతిర్గుల్మపిత్తప్రపీడా

ధరణితనయవర్షం శీతగౌ సమ్ప్రయాతే ॥ ౨౯॥

రాహు కీ మహాదశా మేం వివిధ అన్తర్దశోం కా ఫల

విషామ్బురుగ్దుష్టభుజఙ్గదర్శనం

పరాబలాసంయుతిరిష్టవిచ్యుతిః ।

అరిష్టవాగ్దుష్టజనవ్యథా

భవేద్విధుంతుదేనాపహృతే స్వవత్సరే ॥౩౦॥

సుఖోపనీతిః సురవిప్రపూజనం

విరోగతా వామదృశాం సమాగమః ।

సుపుణ్యశాస్త్రర్థవిచారసమ్భవః

సురారిదాయాన్తగే బృహస్పతౌ ॥౩౧॥

సమీరపిత్తప్రగదక్షతిస్తనౌ

తనూజయోషిత్సహజైశ్చ విగ్రహః ।

స్వభృత్యనాశశ్చ పదచ్యుతిర్భవేత్

దితిప్రజాయుః ప్రవిస్మృత్యథార్కజే ॥౩౨॥

సుతస్వసిద్ధిః సుహృదాం సమాగమో

మనోవినిర్వృత్వమతీవ జాయతే ।

పటుక్రియాభూషణకౌశలాదయో

భుజఙ్గసంవత్సరహారిణీన్దుజే ॥ ౩౩ ॥

జ్వరాగ్నిశస్త్రారిభయం శిరోరుజా

శరీరకమ్పః స్వసుహృద్గురువ్యథా ।

విషవ్రణాతిః కలహః సుహృజ్జనై

రహీన్ద్రదాయాన్తరగే శిఖాధరే ॥ ౩౪ ॥

కలత్రలబ్ధిః శయనోపచారతా

తురఙ్గమాతఙ్గమహీసమాగమః ।

కఫానిలాప్తిః స్వజనైవిరోధితా

భవేద్భుజఙ్గాయురపాహృతౌ భృగోః ॥ ౩౫ ॥

అరివ్యథా స్యాదతిపీడనం

దృశోర్విషాగ్నిశస్త్రాహతిరాపదుద్గమః ।

వధూసుతార్తిర్నృపతేర్మహద్భయం

భుజఙ్గవర్గే తిమిరారిణా హృతే ॥ ౩౬ ॥

వధూవినాశః కలహో మనోరుజా

కృషిక్రియావిత్తపశుప్రజాక్షయః ।

సుహృద్విపత్తిః సలిలాద్భయం భవే

ద్విధౌ దశాభర్తరి దేవవిద్విధః ॥ ౩౭ ॥

నృపాగ్నిచోరాస్త్రభయం శరీరిణాం

శరీరనాశో యది వా మహారుజః ।

పదభ్రమో హ్యన్నయనప్రపీడనం

యదాత్ర సర్పాయుషి సంచరేత్కుజః ॥ ౩౮ ॥

బృహస్పతి కీ మహాదశా మేం వివిధ అన్తర్దశోం కా ఫల

సౌభాగ్యకాన్తితబహుమానగుణోదయః

స్యాత్సత్పుత్రసిద్ధిరవనీపతిపూజనం చ ।

ఆచార్యసాధుజనసంయుతిరిష్టసిద్ధిః

సవత్సరం హరతి దేవగురౌ స్వకీయమ్ ॥ ౩౯॥

వేశ్యాఙ్గనామదకృదాసవదోషసఙ్గ

ఉత్కర్షసౌఖ్యసకుటుమ్బపశుప్రపీడా ।

అర్థవ్యయోరుభయమక్షిజరుకుస్సతాతి

జైవీం దశాం విశతి దైనకరే నరాణామ్ ॥ ౪౦॥

స్త్రీద్యూతమద్యజమహావ్యసనం త్రిదోషైః

కేచిద్వదన్త్యపి చ కేవలమఙ్గలాప్తిః ।

దేవద్విజార్చనసుతార్థసుఖప్రయోగై

ర్గీవర్ణపూజితదశాం హరతీన్దుసూతౌ ॥ ౪౧॥

శస్త్రవ్రణం భవతి భృత్యజనైర్విరోధ

శ్చిత్తవ్యథా తనయయోషిదుపద్రవశ్చ ।

ప్రాణచ్యుతిర్గురుసుహృజ్జనవిప్రయోగః

సౌరేద్యమాయురపహృత్య దదాతి కేతుః ॥ ౪౨ ॥

నానావిధార్థపశుధాన్యపరిచ్ఛదస్త్రీ

పుత్రాన్నపానశయనామ్బరభూషణాప్తిః ।

దేవద్విజార్చనముపాసనతత్పరత్వ

మాయుర్యదా హరతి జైవమథాసురేడ్యః ॥ ౪౩॥

శత్రోర్జయః క్షితిపమాననకీర్తిలాభః

స్వాచ్ఛణ్డతా నరతురఙ్గమవాహనాప్తిః ।

శ్రేణ్యగ్రహారపురరాష్ట్రసమస్తసంపద

దుచ్చైరుచథ్యసహజాయురపాహృతేఽర్కే ॥ ౪౪॥

యోషిద్బహుత్వమరినాశనమర్థలాభః

కృష్యర్థవస్తుపరమోన్నతకీర్తిలాభః ।

దవద్విజార్చనపరత్వమతీవ పుంసాం

సంజాయతే గురుదశాహృతి శర్వరీశే ॥ ४९ ॥

బన్ధూపతోషణమరివ్రజతోఽర్థలాభః

సుక్షేత్రసత్కృతిరిహ ప్రథితప్రభావః

ఇర్ష్వద్గురూపహతిరీక్షణసుక్షతిర్వా

క్షిత్యాత్మజే హరతి వత్సరమార్యజాతమ్ ॥ ५० ॥

బన్ధూపతప్తిరురుమానసరుగ్గదార్తి

శ్చోరాద్భయం గురుగదో జఠరోద్భవో వా ।

రాజేన్ద్రపీడనమరివ్యసనం స్వనాశః

సమ్పద్యతే హరతి సూరిదశాం సురారౌ ॥ ५१ ॥

శని కో మహాదశా మేం వివిధ అన్తర్దశోం కా ఫల

కృషివృద్ధభృత్యమహిషాభ్యుదయః

పవనామయో వృషలజాతిధనమ్ ।

స్థవిరాఙ్గనాప్తిరలసత్వమఘో

నిజవత్సరాన్తరగతే రవిజే ॥ ౪౮ ॥

సుభగత్వమస్తి సుఖిత వనితా

నృపలాలనం విజయమిత్రయుతిః

త్రిగదోద్భవః సహజపుత్రరుజా

శనిదాయహారిణి శశాఙ్కసుతే ॥ ౪౯ ॥

మరుదగ్నిపీడనమరివ్యసనం

సుతదారవిగ్రమతిః సతతమ్ ।

అశుభావలోకనమహేశ్చ భయం

మృదువత్సరం హరతి కేతుపతౌ ॥ ౫౦ ॥

సుహృదఙ్గనాతనయసౌఖ్యయుతః

కృషితోయయానజనితార్థచయః ।

శుభకీర్తిరుద్భవతి దేహభృతాం

యమదాయహారిణి భృగోస్తనయే ॥౫౧॥

మరణం తు వా రిపుభయం సతతం

గురువర్గరుగ్జ్వరనేత్రరుజా ।

ధనధాన్యవిచ్యుతిరిహ ప్రభవేత్

రవిజాయురావిశతి తీవ్రకరే ॥౫౨॥

వనితాహతిర్మరణమేవ నృణాం

సుహృదాం విపత్తిరథ రోగభయమ్ ।

జలవాతజం భయమతీవ భవేత్

రవిజాయురావిశతి రాత్రికరే ॥ ౫౩॥

స్వపదచ్యుతిః స్వజనవిగ్రహరుక్

జ్వరవాహ్నిశస్త్రవిశభిరథ వా ।

అరివృద్ధిరాన్తరరుగక్షిభయం

రవిజాయురావిశతి భుమిసుతే ॥ ౫౪ ॥

అప్మార్గయానమసుభివిరహస్తు

అథ వా ప్రమేహగురుగుల్మభయమ్ ।

జ్వరరుక్షతిః సతతమేవ నృణా

మసితాన్తరం విశతి భోగిపతౌ ॥ ౫౫ ॥

అమరార్చనద్విజగణాభిరుచి

ర్గృహపుత్రదారవిహతిస్తు భవేత్ ।

ధనధాన్యవృద్ధిరధికా హి నృణాం

గతవత్యథార్కివయసీన్ద్రగురౌ ॥౫౬॥

బుధ కీ మహాదశా మేం వివిధ అన్తర్దశోం కా ఫల

ధర్మార్గనిరతిర్వివపశ్చితాం

సఙ్గమో విమలధీర్ధనం ద్విజాత్ ।

విద్యయా బహుయశః సుఖం సదా

చన్ద్రజే హరతి వత్సరం స్వకమ్ ॥ ౫౭ ॥

దుఃఖశోకకలహాకులాత్మతా

గాత్రకమ్పనమమిత్రసంయుతిః ।

క్షేత్రయాన్విప్యుతిర్యదా భవేత్

సోమమసూనుశరదం గతః శిఖీ ॥ ౫౮ ॥

దేవవిప్రగురుపూజనక్రియా దానధర్మపరతాసమాగమః ।

వస్త్రభూషణసుహృద్యుతిర్భవేద్భోధనాయుషి సమాగతే సితే ॥ ౫౯ ॥

హేమవిద్రుమతురఙ్గవారణప్రావృతం భవనమన్నపానయుక్ ।

భూపతేరపి చ పూజనం భవేద్భానుమాలిని బుధాబ్దకం గతే ॥ ౬౦ ॥

మస్తకవ్యసనమక్షిపీడనం కుష్ఠదద్రుబహుకణ్ఠపీడనమ్ ।

ప్రాణసంశయయుతిర్నృణాం భవేజ్జ్న్యాయుషం వ్రజతి శీతదీధితౌ ॥ ౬౧॥

అగ్నిభీతిరపి నేత్రజా రుజా చోరజం భయమతీవ దుఃఖితా ।

స్థానహానిరథ వాతరోగితా జ్న్యాయుషం హరతి మేదినీసుతే ॥ ౬౨॥

మానహానిరథవాశ్రయచ్యుతిః స్వక్షయోఽగ్నివిషతోయజం భయమ్ ।

మస్తకాక్షిజఠరప్రపీడనం శీతరశ్మిజదశాం గతేఽసురే ॥ ౬౩॥

వ్యాధిశత్రుభయవిచ్యుతిర్భవే

ద్బ్రహ్మసిద్ధిరవనీశసత్కృతిః ।

ధర్మసిద్ధితపసాం సముద్గమో

దేవమన్త్రిణి విదో దశాం గతే ॥ ౬౪॥

అర్థధర్మపరిలుప్తిరుచ్చకైః

సర్వకార్యవిఫలత్వమఙ్గినామ్ ।

శ్లేష్మవాతజనితా రుగుద్భవే

ద్వేధనాయుషి సమాగతేఽసితే ॥౬౫॥

కేతు కీ మహాదశా మేం వివిధ అన్తర్దశోం కా ఫల

రిపుజనకలహం సుహృద్విరోధం

త్వశుభచః శ్రవణం జ్వరాఙ్గదాహమ్ ।

గమనపరధామ్ని విత్తనాశం

శిఖిని లభేత్ దశాం గతే స్వకీయామ్ ॥౬౬॥

ద్విజవరకలహః స్త్రియా విరోధః

స్వకులజనైరపి కన్యకాప్రసూతిః ।

పరిభవజననం పరోపతాపో

భవతి సితే శిఖివత్సరాన్తరాలే ॥౬౭॥

గురుజనమరణం జ్వరార్తారః

స్వజనవిరోధవిదేశయానలభః ।

నృపకృతకలహః కఫానిలాతి

ర్విశతి రవౌ శిఖివత్సరాన్తరాలమ్ ॥ ౬౮ ॥

సులభబహుధనం తథైవ హానిః

సుతవిరహో బహుదుఃఖభాక్ప్రసూతిః ।

పరిజనయువతిప్రజాప్రలాభః

శశిని యదా శిఖిదాయమభ్యుపేతే ॥ ౬౯ ॥

స్వకులజకలహం స్వబన్ధునాశం

భయమపి పన్నగజం వదన్తి చోరాత్

హుతవహభయశత్రుపీడనం చ

వ్రజతికుజే ధ్వజనామఖేచరాయుః ॥ ౭౦ ॥

అరికృతకలహం నృపాగ్నిచౌరై

ర్భయమపి పన్నగజం వదన్తి తజ్జ్ఞాః ।

ఖలజనవచనం దురిష్టచేష్టా

సమసి గతేఽత్ర శిఖీన్ద్రదాయమాహుః ॥ ౭౧॥

సుతవరజననం సురేన్ద్రపూజా

ధరణిధనాప్తిరుపాయనార్థసిద్ధిః ।

ధనచయజననం మహీశమానో

భవతి గతేఽత్ర గురౌ శిఖీన్ద్రదాయమ్ ॥౭౨॥

పరిజనవిహతిం పరోపతాపం

రిపుజనవిగ్రహమఙ్గభఙ్గతాం చ ।

ధనపదవిర్యుతిం తథాహురార్యా

గతవతి సూర్యసుతే శిఖాధరాయుః ॥౭౩॥

సుతవర్ధనం ప్రభుప్రశస్తిః

క్షితిధనసిద్ధిరరీశ్వరప్రపీడా ।

పశుకృషీవిహతిర్భవేత్తు పుంసాం

విశతి బుధే శిఖివత్సరాన్తరాలమ్ ॥ ౭౪ ॥

శుక్ర కీ మహాదశా మేం వివిధ అన్తర్దశోం కా ఫల

వసనభూషణవాహచన్దనా

ద్యనుభవః ప్రమదాసుఖసమ్పదః ।

ద్యుతియుతిః క్షితిపాద్ధనలబ్ధయో

భృగుసుతే స్వదశాం ప్రవిశత్యపి ॥ ౭౫ ॥

నయనకుక్షికపోలగదోద్భవః

క్షితిభృతో భయమస్తి శరీరిణామ్ ।

గురుకులోద్భవబాన్ధవపీడనం

భృగుసుతాయుషి భానుమతి స్థితే ॥ ౭౬ ॥

నఖశిరోరదనక్షతిరుచ్ఛ్రకైః

పవనపిత్తరుగర్థవినాశనమ్ ।

గ్రహణిగుల్మకయక్ష్మకపీడనం

సితవయోహతి తత్ర హిమల్విషి ॥ ౭౭॥

రుధిరపిత్తగదాతిసమాశ్రయః

కనకతామ్రచయావనిసంగ్రహః ।

సువతిదూషణముద్యమవిచ్యుతి

వృషభవల్లభవత్సరగే కుజే ॥ ౭౮ ॥

నిధిభవః సుతలబ్ధిరభీష్టవాక్

స్వజనపూజనమప్యరిబన్ధనమ్ ।

దహనచోరవిషోద్భవపీడనం

తులధరేశ్వరవత్సరగేఽసురే ॥ ౭౯ ॥

వివిధధర్మసురేశనమస్క్రియా

భవతి చాత్మజవామదృగాగమః ।

వివిధరాజ్యసుఖం చ శరీరిణాం

కవిదశాహృతి కార్ముకనాయకే ॥ ౮౦॥

నగరయోధనృపోద్భవపూజనం

ప్రవరయోషిదవాప్తిరథాస్తి వా ।

వివిధవిత్తపరిచ్ఛదసంయుతి

దితిపూజితదాయగతే శనౌ ॥ ౮౧॥

తనయసౌఖ్యమాగమసమ్పదాం

నిచయలబ్ధిరతిప్రభుతా యశః ।

పవనపిత్తకఫాతిరరిచ్యుతిర్

దనుజమన్త్రిదశాహతి చన్ద్రజే ॥ ౮౨॥

సుతసుఖాదిబహిః స్థితిరగ్నిజం

భయమతీవ వినాశనమఙ్ఘ్రిరుక్ ।

అపి చ వారవధూజనసంయుతిః

శిఖిని యాత్యలమౌశనసీమ్ దశామ్ ॥ ౮౩॥

దశాపహారేషు ఫలం యదుక్తం

వర్ణాధికారానుగుణం వదన్తు ।

ఛిద్రేషు సూక్ష్మేష్వపి తత్ఫలాప్తిః

ఛాయాఙ్కవార్త్తశ్రవణాని వా స్యుః ॥ ౮౪ ॥

ద్వావింశోఽధ్యాయః

కాలచక్ర దశా

దస్రాదితః పాదవశేన మేషాన్

మీనాన్త్యకాన్తం క్రమశోఽపసవ్యమ్ ।

కీటాద్ధయాన్తం గణయేచ్చ సవ్య

మార్గేణ పాదక్రమశోఽజతారాత్ ॥౧॥

ఏవం భూయాచ్చాపసవ్యం చ సవ్యం

భాని త్రీణి త్రీణి విద్యాత్క్రమేణ ।

తద్రాశీశప్రోక్తవర్షైర్దశాస్య

దేవం ప్రాహుః కాలచక్రే మహాన్తః ॥౨॥

మనుః పరః సనిర్ధనిర్న్నృపస్తపో వనే క్రమాత్ ।

దివాకరదివత్సరాః శుభాశుభాప్తిహేతవః ॥౩॥

దసఃఅపహారాదికకాలచక్రే

వాక్యాని దస్రాదిపదాదిజాని ।

దక్ష్యామి వర్షైర్నవభిర్భమానై

రాశీశవర్షైః పరమాయురత్ర ॥ ౪॥

పౌరం గావో మిత సన్దిగ్ధం

నక్షత్రేన్దుః స తు భూశూలమ్ ।

రూపేత్రక్షన్నిధయోరఙ్గే

వాణీ చస్థం దధి నక్షత్రమ్ ॥ ౫॥

దాసత్వేశో గౌరీపుత్రం

క్షన్నిధికారో గోభూశేషమ్ ।

సొదధినక్షత్రేహాసన్తో

భౌమగురుః పుత్రాక్షోనాధిః ॥ ౬ ॥

వాక్యాన్యేతాన్యశ్వియామ్యర్ఛయోర్యా

న్యశ్విన్యాద్యన్యగ్నిభస్యాపసవ్యే ।

సవ్యేఽజేన్ద్వోర్వక్ష్యమాణేషు వాక్యే

ష్విన్ద్వోర్వక్యాన్యేవ రౌద్రస్య భూయః ॥ ౭ ॥

ధేనుః క్షేత్రే పురగో శంభు

స్తాసాం జతృ క్షన్నిధి దాసీ ।

చర్మాభోగీ రాయధినాక్ష

స్త్రీపారాజ్ఞీ శివతీర్థాబ్జే ॥ ౮ ॥

త్రక్షనిధిర్ధా సూచిశంభో

సౌరయధీ నక్షత్రం పారమ్ ।

గోశివతీర్థే దాత్రిశ్నో

ధీహసితాంశుభోర్గీ రమ్యా ॥౯॥

నక్షత్రపాద్రైష్యఘటీ సముత్థా

పూర్వా దశా తత్ప్రతివర్షజాతా ।

పూర్వోక్తపాదక్రమశోఽత్ర విద్యాత్

కేషాంచిదేవం మతమాహురార్యా ॥ ౧౦ ॥

దస్రాదిపాదప్రభృతీని భానాం

వాక్యాని యాన్యక్షరపంక్తిజాని ।

తేషాం క్రమేణైవ దశా ప్రకల్ప్యా

వాక్యక్రమం సాధ్వితి కేచిదాహుః ॥ ౧౧ ॥

వాక్యక్రమం కర్క్యలిమీనసన్ధౌ

మణ్డూకగత్యశ్వరప్లతిశ్చ ।

సింహావలోకస్త్రివిధా తదానీం

దశాన్తరం దుఃఖఫలప్రదం స్యాత్ ॥ ౧౨ ॥

తద్వాక్యవర్ణక్రమశోపహార

వర్షాహతే తత్పరమాయురాప్తే ।

తదా దశాయామపహారవర్ష

సంఖ్యాశ్చ మాసాన్దివసాన్వదేయుః ॥౧౩॥

వాక్యేషు యావచ్చరదాం ప్రమాణం

వదన్తి తావత్పరమాయురత్ర ।

మేషాదనీకం మదనం గజేన

తున్దః పునశ్చైవముదీరితం తత్ ॥౧౪॥

ఉత్పన్న ఆధాన ఆఉర క్షేమ మహాదశా

మహాదశాసు యత్ఫలం ప్రకీర్తితం మయా పురా ।

తదేవ యోజయేద్ బుధో దశాసు చైవమాదిషు ॥ ౧౫ ॥

జన్మర్క్షత్పరతస్తు పఞ్చమభవాఽథోత్పన్నసంజ్ఞా దశా

స్యాదాధానదశాఽప్యతోఽష్టమభవాత్ క్షేమాన్మహాఖ్యా దశా ।

ఆసామేవ దశావసానసమయే మృత్యుప్రదా స్యాన్నృణాం ।

స్వల్పానల్పసమాయుషాం త్రివధపఞ్చర్క్షేశదాయాన్తిమే ॥౧౬॥

నిసర్గదశా

ఏకం ద్వే నవ వింశతిర్ధృతికృతిః పఞ్చాశదేషాం క్రమాత్

చన్ద్రారేన్దుజశుక్రజీవదినకృద్దైవాకరీణాం సమాః ।

స్వై స్వైః పుష్టఫలా నిసర్గజనితైః పక్తిర్దశాయా క్రమా

దన్తే లగ్నదశా షుభేతి యవనా నేచ్ఛన్తి కేచిత్తథా ॥ ౧౭ ॥

అంశదశా

లిప్తీకృత్య భజేద్రగ్రహం ఖఖజినైస్తచ్ఛిష్టమాయుష్కలా

ఆశాఖాశ్విహతాబ్దమదివసాః సత్యోదితేఽమ్శాయుషీ ।

వక్రిణ్యుచ్చగతే త్రిసఙ్గుణమిదం స్వాంశత్రిభాగోత్తమే

ద్విఘ్నం నీచగతేఽర్ధమప్యథ దలం మౌఢ్యే సితార్కి వినా ॥౧౮॥

సర్వార్ధత్రికృతేషుషణ్మితలవహ్వాసోఽసతాముత్క్రమా

ద్రిఃఫాత్సత్సు దలం తదా హరతి బల్యేకో బహుష్వేకభే ।

త్ర్యంశోనం రిపుభే వినా క్షితిసుతం సత్యోపదేశే దశా

లగ్నస్యాంశసమా బలిన్యుదయభేఽస్యాత్రాపి తుల్యాపి చ ॥ ౧౯ ॥

తస్యోపదేశో వరమత్ర కిన్తు

కుర్వన్త్యయోగ్యం బహువర్గణభిః ।

ఆచార్యకం త్వత్ర బహుఘ్నతాయామ్

ఏకో తు యద్భూరి తదేవ కార్యమ్ ॥ ౨౦॥

పిణ్డాయుర్దశా

ధేయం శూర శకే శ్రియం స్మయ పరే నిద్రాః సమా భాస్కరాత్

పిణ్డాఖ్యయుషి పూర్వచ్చ హరణం సర్వ విదధ్యాదిహ ।

లగ్నే పాపిని భం వినోదయలవైనిఘ్నం నతాజ్ఞైర్వతం

త్యాజ్యం సౌమ్యనిరీక్షితేఽర్ధమృణమత్రాయుష్యభిజ్ఞా విదుః ॥ ౨౧॥

లగ్నదశామంశసమాం బలవత్యంశే వదన్తి పైణ్డాఖ్యే ।

బలయుక్తం యది లగ్నం రాశిసమైవాత్ర నాంశోత్థా ॥ ౨౨ ॥

హరణం నీచేఽర్ద్ధమృణం స్యాత్పూర్ణం ప్రోక్తవర్షముచ్చగృహే ।

పైణ్డాదౌ ద్వ్యన్తరగే ప్రాజ్ఞైర్త్రైరాశికం చిన్త్యమ్ ॥ ౨౩॥

పైణ్డాఖ్యమాయుర్బ్రువతే ప్రధానం

మణిత్థచాణక్యమయాదయశ్చ ।

ఏతన్న సాధ్వీత్యవదద్బదన్తో

వరాహసూర్యస్య తథైవ వాక్యమ్ ॥ ౨౪ ॥

సూర్యాదికానాం స్వమతేన జీవ

శర్మ స్వరాంశం పరమాయుషోఽత్ర ।

అస్యాపి సర్వ హరణం విధేయం

పూర్వోక్తివల్లగ్న దశామపీహ ॥ ౨౫ ॥

నృణాం ద్వాదశవత్సరా దశహతా హ్యాయుఃప్రమాణం పరై

రాఖ్యాతం పరమం శనేస్త్రిభగణం యావత్పరైరీరితమ్ ।

కైశ్చిచ్చన్ద్రసహస్రదర్శనమిహ ప్రోక్తం కలౌ కిన్తు యత్

వేదోక్తం శరదః శతం హి పరమాయుర్దాయమాచక్ష్మహే ॥ ౨౬ ॥

లగ్నాదిత్యేన్దుకానామధికబలవతః స్యాద్దశాదౌ తతోఽన్యా

తత్కేన్ద్రాదిస్థితానామిహ బహుషు పునర్వీర్యతో వీర్యసామ్యే ।

బహ్వాయుర్వర్షదాతుః ప్రథమమినవశాచ్చోదితస్యాబ్దసామ్యే

వీర్యం కిన్త్వత్ర సన్ధిగ్రహవివరహతం భావసన్ధ్యన్తరాప్తమ్ ॥౨౭॥

అంశోద్భవం లగ్నబలాత్ప్రసాధ్య

మాయుశ్చ పిణ్డోద్భవమర్కవీర్యాత్ ।

నైసర్గికం చన్ద్రబలాత్ప్రసాధ్యం

బూమత్రయాణామపి వీర్యసామ్యే ॥ ౨౮॥

తేషాం త్రయాణామిహ సంయుతిస్తు

త్రిభిర్హృతా సైవ దశా ప్రకల్ప్యా ।

వీర్యే ద్వయోరైక్యదలం తయోః స్యాత్

చేజ్జీవశర్మాయురమీ బలోనాః ॥౨౯॥

కాలచక్రదశా జ్ఞేయా చన్ద్రాంశేశే బలాన్వితే ।

సదా నక్షత్రమార్గేణ దశా బలవతీ స్మృతా ॥ ౩౦ ॥

సమాః షష్టిర్ద్విఘ్నా మనుజకరిణాం పఞ్చ చ నిశా

హయానాం ద్వాత్రింశత్ఖరకరభయోః పఞ్చకకృతిః ।

విరూపా సాప్యాయుర్వృషమహిషయోర్ద్వాదశ శునాం

స్మృతం ఛాగాదీనాం దశకసహితాః షట్ చ పరమమ్ ॥ ౩౧॥

యే ధర్మకర్మనిరతా విజితేన్ద్రియా యే

యే పథ్యభోజనజుషో ద్విజదేవభక్తాః ।

లోకే నరా దధతి యే కులశీలలిలాం

తేషామిదం కథితమాయురుదారధీభిః ॥ ౩౨ ॥

త్రయోవింశోఽధ్యాయః

ప్రష్టకవర్గ

గోచరగ్రహవశాన్మనుజానాం యచ్చుభాశుభఫలామ్యుపలబ్ద్యై ।

అష్టవర్గ ఇతి యో మహదుక్తస్తత్ప్రసాధనమిహాభిదధేఽహమ్ ॥౧॥

ఆలిఖ్య సమ్యగ్భువి రాశిచక్రం గ్రహస్థితిం తజ్జననప్రవృత్తమ్ ।

తత్తద్గ్రహర్క్షాత్క్రమశోఽష్తవర్గం ప్రోక్తం కరోత్యక్షవిధానమత్ర ॥౨॥

పుత్రీవంసాహిధనికేఽర్కకుజార్కజేభ్యో

ముక్తావ్యకే సురగురోర్భృగుజాత్తథాశ్రీః ।

జ్ఞ్యాద్గోమతీధనపరా రవిరిష్టదోజ్ఞాత్

గీతోన్నయేప్యుదయభాల్లఘుతాన్నపాత్రే ॥౩॥

గీతాసౌ జనకే రవేః కలితసాన్నిధ్యే తుషారద్యుతేః

భౌమాద్భీగుణితే ధనస్య యుగవన్మాసాబ్దనిత్యే బుధాత్ ।

నీవాత్కౌరవసజ్జనస్య భృగుజాద్ధాత్మసిద్ధాజ్న్యన్యా

మన్దాద్వ్యాణచయే తనీర్గతినయే చన్ద్రః శుభో గోచరే ॥ ४॥

తీక్ష్ణాంశోగణితానకే శిశిరగోర్లాక్షాయ భూమేః సుతాత్

పుత్రీవాసజనాయ చన్ద్రతనయాద్గోమేతకే గీష్పతేః ।

తన్నాకారి సితాత్తదా కురుశనేః కోవాసదాధేనుకో

లగ్నాత్స్వత్కలితం నయేత్ క్షితిసుతః క్షేమప్రదో గోచరే ॥ ५॥

సౌమ్యాద్యోగశతం ధనైః కురురవేర్మోషాధికశ్రీగురోః

తేజో యత్ర యమారయోః పురవసన్ధిగ్దేనయే భార్గవాత్ ।

పుత్రో గర్భమహాన్దకే పరభృతాం దానాయ లగ్నాత్సుధా

మూర్తేః ప్రావృషి జానకీ శశిసుతస్త్వత్ర స్థితశ్చేచ్ఛుభః ॥६॥

మార్తాణ్డాత్కరలాభసజ్జధనికే చన్ద్రాదుమేసాలికే

భౌమాత్కిం ప్రభుసూదనాయ కురవః శిక్షాధనాఢ్యే బుధాత్ ।

పుత్రీ గర్భసదానకే సురగురోః స్వల్లక్ష్మీచన్ద్రే శనేః

శ్రీమన్తో ధనికాః సితాత్కరివిశేషే సిద్ధినిత్యం తనోః ॥ ౭ ॥

జాత్యాం శ్రీస్తు రవేవిధోః పురగవామన్ద్రోల్లిపుత్రే తనోః

పౌరే లాభమదాలికే కురులవం మోహే ధనేఢ్యే భృగోః ।

లోభస్తాల్లిపరే కుజాద్రవిసుతాన్గర్భం మహాబ్ధౌ నయే

జ్యాలక్ష్మీచుల్లకే గురోర్మదధతాఢ్యోఽసౌ భృగుః సౌఖ్యదః ॥ ౮ ॥

రవేర్యాత్రాపీధీజనయ శశినో లక్షయ శనేః

గుణస్తుత్యో భౌమాద్గణితనికరోఽసౌ శుభకరః ।

శతాకారే జీవాత్తదధనపరే జ్ఞ్యాదుదయభాత్

కలాభూతానమ్యే భృగుజ చయఖే సూర్యతనయః ॥౯॥

ఇతి నిగదితమిష్టం నేష్టమన్యద్విశేషా

దలికఫలవిపాకం జన్మినాం తత్ర దద్యుః ।

ఉపచయగృహమిత్రస్వోచ్చగైః పుష్టమిష్టం

త్వపచయగృహనీచారాతిగర్నేష్టసమ్పత్ ॥౧౦॥

కృవాష్టవర్గ ద్యుసదాం క్రియాది

ష్వక్షైర్వింహీనే మృతిరేకబిన్దోః ।

నాశో వ్యయో భీతిభయార్థనారీ

శ్రీరాజ్యసిద్ధిః క్రమశః ఫలాని ॥౧౧॥

తత్త్ర్గహాధిష్ఠితసర్వరాశీం

స్తత్సంజ్ఞితం లగ్నమితి ప్రకల్ప్య ।

తేభ్యః ఫలాన్యష్టవిధాన్యభూవం

స్తత్తద్గృహాద్బావవశాద్వదన్తు ॥౧౨॥

తత్త్ర్గహాంశకతుల్యభాంశ

స్థితా గ్రహాశ్చారవశాదిదానీమ్ ।

తథైవ తద్భావసముత్థితాని

ఫలాని కుర్వన్తి శుభాశుభాని ॥౧౩॥

కృతేఽష్టవర్గే సతి కారకర్మాత్

యద్భావముక్తాఙ్కముపైతి ఖేటః ।

తద్భావపుష్టిం సశుభోఽశుభో వా

కరోత్యనుక్తే విపరీతమేవ ॥ ౧౪ ॥

ఏకత్ర భావే బహవో యదానీ

ముక్తాఙ్కగాశ్చారవశాద్వ్రజన్తి ।

పుష్ణన్తి తద్భావఫలాని సమ్యక్

తత్కారకాత్తత్తనుపూర్వభావే ॥౧౫॥

బిన్దౌ స్థితే తత్ఫలసిద్ధికాల

వినిర్ణయాయ ప్రహితేఽష్టవర్గే।

భాన్యష్టధా తత్ర విభజ్య కక్షా

క్రమేణ తేషాం ఫలమాహురన్యే ॥౧౬॥

ప్రస్తారాష్టకవర్గః

ఆలిఖ్య చక్రం నవ పూర్వరేఖా

యామ్యోత్తరస్థా దశ చ త్రిరేఖాః ।

ప్రస్తారకం షణ్ణవతిప్రకోష్ఠం

పఙ్క్త్యష్టకం చాష్టకవర్గజం స్యాత్ ॥ ౧౭॥

హోరాశశీబోధనశుక్రసూర్య

భౌమామరేన్ద్రాచింతభానుపుత్రాః ।

యామ్యాదిపఙ్క్త్యష్టకరాశినాథాః

క్రమేణ తత్పిణ్డఫలప్రదాః స్యుః ॥౧౮॥

రాశ్యష్టభాగప్రథమాంశకాలే

శనిర్ద్వితీయే త్ర్యే గురుః ఫలాయ ।

కక్షాక్రమేణైవమిహాస్త్యభాగ

కాలే విలగ్నం ఫలదం ప్రదిష్టమ్ ॥ ౧౯ ॥

సర్వగ్రహాణాం ప్రహితేఽష్టవర్గే

తత్కాలరాశిస్థితబిన్దుయోగే ।

అష్టాక్షసంఖ్యాధికవిన్దవశ్చేత్

శుభం తదునే వ్యసనం క్రమేణ ॥ ౨౦॥

యావన్తస్తుహినరుచేః శుభాఙ్కసంస్థా

యావన్తః శుభభవనే హిమాతేర్వా ।

ఇత్థం తద్విదితమిహాధికే చ తేభ్యః

స్వస్త్యనే విపదితి సూచితం పరేషామ్ ॥ ౨౧॥

కర్తుః స్వజన్మసమయావసథగ్రహాణాం

కృత్వాష్టవర్గకథితాక్షవిధానమత్ర ।

బక్షయోగవశతః శుభరాశిమాస

భావగ్రహస్థితిషు కర్మశుభం విదధ్యాత్ ॥ ౨౨॥

పాపోఽపి స్వగృహస్థశ్చేద్భావవృద్ధిం కరోత్యలమ।

నీచారాతిగృహస్థశ్చేత్కుర్యాద్భావక్షయం ధ్రువమ్ ॥ ౨౩ ॥

స్వోచ్చస్థోఽపి శుభో భావహానిం దుఃస్థానపో యది ।

సుస్థానపశ్చేత్ స్వోచ్చస్థః పాపీ భావానుకూల్యకృత్ ॥ ౨౪॥

చతుర్వింశోఽధ్యాయః

ప్రష్టకవర్గఫల

అర్కస్థితస్య నవమో రాశిః పితృగృహః స్మృతః

తద్రాశిఫలసంఖ్యాభిర్వర్ద్ధయేచ్ఛోధ్యపిణ్డకమ్ ॥౧॥

సప్తవింశహతాల్లబ్ధం నక్షత్రం యాతి భానుజే ।

తస్మిన్ కాలే పిత్రుక్లేశో భవేష్యతి న సంశయః ॥౨॥

తత్త్రికోణగతే వాఽపి పితృతుల్యస్య వా మృతః ।

సంయోగః శోధ్యశిషాణాం శోధ్యపిణ్డ ఇతి స్మృతః ॥౩॥

లగ్నాత్సుఖేశ్వరాంశేశదశాయాం చ పితృక్షయః ।

సుఖనాథదశాయాం వా పితృతుల్యమృతిం వదేత్ ॥ ౪॥

సంశోధ్య పిణ్డం సూర్యస్య రన్ధ్రమానేన వర్ద్ధయేత్ ।

ద్వాదశేన హతాచ్ఛేషరాశిం యాతే దివాకరే ॥౫॥

తత్త్రికోణగతే వాఽపి మరణం తస్య నిర్దిశేత్ ।

ఏవం గ్రహాణాం సర్వేషాం చిన్తయేన్మతిమాన్నరః ॥౬॥

చన్ద్రాత్సుఖఫలైః పిన్డం హత్వా సారావశేషితమ్ ।

శనౌ యాతే మాతృహానిః త్రికోణర్క్షగతేఽపి వా ॥ ౭॥

చన్ద్రాత్సుఖాష్టమేశంశత్రికోణే విదేసాధిపే ।

మాతుర్వియోగం తన్మాసే నిర్దిశ్లేల్లగ్నతః పితుః ॥౮॥

భౌమాత్తృతీయరాశిస్థఫలైర్భ్రాతృగణం వదేత్ ।

బుధాత్సుఖఫలైర్బన్ధుగణం వా మాతులస్య చ ॥౯॥

గురుస్థితసుతస్థానే యావతాం విద్యతే ఫలమ్ ।

శత్రునీచగ్రహం స్యక్త్వా శేషాస్తస్యాత్మజాః స్మృతాః ॥౧౦॥

గురోరష్టకవర్గే తు శోధ్యశిష్టఫలాని వై ।

క్రూరరాశిఫలం త్యక్త్వా శేషాస్తస్యాత్మజాః స్మృతాః ॥౧౧॥

ఫలాధికం భృగోర్యత్ర తత్ర భార్యాజనిర్యది ।

తస్యాం వంశాభివృద్ధిః స్యాదల్పే క్షీణార్థసంతతిః ॥౧౨॥

శోధ్యపిణ్డం శనేర్లగ్నాద్ధత్వా రన్ధ్రఫలైః సుఖైః ।

హత్వావశేషభం యాతే మన్దే జీవేఽపి వా మృతిః ॥౧౩॥

లగ్నాదిమన్దాన్తఫలైక్యసంఖ్యా

వర్షే విపత్తిస్తు తథార్కపుత్రాత్ ।

యావద్విలగ్నాన్తఫలాని తస్మిన్

నాశో హి తద్యోగసమానవర్షే ॥ ౧౪ ॥

అష్టమస్థఫలైర్లగ్నాత్పిణ్డం హత్వా సుఖైర్భజేత్ ।

ఫలమాయువిజానీయాత్ర్పాగ్వద్వేలాం తు కల్పయేత్

త్రికోణేషు శోధన

త్రికోణేషు తు యన్న్యూనం తత్తుల్యం త్రిషు శోధయేత్ ।

ఏకస్మిన్ భవనే శూన్యే తత్రికోణం న శోధయేత్ ॥౧౬॥

భవనద్వయశూన్యే తు శోధయేదన్యమన్దిరమ్ ।

సమత్వే సర్వగేహేషు సర్వం సంశోధయేత్తదా ॥౧౭॥

ఏకాధిపత్య శోధన

త్రికోణశోధనాం కృత్వా ప్రశ్చద్రైకాహిపత్యకమ్ ।

క్షేత్రేద్వయే ఫలాని స్యుస్తదా సంశోధయేత్సుధీః ॥ ౧౮ ॥

గ్రహయుక్తే ఫలైహీనే గ్రహాభావే ఫలాధికే ।

ఊనేన సదృశన్త్వస్మిన్ శోధయేద్గ్రహవర్జితే ॥౧౯॥

ఫలాధికే గ్రహైర్యుక్తే చాన్యస్మిన్ సర్వమ్త్స్యజేత్ ।

సగ్రహాగ్రహతుల్యత్వే సర్వం సంశోధ్యమగ్రహాత్ ॥౨౦॥

ఉభాభ్యాం గ్రహహీనాభ్యాంసమత్వే సకలం త్యజేత్ ।

ఉభయోర్గ్రహసంయుక్తే న సంశోధ్యం కదాచన ॥౨౧॥

ఏకస్మిన్ భవనే శూన్యే న సంశోధ్యం కదాచన ।

ద్వావగ్రహౌ చేద్యన్న్యయూనం తత్తుల్యం శోధయేద్ద్వయోః ॥ ౨౨॥

శోధ్యావశిష్టం సంస్థాప్య రాశిమానేన వర్ద్ధయేత్ ।

గ్రహయుక్తేఽపి తద్రాశౌ గ్రహమానేన వర్ద్ధయేత్ ॥ ౨3॥

రాశి గుణక ఆఉర గ్రహ గుణక

గోసింహౌ దశగుణితౌ వసుభిర్మిథునాలిభే ।

వణిజ్యోషౌ చ మునిభిః కన్యకామకరే శరైః ॥ ౨౪ ॥

శేషాః స్వమానగుణితాః కర్కిచాపఘటీభుషాః ।

ఏతే రాశిగుణాః ప్రోక్తాః పృథగ్గ్రహగుణాః పృథక్ ॥ ౨౫॥

జీవారశుక్రసౌమ్యానాం దశవసుమప్తేన్ద్రియైః క్రమాద్గుణితా ।

బుధసంఖ్యా శేషాణాం రాశిగుణాద్గ్రహగుణః పృథక్కార్యః ॥ ౨౬॥

ఏవం గునిత్వా సంయోజ్య సప్తభిర్గుణయేత్పునః ।

సప్తవింశహృతాలబ్ధవర్షాణ్యత్ర భవన్తి హి ॥౨౭॥

ద్వాదశాద్గుణయేల్లబ్ధా మాసాహర్ఘతికాః క్రమాత్ ।

సప్తవింశతి వర్షాణి మణ్డలం శోధయేత్పునః ॥ ౨౮॥

అన్యోఽన్యమర్ద్ధహరణం గ్రహయుక్తే తు కారయేత్ ।

నీచేఽర్ద్ధమస్తగేఽప్యర్ద్ధహరణం తేషు కారయేత్ ॥ ౨౯॥

శత్రుక్షేత్రే త్రిభాగోనం దృశ్యార్ద్ధహరణం తథా ।

త్ర్యంశోనహరణం భఙ్గే సూర్యేన్ద్వోః పాతసంశ్రయాత్ ॥౩౦॥

బహుత్వే హరణే ప్రాప్తే కారయేద్వలవత్తరమ్ ।

పశ్చాత్తాన్ సకలాన్ కృత్వా వరాఙ్గేణ వివర్ద్ధయేత్ ॥౩౧॥

మాతఙ్గలబ్ధం శుద్ధాయుర్భవతీతి న సంశయః ।

పూర్వవద్దినమాసాబ్దాన్ కృత్వా తస్య దశా భవేత్ ॥ ౩౨॥

ఏవం గ్రహాణాం సర్వేషం దశాం కుర్యాత్ పృథక్ పృథక్ ।

అష్టవర్గదశామార్గః సర్వేషాముత్తమోత్తమః ॥ ౩౩॥

బలో బలిష్ఠో లవణాగమోసురో

రాగీ మురరిః శిఖరీన్ద్రగాథయా

భౌమో గణేన్ద్రో లఘుభావతాసురో

గోకర్ణరక్తా తు పురణర్మథిలీ ॥౩౪॥

రుద్రః పరం గహ్వరంభైరవస్థలీ

రాగీ వలీ భాస్వరగీర్భగాచలాః ।

గిరౌ వివస్వాన్బలవద్వివక్షయా

శులీ మమ ప్రీతికరోఽత్ర తీర్థకృత్ ॥ ౩౫॥

సర్వకర్మఫలోపేతమష్టవర్గకముచ్యతే ।

అన్యథా బలవిజ్ఞానం దుర్జ్ఞేయం గుణదోషజమ్ ॥ ౩౬॥

త్రింశాధికఫలా యే స్యు రాశయస్తే శుభప్రదాః ।

పఞ్చవింశాత్పరం మధ్యం కష్టం తస్మాదధః ఫలమ్ ॥ ౩౭॥

మధ్యాత్ఫలాధికం లాభే లాభాత్ క్షీణతరే వ్యయే ।

యస్య వ్యయాధికే లగ్నే భోగవానర్థవాన్ భవేత్ ॥ ౩౮ ॥

మూర్త్యాది వ్యయభావాన్తం దృష్ట్వా భావఫలాని వై ।

అధికే శోభనం విద్యాద్ధీనే దోషం వినిర్దిశేత్ ॥౩౯॥

షష్ఠాష్ఠమవ్యయాంస్త్యక్త్వా శేషేష్వేవ పరకల్పయేత్ ।

శ్రేష్ఠరాశిషు సర్వాణి శుభకార్యాణి కారయేత్ ॥ ౪౦॥

లగ్నాత్ప్రభృతి మన్దాన్తమేకీకృత్య ఫలాని వై ।

సప్తభిర్గుణయేత్పశ్చాత్సప్తవింశహృతాత్ఫలమ్ ॥ ౪౧॥

తత్సమానగతే వర్షే దుఃఖం వా రోగమాప్నుయాత్ ।

ఏవం మన్దాని లగ్నాన్తం భౌమరాహ్వోస్తథా ఫలమ్ ॥ ౪౨ ॥

శుభగ్రహాణాం సంయోగసమానాబ్దే శుభం భవేత్ ।

పుత్రవిత్తసుఖాదీని లభతే నాత్ర సంశయః ॥ ౪౩ ॥

సంగ్రహేణ మయా ప్రోక్తమష్టవర్గఫలం త్విహ ।

తజ్జ్ఞైర్విస్తరతః ప్రోక్తమన్యత్ర పటుబుద్ధిభిః ॥ ౪౪ ॥

పంచవింశోఽధ్యాయః

గులికాది ఉపగ్రహ

నమామి మాన్దిం యమకణ్టకాఖ్య

మర్ద్ధప్రహారం భువి కాలసంజ్ఞమ్ ।

ధూమవ్యతీపాతపరిధ్యభిఖ్యాన్

ఉపగ్రహానిన్ద్రధనుశ్చ కేతూన్ ॥౧॥

చరం రుద్రదాస్యం ఘటం నిత్యతానం

ఖనిర్మాన్దనాఢ్యః కార్యోం

అహర్మావృద్ధిక్షయౌ తత్ర కార్యౌ

నిశాయాం తు వారేశ్చరాత్పఞ్చమాద్యాః ॥ ౨॥

దివ్యా ఘటీ నిత్యతనుః ఖనీనాం

చన్ద్రే రురుః స్యాద్యమకణ్టకస్య ।

అర్ద్ధప్రహారస్య భటో నటేన

స్తనౌ ఖనీ చన్ద్రఖరౌ జయజ్ఞ్యః ॥3॥

కాలస్య ఫేనం తనురుద్రదివ్యం

వన్ద్యో నటస్తైరనుసూర్యవారాత్

ఏషాం సమం మాన్దివదేవ తత్ర

నాడ్యా స్ఫుట లగ్నవదత్ర సాధ్యమ్ ॥ ౪॥

ధూమో వేదగృహైస్త్రయోదశభిరప్యంశైః సమేతే రవౌ

స్యాత్తస్మిన్ వ్యతిపాతకో విగలితే చక్రాదథాస్మి న్యుతే ।

షడ్భిభైః పరివేశ ఇన్ద్రధనురిత్యస్మింశ్చ్యుతే మణ్డలా

దత్యష్టయంశయుతేఽత్ర కేతురథ తత్రైకర్భయుక్తో రవిః ॥ ౫ ॥

భావాధ్యాయే పూర్వమేవ మయా ప్రోక్తం సముచ్చయమ్ ।

ముక్తానాం యత్తదేవాత్ర వాచ్యం భావఫలం దృఢమ్ ॥ ౬ ॥

తథాపి గులికాదినాం విశేషోఽత్ర నిగద్యతే ।

పూర్వాచార్యైర్యదాఖ్యాతం తత్సంగృహ్య మయోదితమ్ ॥ ౭ ॥

చోరః కౄరో వినయరహితో వేదశాస్త్రార్థహీనో

నాతిస్థూలో నయనవికృతో నాతిధీర్నాతిపుత్రః ।

నాల్పాహారీ సుఖవిరహితో లమ్పటో నాతిజీవీ

శూరో న స్యాదపి జడమతిః కోపనో మాన్దిలగ్నే ॥ ౮ ॥

న చాటువాక్యం కలహాయమానో

న విత్తధాన్యం పరదేశవాసీ ।

న వాఙ్న సూక్ష్మార్థవివాదవాక్యో

దినేశపౌత్రే ధనరాశిసంస్థే ॥౯॥

విరహగర్వమదాదిగుణైర్యుతః

ప్రచురకోపధనార్జనసంభ్రమః ।

వింగతశోకభయశ్చ విసోదరః

సహజధామని మన్దయుతో యదా ॥౧౦॥

సుహృది శనిసుతే స్యాద్వన్ధుయానార్థహీన

శ్చలమతిరవబుద్ధిస్త్వల్పజీవీ చ పుత్రే ।

బహురిపుగణహన్తా భూతవిద్యావినోదీ

రిపుగతగులికే సచ్చేష్టపుత్రః సశూరః ॥౧౧॥

కలత్రసంస్థే గులికే కలహీ వహుభార్యకః ।

లోకద్వేషీ కృతఘ్నశ్చ స్వల్పజ్యః స్వల్పకోపనః ॥౧౨॥

వికలనయనవక్త్రో హ్యస్వదేహోఽష్టమస్థే

గురుసుతవియుతోఽభూద్ధర్మసంస్థేఽర్కపౌత్రే

న శుభఫలదకర్మా కర్మసంస్థే విదానః

సుఖసుతమతితేజః కాన్తిమాల్లాభసంస్థే ॥౧౩॥

విషయవిరహితో దీనో బహువ్యయః స్యాద్వ్యయే గులికసంస్థే ।

గులికత్రికోణభే వా జన్మ క్యాన్నవంశే వా ॥౧౪॥

రవియుక్తే పితృహన్తా మాతృక్లేశీ నిశాపసంయుక్తే ।

భ్రాతృవియోగః సకుజే బుధయుక్తే మన్దజే చ సోన్మాదీ ॥౧౫॥

గురుయుక్తే పాషణ్డీ శుక్రయుతే నీచకామినీసఙ్గః ।

శనియుక్తే శనిపుత్రే కుష్ఠవ్యాదింతశ్చ సోఽపల్పాయుః ॥౧౬॥

విషరోగీ రాహుయుతే శిఖియుక్తే వహ్నిపీదితో మాన్దౌ ।

గులికస్త్యాజ్యయుతశ్చేత్తస్మిఞ్జాతో నృపోఽపి భిక్షాశీ ॥౧౭॥

గులికస్య తు సంయోగే దోషాన్సర్వత్ర నిర్దిశేత్ ।

యమకణ్టకసంయోగే సర్వత్ర కథయేచ్ఛుభమ్ ॥౧౮॥

దోశప్రదానే గులికో బలీయాన్

శుభప్రదానే యమకణ్టకః స్యాత్ ।

అన్యే చ సర్వే వ్యసనప్రదానే

మాన్ద్యుక్తవీర్యర్ద్ధిబలాన్వితాః స్యుః ॥ ౧౯॥

శనివద్గులికే ప్రోక్తం గురువద్యమకణ్టకే ।

అర్ధప్రహారే బుధవత్ఫలం కాలే తు రాహువత్ ॥ ౨౦ ॥

కాలస్తు రాహుర్గులికస్తు మృత్యు

ర్జీవాతుకః స్యాద్యమకణ్టకోపి ।

అర్ద్ధప్రహారః శుభదః శుభాఙ్క

యుక్తోఽన్యథా చేదశుభం విదధ్యాత్ ॥ ౨౧॥

ఆత్మాదయోఽధిపైర్యుక్తా ధుంఆదిగ్రహసంయుత్తః

తే భావా నాశతాం యాన్తి వదతీతి పరాశరః ॥౨౨॥

ధూమే సన్తతముష్ణం స్యాదగ్నిభీతిర్మనోవ్యథా ।

వ్యతీపాతే మృగభయం చతుష్పాన్మరణం తు వా ॥ ౨౩॥

పరివేషే జలే భీరుర్జలరోగశ్చ బన్ధనమ్ ।

ఇన్ద్రచాపే శిలాఘాతః క్షతం శస్త్రైరపి చ్యుతిః ॥౨౪॥

కేతౌ పతనఘాతాద్యం కార్యనాశోఽశనేర్భయమ్ ।

ఏతే యద్భావసహితాస్తద్దశాయాం ఫలం వదేత్ ॥౨౫॥

అల్పాయుః కుముఖః పరాక్రమగుణో దుఃఖీ చ నష్టాత్మజః

ప్రత్యర్థిక్షుభితో విశీర్ణమదనో దుర్మార్గిమృత్యుం గతం ।

ధర్మాదిప్రతికూలతాటనరుచిలార్భాన్వితో దోషవా

నిత్యేవం క్రమశో విలగ్నభవనాత్కేతోః ఫలం కీర్తయేత్ ॥౨౬॥

అప్రకాశాః సచరన్తి ధూమాద్యాః పంచ ఖేచరాః ।

క్వచిత్కదాచిదృశ్యన్తే లోకోపద్రవహేతవే ॥ ౨౭॥

ధూమస్తు ధూమపటలః పుచ్ఛర్క్షమితి కేచన ।

ఉల్కాపాతో వ్యతీపాతః పరివేషస్తు దృశ్యతే ॥ ౨౮॥

లోకే ప్రసిద్ధం యదృష్టం సదేవేన్ద్రధనుః స్మృతమ్ ।

కేతుశ్చ ధూమకేతుః స్యాల్లోకోపద్రవకారకః ॥ ౨౯ ॥

గులికభవననాథే కేన్ద్రగే వా త్రికోణే

బలిని నిజగృహస్థే స్వోచ్చమిత్రస్థితే వా ।

రథగజతురగాణాం నాయకో మారతుల్యో

మహితపృథుయశాస్స్యాన్మేదినీమణ్డలేన్ద్రః ॥ ౩౦ ॥

షడ్వింశోఽధ్యాయః
గోచరఫల

సర్వేషు లగ్నేష్వపి సత్సు చన్ద్ర

లగ్నం ప్రధానం ఖలు గోచరేషు ।

తస్మాత్తదృక్షాదపి వర్తమాన్

గ్రహేన్ద్రచారైః కథయేత్ఫలాని ॥౧॥

సూర్యః షట్త్రిదశస్థితస్త్రిదశషట్సప్తాద్యగశ్చన్ద్రమాః

జీవస్త్వస్తతపోద్విపంచమగతో వక్రార్కజౌ షట్త్రిగౌ ।

సౌమ్యః షట్స్వచతుర్దశాష్టమగతః సర్వేఽప్యుపాన్తస్థితాః

శుక్రః ఖాస్తరిపూన్విహాయ శుభదస్తిగ్మాంశువద్భోగినౌ ॥౨॥

లాభవిక్రమఖశత్రుషు స్థితః

శోభనో నిగదితో దివాకరః ।

ఖేచరైః సుతతపోజలాన్త్యగైః

వ్యాకిభిర్యది న విద్ధ్యతే తదా ॥౩॥

ద్యూనజన్మరిపులాభఖత్రిగః

చన్ద్రమాః శుభఫలప్రదః సదా ।

స్వాత్మజాన్త్యమృతిబన్ధుధర్మగై

విధ్యతే న విబుధైర్యది గ్రహైః ॥ ౪॥

విక్రమాయరిపుగః కుజః శుభః

స్యాత్తదాన్త్యసుతధర్మగైః ఖగైః ।

చేన్న విద్ధ ఇనసూనురప్యసౌ

కిన్తు ధర్మధృణనా న విధ్యతే ॥౫॥

స్వామ్బుశత్రుమృతిఖాయగః శుభో

మస్తదా న ఖలు విధ్యతే సదా ।

స్వాల్మజత్రితప ఆద్యనైధన

ప్రాప్తిగైవిబుధుభిర్యది గ్రహైః ॥౬॥

స్వాయధర్మతనయాస్తసంస్థితో నాకనాయకపురోహితః శుభః ।

రిఃఫరన్ధ్రఖజలవిగైర్యదా విధ్యతే గగనచారిభిర్న హి ॥౭॥

ఆసుతాష్టమతపోవ్యయాయగో విద్ధ ఆస్వ్పజిదశోభనః స్మృతః ।

నైధనాస్తతనుకర్మధర్మధీలాభవరిసహజస్థఖేచరైః ॥ ౮ ॥

జన్మన్యాయాసదాతా క్షపయతి విభవాన్ క్రోధరోగాధ్వదాతా

విత్తభ్రంశం ద్వితీయే దిశతి న సుఖదో పఞ్చనామాగ్రహం చ ।

స్థానప్రాప్తిం తృతీయే ధననిచయముదాకల్యకృచ్చారిహన్తా

రోగాణ దత్తే చతుర్థే జనయతి చ ముహుః స్రగ్ధరాభోగవిఘ్నమ్ ॥౯॥

విత్తక్షోభం సుతస్థో వితరతి బహుశో రోగమోహాదిదాతా

షష్ఠేఽర్కో హన్తి రోగాన్ క్షపయతి చ రిపూఞ్ఛోకమోహాన్ప్రమాష్టిం ।

ఆధ్వానం సప్తమస్థో జఠరగుదభయం దైన్యభావం చ తస్మై

రుక్త్రాసావష్టమస్థః కలయతి కలహం రాజభీతిం చ తాపమ్ ॥౧౦॥

ఆపద్దైన్యం తపసి విరహం చిత్తచేష్టానిరోధం

ప్రాప్తోన్యుగ్రాం దశమగృహగే కర్మసిద్ధిం దినేశే ।

స్థానం మానం విభవమపి చైకాదశే రోగనాశం

క్లేశం విత్తక్షయమపి సుహృద్వైరమన్త్యే జ్వరం చ ॥౧౧॥

క్రమేణ భాగ్యోదయమర్థహాతిం జయం శ్లోకమరోగతాం చ ।

సుఖాన్యనిష్టం గదమిష్టసిద్ధిం మోదం వ్యయం చ ప్రదదాతి చన్ద్రః ॥౧౨॥

అన్తః శోకం స్వజనవిరహం రక్తపిత్తోష్ణరోగం

లగ్నే విత్తే భయమపి గిరాం దోషమర్థక్షయం చ ।

ధైరే భౌమో జనయతి జయం స్వర్ణభూషంప్రమోదం

స్థానభ్రంశం రుజముదరజాం బన్ధుదుఃఖం చతుర్థే ॥౧౩॥

జ్వరమనుచితచిన్తాం పుత్రహేతువ్యథాం వా

కలయతి కలహంస్వైః పఞ్చమే భూమిపుత్రః ।

రిపుకలహనివృత్తిం రోగశాన్తిం చ షష్ఠే

విజయమథ ధనాప్తిం సర్వకార్యానుకూల్యమ్ ॥ ౧౪ ॥

కలత్రకలహాక్షిరుగ్జఠరరోగకృత్సప్తమే

జ్వరక్షతజరుక్షితో విగతవిత్తమానోఽష్టమే ।

కుజే నవమసంస్థితే పరిభవోఽర్థనాశాదిభి

విలమ్బితగతిర్భవత్యబలదేహధాతుక్షయైః ॥ ౧౫ ॥

దుశ్చేష్టా వా కర్మవిఘ్నః శ్రమః ఖే

ద్రవ్యారోగ్యక్షేత్రవృద్ధిశ్చ లాభే ।

భౌమః ఖేటో గోచరే ద్వాదశస్థో

ద్రవ్యచ్ఛేదస్తాప ఉష్ణామయాద్యైః ॥౧౬॥

విత్తక్షయం శ్రియమరాతిభయం ధనాప్తిం

భార్యాప్తనూజకలహం యిజయం విరోధమ్ ।

పుత్రార్థలాభమథ విఘ్నమశేషసౌఖ్యం

పుష్టిం పరాభవభయం ప్రకరోతి చాన్ద్రిః ॥౧౭॥

జీవే జన్మని దేశనిర్గమనమప్యర్థచ్యుతిం శత్రుతాం

ప్రాప్నోతి ద్రవిణం కుటుమ్బసుఖమప్యర్థే స్వవాచాం ఫలమ్ ।

దుశ్చిక్యే స్థితినాశమిష్టవియుతిం కార్యాన్తరాయం రుజం

దుఃఖైర్బన్ధుజనోద్భవైశ్చ హిబుకే దైన్యం చతుష్పాద్భయమ్ ॥ ౧౮ ॥

పుత్రోత్పత్తిముపైతి సజ్జనయుతిం రాజానుకూల్యం సుతే

షష్ఠే మన్త్రిణి పీడయన్తి రిపవః స్వజ్ఞ్యాతయో వ్యాధయః ।

యాత్రాం శోభనహేతవే వనితయా సౌఖ్యం సుతాప్తిం స్మరే

మార్గక్లేశమరిష్టమష్టమగతే నష్టం ధనైః కష్టతామ్ ॥౧౯॥

భాగ్యే జీవే సర్వసౌభాగ్యసిద్ధిః

కర్మణ్యర్థాస్థనపుత్రాదిపిడా

లాభే పుత్రస్థానమానదిలాభో ।

రిఃఫే దుఃఖం సాధ్వసం ద్రవ్యహేతోః ॥ ౨౦॥

అఖిలవిషయభోగం విత్తసిద్ధిం విభూతిం

సుఖసుహృదభివృద్ధిం పుత్రలబ్ధిం విపత్తిమ్ ।

దిశతి యువతిపీడాం సమ్పదం వా సుఖాప్తిం

కలహమభయమర్థప్రాప్తిమిష్టారిమస్త్రీ ॥ ౨౧॥

రోగాశౌచక్రియాప్తిం ధనసుతవిహతిం స్థానభృత్యార్థలాభం

స్త్రీబన్ధ్వర్థప్రణాశం ద్రవిణసుతమతిప్రచ్యుతిం సర్వసౌఖ్యమ్ ।

స్త్రీరోగాధ్వావభీతిం స్వసుతపశుసుహృద్విత్తనాశామయాతిం

జన్మాదేరష్టమాన్తం దిశతి పదవశేనార్కసూనః క్రమేణ ॥ ౨౨॥

దారిద్రం ధర్మవిఘ్నం పితృసమవిలయం నిత్యదుఃఖం శుభస్థే

దుర్వ్యాపారప్రవృత్తిం కలయతి దశమే మానభఙ్గం రుజం వా ।

సౌఖ్యాన్యేకాదశస్థో బహువిధవిభవప్రాప్తిముత్కృష్టకీర్తిం

విశ్రాన్తి వ్యర్థకార్యాద్విసుహృతిమరిభిః స్త్రీసుతవ్యాధిమన్త్యే ॥ ౨౩॥

దేహక్షయం విత్తవినాశసౌఖ్యే

దుఃఖార్థనాశౌ సుఖనాశమృత్యూన్ ।

హాని చ లాభం సుభగం వ్యయం చ

కుర్యాత్తమో జన్మగృహాత్క్రమేణ ॥ ౨౪ ॥

క్షితితనయపతఙ్గౌ రాశిపూర్వత్రిభాగే

సురపతిగురుశుక్రౌ రాశిమధ్యత్రిభాగే।

తుహినకిరణమన్దౌ రాశిపాశ్చాత్యభాగే

శశితనయభుజఙ్గౌ పాకదౌ సార్వకాలమ్ ॥౨౫॥

నక్షత్రగోచరమ్

రేఖాహ్ సప్తసమాలిఖేదుపరిగాస్తిర్యక్తథైవ క్రమా

దీశాదగ్నిభమాదితోఽపి గణయేదాదిత్యభస్యావధి ।

వేధా జన్మాదినే మృతిర్భయమథాధానాఖ్యనక్షత్రకే

కర్మణ్యర్థవినాశం ఖలు రవిదద్యాత్సపాపో మృతిమ్ ॥౨౬॥

ఏవం విద్ధే ఖచరైః క్రరరన్యైర్మరణమ్ ।

సౌమ్యైర్విద్ధే న మృతివిద్యాదేవం సకలం ॥౨౭॥

ఆధనకర్మక్షవిపన్నిజర్క్షే

వైనాశికే ప్రత్యరభే వధాఖ్యే

పాపగ్రహో మృత్యుభయం విదధ్యా

ద్వేధేతథా కార్యహరః శుభాఖ్యే ॥ ౨౮॥

ఆదిత్యసఙ్క్రాన్తిదినే గ్రహాణం

ప్రవేశనే వా గ్రహణే చ యుద్ధే ।

ఉల్కానిపాతే చ తథాద్భుతే చ

జన్మత్రయం స్యాన్మరణాదిదుఃఖమ్ ॥ ౨౯॥

అసత్ఫలః సౌమ్యనిరీక్షితో యః

శుభప్రదశ్చాప్యశుభేక్షితశ్చ ।

ద్వౌ నిష్ఫలౌ ద్వావపి ఖేచరేన్ద్రౌ

యః శత్రుణా స్వేన విలోకితశ్చ ॥ ౩౦॥

అనిష్టభావస్థితఖేచరేన్ద్రః

స్వోచ్చస్వగేహోపగతో యది స్యాత్ ।

న దోషకృచ్చోత్తమభావగశ్చేత్

పూర్ణం ఫలం యచ్చతి గోచరేషు ॥ ౩౧ ॥

గ్రహేశ్వరారుతే శుభగోచరస్థా

నీచారిమౌఢ్యం సముపాశ్రితాశ్చేత్ ।

తే నిష్ఫలాః కిన్త్వశుభాఙ్కసంస్థాః

కష్టం ఫలం సంవిదధత్యనల్పమ్ ॥ ౩౨ ॥

ద్వాదశాష్టమజన్మస్థాః శన్యాంఙ్గారకా గురుః ।

కుర్వన్తి ప్రాణసన్దేహం స్థానభ్రంశం ధనక్షయమ్ ॥౩౩॥

చంద్రాష్టమే చ ధరణీతనయః కలత్రే

రాహుః శుభే కవిరరౌ చ గురుస్తృతీయే ।

అర్కః సుతేఽర్కిరుదయే చ బుధశ్చతుర్థే

మానార్థహానిమరణాని వదేద్విశేషాత్ ॥ ౩౪ ॥

అఙ్గగ్రహాః

వక్త్రే క్షమా మూర్ధ్ని చత్వార్యురసి చ చతురః సవ్యహస్తే చతుష్కం

పాదే షడ్వామహస్తే చతురథ నయనే ద్వే చ గుహ్యే ద్వయం చ ।

భానుర్నాశం విభుతిం విజయమథ ధనం నిర్ధనం దేహపీడాం

లాభం మృత్యుం చ చక్రే జనయతి వివిధాన్ జన్మభాద్దేహసంస్థః ॥ ౩౫ ॥

శీతాంశోర్వదనే ద్వయోరతిభయం క్షేమంశిరస్యమ్బుధౌ

పృష్ఠే శత్రుజయం ద్వయోర్నయనయోర్నేత్రే ధనం జన్మభాత్

పఞ్చస్వాత్మసుఖం హృది త్రిషు కరే వామే విరోధం క్రమాత్

పాదౌ షట్సు విదేశతాం జనయతి త్రిష్వర్థలాభం కరే ॥ ౩౬ ॥

వక్త్రే ద్వే మరణం కరోత్యవనిజః షట్ పాదయోవిగ్రహం

క్రోడే త్రీణి జయం చతుర్విధనతాం వామే కరే మస్తకే ।

ద్వే లాభం చతురాననేఽధికభయం క్షేమంకరే దక్షిణే

వార్ధిర్ద్వే నయనే విదేశగమనం చక్రే స్వజన్మర్క్షతః ॥ ౩౭॥

మూర్ధ్నిం త్రీణి ముఖే త్రయం చ కరయోః షట్ పఞ్చ కుక్షౌ తథా

లిఙ్గే ద్వే ద్విచతుష్టయం చరణయోః ప్రాప్తేఽమరేన్ద్రాచింతః ।

శోకం లాభమనర్థమర్థనిచయం నాశం ప్రతిష్ఠాం తథా

దద్యాదాత్మదినాత్తథైవ భృగుజస్తద్వదుధోఽపి క్రమాత్ ॥ ౩౮॥

భూవేదవహ్నిగుణవేదశరాగ్నేత్ర

దస్త్రం చ వక్త్రకరపాదపదేషు హస్తే ।

కుక్షౌ చ మూర్ధ్ని నయనద్వయపృష్ఠభాగే

న్యస్య క్రమేణ శనిసంయుతభాన్నిజర్క్షాత్ ॥ ౩౯ ॥

దుఃఖం చ సౌఖ్యం గమనం చ నాశం

లాభం స్వభోగం సుఖసౌఖ్యమృత్యూన్ ।

వక్త్రక్రమాదాహ ఫలాని మన్ద

స్త్యేవం తమఃఖేచరయోర్వదన్తు ॥ ౪౦॥

యత్రాష్టవర్గేఽధికబిన్దవః స్యు

స్తత్ర స్థితో గోచరతో గ్రహేన్ద్రః ।

తద్వత్ఫలం ప్రాహ శుభం వ్యయారి

రన్ధ్రస్థితో వాఽపి శుభం విధత్తే ॥౪౧॥

రవేద్వాదశనక్షత్రం భూసుతస్య తృతీయకమ్ ।

గురోః షట్తారకం చైవ శనేరష్టమతారకమ్ ॥ ౪౨ ॥

ఏతేషాం చ పురోలత్తా పృష్ఠోలత్తః ప్రకీర్తితాః ।

శుక్రస్య పఞ్చమం తారం చన్ద్రజస్య తు సప్తమమ్ ॥ ౪౩॥

రాహోస్తు నవమ చైవ ద్వావింశం భం హిమద్యుతేః ।

గ్రహస్థితాద్గణయేల్లత్తాయాం జన్మభే వ్యథా ॥ ౪౪॥

రవేః సర్వార్థహానిః స్యాత్తమసోర్దుఃఖముచ్యతే ।

మరణం జీవలత్తాయాం బన్ధునాశో భయావహః ॥ ౪౫॥

శుక్రస్య కలహో భ్రంశ అనర్థః శశిజస్య తు ।

చన్ద్రస్య తు మహాహానిర్లత్తామాత్రఫలం భవేత్ ॥ ౪౬॥

సర్వత్ర లత్తాసాఙ్కర్యే ద్విగుణత్రిగుణాదికమ్ ।

వదేదోషఫలం నృణాం గ్రహాల్లత్తాధికక్రమాత్ ॥ ౪౭॥

సర్వతో భద్ర చక్రోక్త శుభవేధాః శుభావహాః ।

పాపవేధా దుఃఖతరా గోచరేతాశ్చ చిత్తయేత్ ॥౪౮॥

సప్తవింశోఽధ్యాయః
ప్రవ్రజ్యా యోగ

గ్రహైశ్చతుర్భిః సహితే ఖనోథే

త్రికోణగైః కేన్ద్రగతైస్తు ముక్తః ।

లగ్నే గృహాన్తే సతి సౌమ్యభాగే

కేన్ద్రే గురౌ కోణగతే చ ముక్తః ॥౧॥

ఏకర్క్షసంస్థైశ్చతురాదికైస్తు

గ్రహైర్వదేత్త్రత్ర బలాన్వితేన ।

ప్రవ్రజ్యకాం తత్ర వదన్తి కేచిత్

కర్మేశతుల్యాం సహితే ఖనాథే ॥౨॥

శశీ దృగాణే రవిజస్య సంస్థితః

కుజార్కిదృష్టః ప్రకరోతి తాపసమ్ ।

కుజాంశకే వా రవిజేన దృష్టో

నవాంశతుల్యాం కథయన్తి తాం పునః ॥౩॥

జన్మాధిపః సూర్యసుతేన దృష్టః

శేషైరదృష్టః పురుషస్య సూతౌ ।

ఆత్మీయదీక్షాం కురుతే హ్యవశ్యం

పూర్వోక్తమత్రాపి విచారణీయమ్ ॥ ౪॥

యోగీశం దీక్షిత వా కలయతి తరణిస్తీర్థపాన్థం హిమాంశు

దుర్మన్త్రజ్ఞ్యం చ బౌధాశ్యమవనీసుతో జ్ఞ్యే మతాన్యప్రవిష్టమ్ ।

వేదాన్తజ్ఞ్యానినం వా యతివరమమరేడ్యో భృగులిఙ్గవృత్త

వ్రాత్య శైలూషవృత్తిం శనిరిహ పతితం వాఽథ పాషణ్డినం వా ॥ ౫ ॥

అతిశయబలయుక్తః శీతగుః శుక్లపక్షే

బలవిరహితమేన ప్రేక్షతే లగ్ననాథః ।

యది భవతి తపస్వీ దుఃఖితః శోకతప్తో

ధనజనపరిహీనః కృచ్ఛ్రలబ్ధాన్నపానః ॥౬॥

ప్రకథితమునియోగే రాజయోగో యది స్యా

దశుభఫలవిపాకం సర్వమున్మూల్య పశ్చాత్ ।

జనయతి పృథివీశం దీక్షితం సాధుశీలం

ప్రణతనృపహిరోభిః స్పృష్టపాదాబ్జయుగ్మమ్ ॥ ౭॥

చత్వారో ధుచరాః ఖనాథసహితాః కేన్ద్రే త్రికోణేఽథవా

సుస్థానే బలినస్త్రయో యది తదా సన్యాససిద్ధిర్భవేత్

సద్బాహుల్యవశాచ్చ తత్ర సుశుభస్థానస్థితైస్తైర్వదేత్

ప్రవ్రజ్యాం మహితాం సతామ్భిమతాం చేదన్యథా నిన్దితామ్ ॥౮॥

అష్టావింశోఽధ్యాయః

ఉపసంహారాధ్యాయ

సంజ్ఞాధ్యాయః కారకో వర్గసంజ్ఞో

వీర్యాధ్యాయః కర్మజీవాఽథ యోగః ।

యోగో రాజ్యం రాశిశీలో గ్రహాణాం

మేషాదినాం లగ్నసమ్ప్రాప్తశీలః ॥౧॥

భార్యాభావో జాతక కమినీనా

సూనుర్బాలారిష్టయోగోఽథ రోగః ।

భావస్తస్మాద్ద్వాదశావాప్తభావా

నిర్యాణం స్యాద్ ద్విగ్రహాద్యాశ్చ తస్మాత్ ॥ ౨॥

సూర్యాదీనాం యత్ఫలం తదృశాప్తం

భావాదీనామీశ్వరాఖ్యా దశా చ ।

సూర్యాదీనామన్తరాఖ్యా దశాఽథ

సవ్యాసవ్యా కాలచక్రోఽష్టవర్గః ॥౩॥

హోరాసారావాప్తయదృష్టవర్గో

మాన్ద్యధ్యాయో గోచర స్యాత్త్రప్రవజ్యః ।

అధ్యాయానాం వింశతిః సప్తయుక్తాన్

జన్మన్యేతద్గోలజం సంవదామి ॥ ౪ ॥

శ్రీశాలివాటిజాతేన మయా మన్త్రేశ్వరేణ వై ।

దైవజ్ఞ్యేన ద్విజాగ్రేణ సతాం జ్యోతిర్విదాం ముదే ॥ ౫॥

సుకున్తలామ్బాం సమ్పూజ్య సర్వభీష్టప్రదాయినీమ్ ।

తత్కటాక్షవిశేషేణ కృతా యా ఫలదీపికా ॥౬॥
